

תמצית שיעורים

בלביפדיה עבודת ה'

בלבי משבן אבנה

השיעורים של הרב זמינים ב"קול הלשון"

073.295.1245 | ישראל | 605-313-6660 USA

נשמח לקבל הערות והארות,
וכן תוספות קצרות על
הקונטרס, על מנת לתקן
ולהוסיף במהדורה הבאה
בע"ה.

כמו כן, המעוניין לסייע להגיה
את הקונטרס כל שבוע לפני
צאתו, יפנה למערכת.

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

ומקיימים: כוכבית [*]
סולמית [#] -<
[מספר שיעור] -<
סולמית [#]

© כל הזכויות שמורות

מידי שבוע יוצא לאור קונטרס
'אאלפך חכמה',
שכל שבוע עוסק בתיבה אחרת.
המעוניין להצטרף לרשימת התפוצה
(דרך המייל/פקס)
ישלח בקשה במייל
bilvavi231@gmail.com
מדרכי הקדושה עדיף לשלוח בקשה
דרך הפקס
03-5480529

ללקיחת חלק בהוצאות
הגדולות של הדפסת הספרים
לזיכוי הרבים, ניתן לצור קשר
עם מערכת
'בלבבי משכן אבנה'
טלפון: 052.763.8588
פקס: 03-5480529
ת.ד. 34192 ירושלים 9134100
bilvavi231@gmail.com

תמצית שיעורים

בלבביפדיה עבודת ה'

תוכן

ה	בצע
ו	בצלאל
ז	בצק
ח	שפן-חנוכה
ט	בק
י	בצר
יא	בקר
יב	בקע
יג	בר
יד	בקש
טו	ברז
טז	ברא
יז	ברה
יט	ברח
כב	ברוש
כו	ברזל
כט	בריא
לב	ברית
לד	ברית
לו	ברק - שבועות
מ	ברכה
מב	ברך
מד	ברר
מח	בושה
נ	בשל
נב	בשם
נה	גאה-גאוה בקדושה

מקישים:

כוכבית [*]

סולמית [#] -

[39152637] -

סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל

USA 605-313-6660

בלביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בצע 31:46

שורש כח הבצע בנפש האדם

אחרים שמתנוצץ לו זה מכח הבצע] כמבואר בחז"ל כל הגוזל את חבירו שו"פ כאילו נוטל נשמתו ממנו (ב"ק קיט.). והדוגמא הברורה לכך זה שבהמת כהן מותרת באכילת תרומה. וזה מדריגת אהבת ממון דתיקון שצדיקים חביב עליהם ממנום יותר מגופם. כאשר אבד לאדם חפץ הוא נהיה בדרכי עזב, אך עדיין אינו מתיאש כיון שחושב שימצא אבידתו, ולכן עדיין אינו מתנתק מהממון. אך כאשר הוא אומר וי ליי לחסרון כיס, הוא איבד לגמרי את ההתנוצצות של ניצוצי נפשו מהממון הזה, וירד ממדריגת עצבות למדריגת יאוש.

כאשר באים לדון למי שייך הממון כלומר שכ"א טוען שניצוצי נפשו הם אלו שנמצאים בממון. והשורש הפנימי להכרעה הוא מכח הנצוצות שבממון, וכמו שבמדבר פסקו למי שייך העבד לפי המקום שירד לו מן, שהמון הרי היה כדברי הרמב"ן נצוצי הזיו העליון, שלכ"א ירד נצוצי נפשו בגילוי משורש נשמתו, ולכן המן ירד בזכות משה דיקא משום שהוא שורש לכל נשמות ישראל, ולכן [לחז"ל] מצוה על הדיין לבצוע - לפשר ביניהם קודם הדין משום שע"ז ההכרעה תהיה מהשורש הפנימי של הממון, שהם הנצוצות שבו. אך זה רק למי שהוא שונא בצע, אך מי שהוא אוהב בצע אצלו הנצוצות הם במדריגת בצע ולכן הוא רואה רק ממון של אחרים. וכאשר הוא נותן שוחד זה ההפך הגמור למדריגת בציעה כיון שאין הנצוצות פונים למקומם הראוי אז בטלה כל הבציעה שמהותה היא לגלות את מקום הנצוצות. ולכן העונש על שוחד זה יעוור עיני חכמים, מחמת שאינו רואה את הנצוצות.

כאשר האדם חוזר לעפר אתה ואל עפר תשוב, נשאר בו מעט חיות שהם בעצם הנצוצות שבעפר שהוא שורש הממון, ולכן צריך שאדם יהיה בעלים על מקום קבורתו, כמו שרואים במת מצוה שקונה מקומו, כי שם הנצוצות שמחיים אותו ומהם הוא קם לעת"ל, אך מי שלקח שוחד וקילקל את הנצוצות שלו אינו יכול לקום לעת"ל.

התקון השלם שיהיה לעת"ל זה שנעלה ממדריגת נצוצות ויאיר האור עצמו, וזה ההארה של נר חנוכה שצריך שתהא שלהבת עולה מאליה, וזה מדריגת הראייה דתקון שיש בנר חנוכה שצריך לראותם היפך היעור עיני חכמים. וזה מתגלה מהפך שמן שנמצא בעפר מקום הנצוצות, ומאיר מכך האור הגנוז, הגאולה דלעת"ל.

לשורש בצע ישנם כמה משמעויות בלשה"ק, אחת המשמעויות זה כלשון הפסוק מה בצע כי נהרוג את אחינו וגו' (בראשית לז כו). וביארו הראשונים שהכוונה היא - מה התועלת שנהרגהו, [אך בתרגום ורש"י ביארו - מה ממון שנהרגהו מכך, אך ודאי שבכללות שם בצע זה כל סוג תועלת].

משמעות נוספת לשורש בצע, מלשון לחלק - לבצוע, כגון בציעת הפת, וכגון לבצוע [לעשות פשרה] במשפט, מלשון אמצע.

שורש בצ הוא מלשון מבצבץ ועולה, מלשון צמיחה, וא"כ מה בצע הכוונה מה יבצבץ מכך - מה ריוח בכך, מה יצא מכך. וכמו צמח הצומח שהוא מבצבץ, ובפרטות כשנאמר בצע לגבי ממון, עיקר הממון [שהוא הכסף] נוצר מז' מיני מתכות, שמתוכם העיקר הוא הזהב [שהוא צהבהב - נוטה לשורש צב, ולכן הזהב יותר חשוב שקונה את הכסף] כסף ונחושת, מקורם הוא מהקרקע, וגילויים הוא ע"י שמבצבצים ומנצנצים מתוך העפר, א"כ שורש הממון שנקרא בצע זה מחמת שהוא עצמו מתגלה ע"י שמבצבץ.

שוחד נקרא בתורה בצע - שונאי בצע (שמות יח כא) כלומר שהממון מבצבץ ומנצנץ וגורם למי שאינו שונא בצע לחשוק בו, כי העין שלו רואה את מה שמבצבץ בממון [וזה מכח נפילת מדריגת ראייתו שלכן רואה רק נצוצות, שזה כל המשיכה לכח הרע מכח הנצוצות שנמצאים בכח הרע לצורך קיומו, משא"כ בראייה דתיקון רואים את האור שבכח הטוב עצמו ולא היה נמשך אחר ממון שאינו שלו], ולכן העונש על שוחד הוא יעוור עיני חכמים.

דבר נוסף שמבצבץ מתוך העפר [או אל העפר] הוא יסוד המים כמו שנאמר ואד יעלה מן הארץ (בראשית ב ו), כאשר יש באדמה ריבוי מים שמבצבצים נהיה מכך ביצה - משורש בצע. אך כאשר האדמה מתייבשת, היא נעשית בקעים - בצעים, שזה בציעת הקרקע שנבצעת לבקעים כעין בציעת הפת.

א"כ יש ב' סוגי התגלות חיות [- נצוצות] בעפר, או בצבוץ של מים, שבנפש זה התאווה הכללית. או בצבוץ של מתכות, שבנפש זה תאוות ממון [דקדושה או להיפך, אך עכ"פ גילוי חיות]. אך כאשר אין אפילו אחד מב' הגילויים של חיות בנפש, מתגלה ההיפוך של בצע הוא עזב - עצבות, ששורשו בעפר, כלומר שדבק בעפר ולא רואה בו את הניצוצות [אך הם עדיין קיימים בהעלם] הוא נהיה עזוב, וזה א"כ שורש כח העצבות.

גילוי נוסף למטה ממדריגת עזב זה יאוש, וזה כאשר אדם מתיאש אין כלל התנוצצות של נצוצות בעפר. וזה מתגלה דיקא לעינין ממון, שכל ממון שיש לאדם זה מחמת שהממון שאצלו, ניצוצי נפשו גנוזים באותו ממון והם מתנוצצים לו. [אך ממון של

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[39825258] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בצלאל 29:39

מדרגתו של בצלאל וגלויה בימי חנוכה

אמונה, וזה מכח שהשיג את עצם האור. והרמת משה את ידיו מקביל להקמת המשכן ששניהם התקיימו מכחו של משה.

גילוי נוסף מכחו של בצלאל זה השורש צלל - צלול. שהרי מדרגת האור כשלעצמו הוא צלול, וכאשר דבר מצל על האור אז הצל מאבד את צלילותו של האור. וענין זה מתגלה בהדלקת המנורה שנאמר בה להעלות נר תמיד, כח העליה במשכן התגלה בפשטות בקורבנות, אך עיקר כח העליה התגלה במנורה [שאותה הדליקו בשמן זית זך – אור צלול]. וגם שם עיקר הגילוי היה בנר מערבי שדלק מערב עד ערב. ומתגלה כאן א"כ ב' בחינות, יש בחינה של הששה נרות שנאמר בהם שתהא שלהבת עולה מאליה, אך מאידך יש בהם כיבוי, שהוא השורש לחורבן הבית. משא"כ הנר מערבי יש לו שורש של עליה ללא הפסק, להעלות נר תמיד.

וזה מקביל לדברי הרמב"ן שהשורש לנר חנוכה זה במה שאמר השי"ת לאהרן שלך גדול משלהם [מהנשיאים] כלומר שבמנורה התגלה השורש של ההארה לדורות של נר חנוכה. אך גם לאור הזה יש ירידה מכח בצלאל שאבדנו את המנורה וירדנו ממדרגת צלול למדרגת צל. וזה כעין מה שהיה במשכן שהיה עליה לבצלאל מכח משה וירידה למשה מכח בצלאל, כך גם בחנוכה שנשאר האור של התמיד, מעשה ידיו של משה, אך ירד האור למדרגת צל מכח בצלאל.

ולכן כתוב בעל הנסים והדליקו נרות בחצרות קדשך, וצ"ב מדוע בחצרות ולא בתוך המשכן, אלא מכיון שאין לנו את גילוי האור בעצמו אלא את האור שנגנז שנשאר מכח משה, וזה השורש שמדליק על פתח ביתו. וזה השורש לפך שמן שנמצא שהרי תכליתו להאיר והוא נגנז בצל של העפר (שהוא שורש הצל) ששם מצאוהו.

כשמשה הקים את המשכן שבע ימים ראשונים הוא נחרב ורק ביום השמיני הוקם, זה השורש לשמונת ימי חנוכה. **ימי** חנוכה קבעום להלל והודאה, וזה האור שנשאר לנו מבן אורי. בן חור, לכן מדליק על פתח ביתו או בחלון מקום החור. למטה יהודה זה הגילוי של כח ההודאה בחנוכה.

מבואר בחז"ל שהשגתו של בצלאל היתה שהיה יודע לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ. כלומר, שהשיג את כל תהליך בריאת העולם מראשיתו עד הפועל הגמור שלו. וזה מתבאר מתוך הפסוק "בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה" (שמות לא-ב)

למטה יהודה, יהודה נקרא כך ע"ש שקידש ש"ש כשהודה, הקב"ה קבע את שמו ע"ש השם, שיהיה בשמו שם הויה, וזה הבחינה של קודם שנברא העולם היה הוא ושמו לבדו.

בן חור, כשעלה ברצונו יתברך לברא נבראים צמצם ועשה חלל פנוי כביכול ומילא בו רוח, וזהו בן חור, בחינה של חור - צמצום, ומילא בו רוח.

בן אורי, לאחר שהשי"ת עשה צמצום, הוא המשיך לתוכו אור, ע"י שאמר יהי אור. ואת אור זה השיג משה רבנו שנאמר עליו שקרן אור פניו. משא"כ בצלאל השיג רק את הצל של האור הזה.

וזה א"כ עומק השגתו של בצלאל שיודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ כלומר כל ראשית התהליך, השמו לבדו, החלל הפנוי שיש בו רוח, והאור שנמשך לתוך הנבראים שהוא סדר האור כשמתלבש במדרגה של צל.

דבר נוסף שמתגלה בשמו של בצלאל זה לב - אצל. כלומר שלבו היה אצל השי"ת. שהרי במשכן נאמר ושכנתי בתוכם, ודרשו בתוך לבו של כל אחד ואחד. וא"כ בצלאל עצמו מכח זה שהיה לבו אצל השי"ת יכל לגלות את זה במשכן.

אך מי שהקים את המשכן היה זה משה שנאמר עליו שלא יכולים זדים לשלוט במעשה ידיו. ולכן לא יכל המשכן להחרב אלא נגנז מחמת שהוקם ע"י משה שהשיג את עצם האור, ואם היה קם מכח בצלאל שהשיג רק את הצל של האור, היה המשכן יכול להחרב. ולכן בשמו של בצלאל יש את האותיות **אבל - צל**, שזה **אבל** על עצם זה שלא השיג את האור אלא את הצל בלבד ו**ממילא אבל** על כח החורבן שנוצר מכך.

ויתר ע"כ מתגלה בשמו של בצלאל זה **בצל - אל**, שהצל שלו היה צל של אלוקות. והצל הזה הוא ב - צל - אל, כלומר שהיה בו ב' צל. וזה הכח שעמד כנגד כוחו של עמלק שהוא בגיטריא ר"מ כמנין פעמים צ"ל. אך גם שם עיקר הניצחון במלחמת עמלק זה היה מכח הרמת משה את ידיו שהיו ידיו

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40051759]
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בצק 31:01

מדריגת הקיבוץ שגנוזה בבצק שמאירה את יצי"מ ואת ימי חנוכה

הנ"ל מובן שורש הטעות, כיון שההארה שהתגלתה בחנוכה היתה מכח השמן ששורשו במן שהתגלה בבצק שהוציאו ממצרים ששורשו בכח הקיבוץ של יוסף, ויוסף מכח הקיבוץ נעשה משנה למלך, א"כ האיר להם הארה של מלכות מכח כך. ובעומק אי"ז מלכות גמורה, אלא משנה למלך, וזה השורש לשמונת ימי חנוכה שמתגלים מכח כך, וזה ההארה של שורש ההצלה בחנוכה ע"י החשמונאים.

קץ שם לחושך - זה הקץ שמתגלה מכח הבצק. וחושך זו יון שהחשיכה עיניהם של ישראל, ההבדל בין אור לחושך זה שבאור רואים את הכללות איך הכל מאוחד, אך גדר החושך הוא שכאשר נמצאים בחושך תופרים נפרדות ואפשר להשיג רק מכח המישוש פרטים, וזה בחינת הגלות שרואים הכל נפרד ולא מאוחד, וזה החושך של יון שהחשיכו את האור של הקיבוץ [שגם בקיבוץ הקיים לא יתגלה האחדות - האחד]. ולכן גלות יון היתה דוקא בפני הבית שבו מתגלה הקיבוץ, כי הם רצו להלחם בכח הקיבוץ עצמו, ולהשפילו לקיבוץ דקילקול שהוא קיבוץ דברים נפרדים הנשארים כ"א כמציאות לעצמו. וזהו יונים נקבצו עלי.

שורש כח הקיבוץ נאמר אצל יוסף לענין אוכל. בתרגום אוכל נקרא עיבור. [ובכללות זה מחמת שעבור נוצר מזיווג, וזיווג נקרא אכילה]. ההשוואה ביניהם זה ששניהם גורמים לבליטת הבטן. הן עיבור - הוכר עובר, והן ריבוי אוכל גורם להשמן. צדיק אוכל לשובע נפשו - מדריגת שבע, ובטן רשעים תחסר אז הם אוכלים יותר זה מדריגת שמונה - שמן, וזו היא תרבות יון - חכמת פיתוח הגוף, מדריגת עיבור, תפיסה של הרחבת הגוף [ולאו דוקא בפועל], משא"כ בקומתן של ישראל מתגלה שצדיק אוכל לשובע נפשו, [ששורשו במצרים בולא נודע כי באו אל קירבנה] והרוחב שמתגלה הוא במדריגת מוחין דגדלות בבחינת בני בינה - מבין דבר מתוך דבר, מדריגת עיבור דתיקון ששורשו אצל יוסף שהוא המשביר, והוא משביר את מדריגת האין נבון וחכם כמון. וזה השורש שבחנוכה מוסיפים נר שמיני יותר מביהמ"ק ולא חוששים לבל תוסיף, מחמת שמתגלה היוסף דתיקון, מדריגת ההוספה במדריגת השמן - מן.

וזהו השורש הפנימי למנהג ישראל לאכול בחנוכה מאכלי שמן [ולא נוהגים לשתות או לסוך שמן] כי השורש הוא באוכל שקיבץ יוסף שהיתה במדריגת עיבור של מוחין. ולכן פשוט וברור שאין העיקר לאכול מאכלי שמן, אלא את מה שאוכל, לאכול במדריגת החכמה, מדריגת אכלו בלחמי שנאמר על התוה"ק שזה ריבוי מוחין, שהוא השורש של הקיבוץ והבצק שמאיר בימי החנוכה.

כשיצאו עם ישראל ממצרים הוציאו איתם את הבצק, ומונה כאן בעומק ההגדרה מה יוצא ממצרים, כלומר שמהות הבצק הוא זה שיוצא ממצרים.

ההפך של האותיות בצק זה קבץ, קיבץ, קיבוץ. ראשית כפשוטו, הבצק נעשה מקמח שהוא פירורים נפרדים, וע"י שנעשה עיסה הוא נהיה מקובץ ומחובר. בתחילה הוא קמח מיסוד העפר - פירורים. לאחמ"כ נותנים בו את יסוד המים. אח"כ הוא טופח ומתנפח מיסוד הרוח. ואז אופים אותו ע"י יסוד האש. א"כ מהות הבצק הוא קיבוץ וחיבור הנפרדים. וזה הכח שעם ישראל הוציאו ממצרים.

כידוע ירידת עם ישראל למצרים ויצי"מ שורשה בירידת אבותינו למצריים, מעשה אבות סימן לבנים, ראשית אברהם ושרה ירדו למצריים ויצאו, לאחמ"כ יעקב אבינו ירד למצריים ויצא במיתתו, וכן זה יוסף שיצא מבית האסורים במצריים, ויצאתו היתה מכח חכמתו, ועלה להיות משנה למלך, גם מכח חכמתו ע"י שהציע לקבץ את האוכל של שנות השבע לשנות הרעב, וכך עשה בפועל. וזה א"כ השורש למה שעם ישראל ביציאתם הוציאו בצק, זה מושרש בקיבוץ של יוסף לאוכל של מצריים.

שורש נוסף במילה בצק זה קצב. על גלות מצריים נאמר ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה, והשי"ת דילג על הקץ ונגאלו לאחר ר"י שנה. כח הקץ שורשו בקץ שבבצק שיצא ממצריים, כלומר שהתגלה כח הבצק דתקון, וזה הסיבה שיצאו בחיפזון ולא הספיקו לאפות את הבצק, מחמת שכח הדילוג על הקץ התגלה מכח הבצק עצמו. והשורש לדילוג הוא בזה שכשיעקב ירד למצריים פסק הרעב, לכן גם גלות מצריים פסקה קודם זמנה. ויתר ע"כ הרעב עצמו לא היה רעב גמור מכח יוסף, וזה השורש שנגאלו בזכות יוסף.

גלות מצריים היתה שורש לכל הגלויות שאחריה כידוע, שהם ד' גלויות בבל מדי יון ואדום. [נעסוק בגלות יון שהיא ענינה דיומא]. בחנוכה נוהגים לזמר יונים נקבצו עלי, היכן יש גילוי של נקבצו בגלות יון, הקיבוץ של יון היה להלחם בכח הקיבוץ דקדושה שהוא שורש כל הגאולות. וחכמת יון נלחמה בחכמת ישראל [ובפרטות בבינה שבחכמה] בבני בינה. שע"ז נאמר ביוסף אין נבון וחכם כמון.

השורש למה שעיקר האכילה כיום היא פת, זה מכח חטא אדה"ר, שנתקלל בזיעת אפך [לשון אפיה] תאכל לחם. ואם היה אוכל מעץ החיים עיקר האוכל היה פת מן השמיים, שזה מתגלה במן שהוא מדריגת אכילה דתיקון. ומבואר בחז"ל שבבצק שהוציאו ממצרים היה טעם מן, כלומר שביצי"מ מתגלה עליה ממדריגת אכילת פת של בזיעת אפך למדריגת אכילת פת מן השמיים מדריגת מן שהיה בה טעם מן. וזה התיקון לחטא אדה"ר. והשורש לזה ביוסף זה שמכח הקיבוץ אוכל לשנות הרעב הוא עולה למדריגת משנה למלך.

טעמו של המן היה כטעם שד השמן, וידועים דברי הרמב"ן שהחשמונאים טעו במה שנטלו מלכות ואינם משבט יהודה, ועפ"י

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40058540] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבבי חנוכה 090 שפן – תמצית השיעור – שפן-חנוכה 30:31

גילוי אור הראשית דלעת"ל מתוך מלכות יון שנמשלה לשפן

והכח של האדם כנגדו זה הוא ישופך ראש, ואת הכח הזה של ישופך ראש, יון שהם בחינת ראשית [חכמה, שמן] דקילקול באים לבטל ומתנגדים לכח הראש שהאדם לא יוכל כנגד הנחש. ובעומק מכח זה יון נלחמים דוקא בפני הבית ולא מחריבים אותו, כי הם באים להתנגד לביהמ"ק שהוא ראשית בשביל שהם יוכלו להתנגד לכח של הבית השלישי שיבנה ולא יחרב לעולם, וזה בחינת בסלע ביתם כח של חוזק [סלה, ה' וע' מתחלפות]. כלומר שמחד יון מתנגדים לכח השלישי שזה עבודת הלוויים, אך מאידך הם מתנגדים לכח הראשית שזה העבודה שתהיה לעת"ל [גם] ע"י הבכורות שהם ראשית. וכידוע משיח שהוא ראשית בגימטריא נחש, ואליו יון באים להתנגד לראשית שלעת"ל, וזה העומק שחנוכה לא יתבטל לעולם.

דין חנוכה בזמן הזה הוא מדין השלישי, אך הוא נוגע באור של הראשית, כעין מה שיון שהם כח השפן שבינם בסלע [שאינו חרב] רוצים להתנגד לאור דלעת"ל לכח ביהמ"ק השלישי שהוא הראשית דלעת"ל ב"ב.

כח יון מהצד התחתון זה מה שהוא נושק לקרקע, זה המדריגה של השפן שאינו מפריס פרסה שזה שורש הקלקול שברגליים, וזה העומק שזמן הדלקת נר חנוכה זה עד שתכלה רגל מן השוק - תיקון הרגליים.

יתר ע"כ מתגלה במדריגת הרגליים האור של הראשית, שפן אותיות נשף שזה תחילת הלילה זהו זמן ההדלקה משתשקע החמה. וזה מדריגת משי"כ לעת ערב יהיה אור [זכריה יד' ז'] דקאי על [לעת"ל דווגמתו כיום זה] חנוכה שזה זמן ההדלקה, וזה מדריגת נפש דתיקון מדריגת משיח, ושם מתגלה שהערב אינו סוף אלא התחלה חדשה בחינת ויהי ערב ויהי בוקר, ומתגלה בתיקון האור של הראשית של הנחש שהוא מדריגת משיח. וזה עומק מדריגת המעלה גרה שבשפן דתיקון [שבכללות ענינה להעלות ממדריגת גוף למדריגת ראש] שגנוז ביון שדבר שנראה אחרית מתגלה בו אור הראשית, וזה מדריגת שמן שהוא צף ועולה בבחינת שתהא שלהבת עולה מאיליה מהאחרית לראשית, וזה האור הפנימי שמאיר בימי חנוכה לגלות שבמקום הנשף והאחרית שם יש ראשית חדשה, ראש של משיח. בתפיסה הפשוטה משיח הוא אחרית האי עלמא אך בעומק הוא הראשית דלעת"ל. לעת"ל נאמר אור חדש על ציון תאיר, אך מכח חנוכה מתגלה האור של הראשית של הלעת"ל.

חז"ל המשילו את האומות - המלכויות לבע"ח, את מלכות יון [לא' הלשונו] לשפן. שנאמר בו - ואת השפן כי מעלה גרה הוא ופרסה לא יפריס טמא הוא לכם [ויקרא יא' ה']. יון מתנגדים כנגד קוב"ה אוריתא וישראל, נתבונן כיצד מתגלה ההתנגדות אליהם מכח מדריגת השפן.

שורש ההתנגדות היא לקוב"ה. נאמר בתורה לא יהיה לך אלוהים אחרים על פני, ושפן זה שפנה, פנה לאלוהים אחרים, וזו היא מדריגת חטא העגל. וזה מתגלה ביון שאמרו לישראל כתבו לכם על קרן השור אין לנו חלק באלוקי ישראל. ומכח כך הם מתנגדים לאוריתא כמשארז"ל שהשפילו את התורה שנתנה ע"י נביאים, וזה מדריגת שבירת הלוחות. שהרי הראש לנביאים היה משה ועליו אמרו לא ידענו מה היה לו. ומשה ביקש ואם אין מחני נא מספריך, ומכח זה לא הוזכר בפרשת הדלקת המנורה דיקא, וזה שורש התנגדות יון למשה שטמאו את השמנים והעלימו את שמו של משה שמכח מסירות נפשו נכלל בשורש [כמו המים שזד לא רצה לשתותם שבאו ע"י מסי"נ ונכללו בשורשם], משה, שמן - שם י'. וזה נרמז בשמותם של בני יון שהם אלישה - בגי' משה (עם הכולל). ותרשיש - תרי שש, שזה יום שישי דמעשה בראשית ושנתנה בו תורה. כתים - מלשון כתית למאור. ודדנים - כשישראל למעלה הם אומרים דודים אנחנו [מכח שם ופת, יפת מתנגד לשם שזה שמו של משה. ולכן גזרו לא להזכיר שם שמים], וכשהם למעלה הם דרנים, שרודים בעם ישראל, וזה השורש ללך רד כי שחת עמך.

וההתנגדות לישראל, שפן אותיות נפש, שזה כללות נפשות ישראל. ור"ת נפ"ש נר פתילה שמן, שהתנגדו לנר ה' נשמת אדם. ובעומק, מבואר במשלי (ל' כו') שהשפנים ביתם בסלע. [ולכן זכר להצלה מדליקים נר איש וביתו] משה היה כולל את כל נפשות ישראל, ושורש נפילתו ממדריגת דיבור שהכה את הסלע זה מהקליפת יון שגנוזה בסלע. והחילוק בין דיבור או הכאה לסלע זה השורש בפועל למלחמת ישראל ויון [כי השורש הוא חטא העגל]. ואם משה היה מדבר אל הסלע היה מכניע ומנצח את יון ולא היה צריך מלחמה. וההכאה בסלע גרמה שנס פך השמן אינו אלא ריבוי שפע קיים ולא נס גמור יש מאין, ואילו היה מדבר היו זוכים לשמן יש מאין.

יתר ע"כ מבואר בחז"ל שמלבד מה שהם מתנגדים לשלושה - קוב"ה אוריתא וישראל. הם מתנגדים לכח השלישי, שהם כנגד עז משולשת, וכנגד [החשמונאים שהיו מ]שבט לוי שהוא שלישי. והם נלחמו בחודש כסליו שהוא שלישי מחודשי החורף, כנגד מתן תורה שהיה בחודש השלישי של הקיץ.

שורש המילה שפן זה בקללת הנחש הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב (בראשית ג' טו), מלשון שייף. והנחש הוא שורש הקלקול של יון, שהוא נכנס [במקום הזכו שכינה ביניהם] להיות השלישי בין אדם לחיה. כוחו של הנחש זה ואתה תשופנו עקב,

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40176688]
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

ישראל 073-295-1245
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בק 30:10

צורת אחדות הדבקות והתבוננות לבורא ולביתו

פעמיים חי ולכן גם לאחר מיתה הם מצורפים.

נתבאר שתיקון הבק הוא הדבקות, בעומק, בק זה אותיות ב' ק'. ב' מלשון בית. ק' מלשון היקף סביב. ולפי"ז בק פירושו בית סביב. וידוע בדברי רבותינו שכל שפע הנשפע לאדם הן רוחני הן גשמי, אינו נכנס ישר מבחוץ לבפנים, אלא קודם הוא מקיף לאדם ולאחמ"כ הוא נכנס לתוכו, לפנימי. לדוגמא כאשר אדם קונה דבר מאכל בעת שקנה זה במקיף שלו, ורק לאחמ"כ הוא אוכל אותו והוא נכנס לתוכו. וכך גם להיפך כאשר שפע מסתלק מן האדם הוא קודם יוצא למקיף ומשם יוצא לאחמ"כ. דוגמא יסודית לכך זה בחלקי נפשו של האדם, שבתחילה יש לאדם נפש וכשזוכה מקבל רוח וכן הלאה. אז המדרגה שמקבל אינה נכנסת ישר לתוכו אלא למקיף שלו ומשם לפנימי, וכן כשנפשו מסתלקת היא יוצאת תחילה למקיף שהוא מקום ביתו שלו, שזה הענין שיושבים שם שבעה כי שם המקיפים שלו עד סוף השבעה. ומתגלה א"כ שכאשר מבוקשים מהאדם משהו זה לא לגמרי אל זה יוצא לסביבותיו שזה מקום ביתו. והתבאר שתיקון הבק זה ודבק באשתו ומתגלה לפי"ז שאיש ואשה שזכו שכינה ביניהם כלומר ששניהם מתבוננים ומתרוקנים לתוך הבית שבו השכינה שורה. ולכן ישראל נקראים בית יעקב, כי מכח יעקב הם מתרוקנים למדרגת הבית.

יש שני הבחנות בבק, הקב התחתון הוא נפשו של האדם שזה הדבר התחתון ביותר באדם לצורך קיומו, זה הקב שלו. וכן בצורת אדם זה במקום הרגליים כמש"כ הקיטע יוצא בבק שלו, וזה נהיה חלק מהרגל שלו [לענין יציאה בשבת], שזה המקום התחתון בצורת אדם. אך הקב העליון הוא שורש נשמתו שהוא המקום הפנימי ביותר בנפש האדם שבו לא שייך כרת. וזה כח היחידה של האדם שכידוע שורה בבית, והיחידה מצטרפת עם השכינה שמתגלה גם היא בבית וזה עומק מדרגתו ושכנתי בתוכם שזה מדרגת ביהמ"ק, וזה מצוות לדבקה בו שזה הדביקות השלימה מכח היחידה שבאדם שהיא חבוקה ודבוקה בק.

גר נקרא כך מלשון שנגרר אחר הכנס", אותיות גר הם אחר אותיות בק, השתא מתגלה שהגר הוא הבק התחתון, אך לעת"ל יתגלה שהגר הוא שורש מלכות בית דוד [שבא מרות שהתגירה] שבו עיקר גילוי היחידה הבק העליון, והגר מלשון גר [מגורים]. וכן יתגלה צירוף של יהודה וגרים, ורמז לכך יהודה וגר גימטריא רגל שיתגלה העליה מהרגל לקב העליון.

עבודת האדם למעשה זה לבוקק את כל חלקי נפשו למקום היחידה שלו שהיא בטלה לבורא מקום הקב העליון, וכמו גר שמהותו היא ביטול גמור למה שהיה, כך עבודת האדם לבטל את כל חלקי נפשו ליחידה שהיא בטילה ונכללת בו יתברך שמו.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משימעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בק-בקבוק-אבק-דבק-עקב-בית-עצם-נקב-נקבה-ריקון-אבק-קבץ-קיבוץ-קב-גר-בק-פירור (מערות המכפלה, מקיף ופנימי, יחידה, יעקב אבינו, לאה, זיווג)]

שורש המילה בק זה בפסוק (נחום ב' יא') בוקה ומבוקה ומבלקה ומבואר במפרשים שהמילה בק היא מלשון ריקון. ויש ג' סוגי ריקון, אחד זה ריקון ממה שבתוך, כגון ריקון בקבוק [שעל שם כן נקרא כך] כלומר שהוא מבוקק את הבקבוק, וכשהבקבוק מתרוקן הוא משמיע בק. והסוג השני הוא ריקון של עצם הדבר לפירורים, שמתפורר ונהיה כאבק – א' בק. וזה הפך הקיבוץ שענינו לאחד את מה שהתפורר וזה הוא קב – ז'.

יתר ע"כ הסוג השלישי מבואר בדברי רבותינו ששורש העצמיות של כל דבר נקרא קב כשארז"ל רוצה אדם בבק שלו מט' קבין של חבירו, וכן אשה רוצה בבק ותפלות. השורש לזה נמצא במדרגת כנסת ישראל שיעקב אבינו הוא הקב והעצמיות של כלל ישראל, יע-קב. ולכן עם ישראל [על אף שהם נקראים בני אברהם בני יצחק ובני יעקב הם] נקראים ישראל כי זה העצמיות שלהם, ולכן בתורה בדרך כלל נאמר דבר אל בני ישראל. וביחס ליעקב הם נקראים בית יעקב [ויתבאר להלן]. מבואר א"כ שהעצמיות של כל דבר זה הקב שלו והריקון שלו זה בעצם ריקון הקב.

וזה השורש של הנקיבה נ' קב, נקיבה – נקב הוא מקום של חסר א"כ זה המקום שחל בו מציאות הבק, הריקון. ומבואר בחז"ל שכל מה שברא הקב"ה בעולמו זכר ונקיבה בראם, א"כ בכל הבריאה שייך מציאות הבק, הקב.

והשורש הדק יותר לקב הוא בנשות יעקב, שהרי אברהם נשא ג' נשים אך הגר וקטורה אינם חלק מהכנס", את הגר וישמעאל מבואר להדיא בתורה ששילחם מביתו, וכן את בני קטורה שילחם לקדם, א"כ אשתו העיקרית היתה שרה. יצחק נשא את רבקה. אך יעקב שהוא העצמיות של כלל ישראל נשא בעצם ד' נשים שמהם נולדו י"ב שבטים [יעקב - י"ב] שהם נהיו בעצם חלק מהעצמיות של הכנס", כשארז"ל קי"ל שאחד מן השבטים אינו כלה.

סוף כל האדם למיתה, ויש מצוה לקברו בבקר, שיש בו קב ר', מה שנשאר לאדם בבקר זה רק הקב שלו עצמו ותו לא. יעקב אבינו נשא ד' נשים א"כ הוא נשא ד' פעמים קב. הקבר [בה' הידיעה] העיקרי שמתגלה בבריאה הוא מערת המכפלה ששם גנוזים אבות הבריאה א"כ שם גנוז הקב שהוא העצמיות של כל הבריאה. ובמערת המכפלה נקברו ד' נשים – ד' קבים ומבואר בתורה שנקנתה מבני חת, חת בגימטריא ד' פעמים קב.

כאשר הקב הוא במדרגת התיקון זהו סוד הדבקות, על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו, דבק ד' בק. הוא דבק בה שהיא מתרוקנת אליו. אך בפשטות זה עד יום המיתה, כי המוות יפריד ביני ובינך, אך במערת המכפלה מתגלה אחדות בין הזכר לנקיבה גם לאחר המוות, וזה עומק משארז"ל ויקם השדה – תקומה היתה לו, וזה מכח הד' פעמים בק שנמצאים שם. ובעומק הכח הזה של חיבור לאחר המוות הוא מיעקב, דהנה כח הזיווג הוא באבר חי, ואם ח"ו פרסה נידה פורש באבר מת, כלומר שהאבר חי הוא כח המצרף ביניהם ואבר מת הוא המפריד ביניהם. אך על יעקב נאמר יעקב אבינו לא מת, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים, ולכן יעקב שנקבר במערת המכפלה מגלה שם שמדרגתו זו"נ בראם, ודבק באשתו האבר חי, זה גם במקום הקבורה. ומבואר ברבותינו שאע"פ שבפשטות יש לאה אחת, באמת יש ח"י לאות, ובעומק לאה בגימטריא ב"פ ח", ומתגלה א"כ שמה שיעקב אבינו לא מת זה מכח הצירוף שלו ללאה שהיא במדרגת

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40065809]
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בצר 30:49

מדריגת השגת היינה של תורה ע"י שרבוץ בגן עדן ואינו נבצר משם

הפנימית של הבורא יתב"ש] שזה ע"י קיום המצוות עשה והזהירות מל"ת ועי"ז חוזר למקום המבוצר. ובפשטות הכוונה שע"י שבמשך החיים יקיים מצוות יזכה לאחמ"כ לגן עדן בבחינת היום לעשותם ומחר לקבל שכרם - בגן עדן. אך לפי מה שנתבאר אדם צריך כאן בעולם הזה לחזור למקום המבוצר ולחיות חיי גן עדן כאן בהאי עלמא. כמו שמצינו שיצחק אבינו ביקש מטעמים יין מעשיו ושנכנס יעקב להביא לו אמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו אלקים שזה ריח גן עדן של השדה תפוחים, וזה בגלל שיצחק נכנס לגן עדן וזכה ביין המשומר בענביו מששת ימי בראשית. וזה משאר"ז ז"ל חביבים ד"ס יותר מיינה של תורה כלומר שמי שזוכה לטעום את יינה של תורה זוכה לחזור להכנס למבצר של גן עדן.

עבודת האדם למעשה לפי זה, קודם לתקן את הלא תעשה שזה להיות נבצר, לדבוק בנמנעות [במקום הראוי] של הל"ת. ואז המצוות עשה זה להכנס בחזרה למקום המבוצר לגן עדן. וגם שם המדריגה השלימה זה שיהיה בבחינת רבוץ בגן עדן שהוא המבצר ולא רק כאורח בבחינת לבקר בהיכלו אלא שבתי בבית ה' כל ימי חיי, ואז אין אצלו את הויגרשהו.

אופן נוסף היחיד מדין יחיד יכול להתגרש מגן עדן וכלפי ג"ע הוא יכול להיות ח"ו עיר מבצר, אך מדין ציבור נאמר כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב - כולם שייכים למדריגת גן עדן. וזה צבר - ציבור, כלומר שהציבור מדין ציבור כולו רבוץ בגן עדן.

מדריגת הענבים לאחר החטא זה שרק ע"י צמצום הענבים בבחינת ויט שכמו לסבול, פת במלח תאכל ומים במסורה תשתה היין - יינה של תורה מבצבץ מהם, אך באופן של התיקון זה שמרוב שפע שקיים בענבים הם אינם מבצר ליין אלא הוא מבצבץ מעצמו ויוצא לחוץ כמו הענבים שהמרגלים הביאו מארץ ישראל. וזה מדריגת העוסק בתורה לשמה שנעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק, ומגלים לו רזי תורה לא, באופן של פת במלח תאכל שזה צמצום, אלא כמעין הנובע ואף שזה נאמר לגבי מים, במקדש היה הרי ניסוך היין כמו שהיה ניסוך המים, א"כ היין יוצא ומבצבץ מהענבים באופן של מעין המתגבר ונהר שאינו פוסק. וכמו שמצינו בכוס של ברכה שצריך שיהיה מלא וקצת יותר שיהיה מבצבץ ויוצא, זה האור של היין דתיקון. זה ההבדל בין מדריגת גילוי סודות התורה בעלמא דידן שעשיית היין היא ע"י מעשה בבחינת לא זכה נעשה רש - צר, לבין מדריגת הגילוי בעולם הבא שהיין בא ללא מיצרים - נחלה בלי מיצרים, בבחינת זכה נעשה ראש, וזה היה מדריגת אדה"ר קודם החטא שהמלאכים היו צולים לו בשר ומסננים לו יין. זה האור השלם גילוי שלם של התורה לעתיד לבא.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בצר-רבץ-צבר-ציבור-צבורים-בץ-צר-מיצר-יין-גפן ענבים-מבצר-נבצר (עיר מקלט, חטא אדם הראשון)]

תבצר (ויקרא כה' ה') מחמת שצורת גדילת הענבים הוא בצורת אשכול שהוא צר למטה ומבצבץ לצדדים למעלה, וזה בצר - בץ [למעלה לצדדיו] צר [למטה]. וכן בשונה מרוב הפירות הענבים גדלים כשהם מקובצים יחד וזה משורש צבר צבורים. בצר-צבר. ובהפוך אותיות זה רבץ שהם רובצים זה ע"ג זה. וכן ענבים עיקר חשיבותם וגידולם הוא לא רק לצורך המאכל אלא לצורך המשקה שבתוכם שהוא היין, כמו שרואים שעיקר הבאתם לביהמ"ק היה באופן של משקה לניסוך היין ולא את הענבים עצמם [שבאו רק בביכורים שזה מדין ראשית] וכן ברכת על הגפן חשובה מברכת על העץ. צורת הכנת היין הוא ע"י דריכת וצמצום הענבים בחינת צר, מצרים את הענבים, ע"י יוצא ומבצבץ מהם היין.

משמעויות נוספות למילה בצר זה מלשון מבצר, ערים בצורות (במדבר יג' כח') לשון חוזק. וכן מלשון לא יבצר מהם לעשות (בראשית יא' ו') לשון מניעה, והביאור הוא שמקום מבוצר כלפי מי שבפנים זה מקום חזק ושמור, אך כלפי מי שבחוץ זה מונע ממנו מלהכנס.

ודוגמא שונה לכך זה ערי מקלט שלאחת מהם קראו בצר, וביאור הראשונים שנקראת כך ע"ש שהיא מבוצרת חזק. וכלפי הרוצח זה מבצר מלשון חוזק, ולגואל הדם נבצר מלהכנס להורגו. ובעומק עיר מקלט זו ענינה להיות מבצר לרוצח בשגגה מפני גואל הדם. כלומר מצד הכלי היא נקראת בצר כי היא מבוצרת חזק, אך מצד האור היא מבוצרת מדין שנבצר מגואל הדם להכנס לשם להרוג את הרוצח. ובדקות יותר לרוצח הרי אסור לצאת מעיר מקלט בשונה מכל עיר מבצר א"כ גם לרוצח נבצר מלצאת משם [וצריך להיות רבוץ שם].

ועפ"י יובן גם בענבים מהו לשון מבצר בענבים, בחשק שלמה ביאר שאת הענבים לאחר הבצירה שומרים במקום שמור כעין מבצר, אך צ"ע מ"ש ענבים יותר משאר פירות, אלא דמבואר בחז"ל - יין המשומר בענביו מששת ימי בראשית, שהענב הוא המבצר של היין שבתוכו, [וזה גם בזית אך יותר בנעלמות].

ולשון נבצר בענבים דמבואר בחז"ל שחטא אדה"ר [לאחד השיטות] היה גפן, וע"י ציוהו הקב"ה מעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, א"כ נבצר ממנו לאוכלם. ובעומק יש כאן צד של היתר דהאיסור היה לאכול והוא רק שתה, אלא שמבואר בחז"ל ששתיה בכלל אכילה, אך היה מקום לדון שדין זה נאמר בדבר שעיקרו אכילה אך ענבים שעיקרם שתיה אולי לא נאמר ששתיה בכלל אכילה. ואף שאינו כן מדינא, זה היה צד התיר של אדה"ר. וכידוע בדברי רבותינו שאם אדה"ר היה ממתין לשבת היה מותר לו לאכול, וזה כי היה מתקנו ע"י הקידוש. ומכח החטא נתגרש מגן עדן והקב"ה הניח בפתח את להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים, כלומר מעיקרא הוא יכל להכנס לגן עדן אך מחמת שאכל דבר שנבצר ממנו לאוכלו אז גן עדן הפך להיות מבצר ונבצר ממנו להכנס לשם.

הקב"ה ציוה את אדה"ר לעבדה ולשמרה (בראשית ב' טו') שכידוע בחז"ל לעבדה - מצוות עשה, ולשמרה - מצוות לא תעשה. וכשאדה"ר אכל מעץ הדעת הוא עבר על הלא תעשה של לא תאכל ממנו, ועכשיו כל עבודת האדם בכללות זה לחזור ולשוב [- בתשובה] לגן עדן, [שענינו ההתגלות

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40202199]
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בקר 30:06

תמצית סדר ערב בוקר וצהרים והחלקים הגנוזים בעבודת הבוקר

ודברת בם ולא בדברים בטלים, במדריגת שְׁבִיטִי בְּבֵית ה' כָּל יְמֵי חַיִּי, קבעת עתים לתורה. [ורק כאשר התורה משתלשלת ממדריגת למדריגת תפלה היא בבחינת והגית בו יומם ולילה, ערב ובוקר וצהריים, בחינת **מצוות** ת"ת.] מדריגת גן עדן, ששם עוסקים בג"ן סידרי תורה, מכח שנעקד במקום הקרוב ביותר לגן עדן [מקום ביהמ"ק], ולכן נאסר עליו לצאת מארץ ישראל שהיא קרובה לגן עדן, כיון שהוא נקבע בגן עדן.

מיד לאחר העקידה נתבשר אברהם שנולדה זיוגו של יצחק, [שהיא רבקה משורש בקר], ובעומק מכח זה שנתעלה יצחק ע"י העקידה נולדה זיוגו. ודוקא אברהם נתבשר כיון שכל העליה של יצחק היתה מכח הַיְשָׁפֶם אֲבִרָהָם בְּבֶקֶר, שזה ממדריגתו של אברהם. אך בעומק מכך עליתו של יצחק, זכתה רבקה גם היא להצטרף למדריגת גן עדן, ולכן היא הגיע ליצחק דיקא בזמן שיצא לתקן תפילת מנחה, שזה עליה ממדריגת קרבן למדריגת מנחות. [וכמ"ש והיא בעולת בעל – **בעליתו** של בעל].

ביתר ביאור, מדרגתו של אברהם ממדריגת הבוקר, ביקור הקרבנות ממום, המום הוא משורש הרע והחיסרון, ונצרך ע"י הביקור להבדיל בין הטוב לרע שזה בעצם תמצית כל עבודתו בהאי עלמא, מכח חטא אדה"ר, לסלק את הרע ולגלות את הטוב, להסיר את התערובות של הערב ולהאיר את הטוב. ונצרך לכך בוקר ע"מ שנוכל לראות שאין חיסרון. אך יצחק שנעשה עולה ע"י העקידה, הוא עלה למעלה ממדריגת טו"ר למקום עוה"ב שכולו טוב, ושם לא נצרך ביקור בין טו"ר, כי הוא לא נמצא בעולם העבודה, אלא בעולם השכר. וכדאייתא להדיא בחז"ל דאע"פ שאין הקב"ה משרה שכינתו [בגילוי] אפי' על צדיקים דהן בקדושי לא יאמין, על יצחק הקב"ה השרה שכינתו עליו בחייו, כיון שהוא נסתלק ממדריגת עוה"ז, ולכן יתְּקַיֵּן עֵינָיו מְרָאת דנסתלק מחזיו דהאי עלמא, ונתעלה ממדריגת בוקר למדריגת אור, וכעין שמתגלה בכל צהריים שהאור מתחזק יותר מהבוקר, שזה ממדריגת מנחה, מנחה אותיות החנם שזה תפיסה של עוה"ב ששם יש אוצר של מתנת חנים.

לאחמ"כ הערב זה ממדריגתו של יעקב, בחינת עקב, תיקן תפילת ערבית, שזה בירור התערובות, וזה מה שהוא עשה כשהיה אצל לבן שבייר את הבקר משא"כ יצחק [שהוא צדיק בן צדיק] נתעלה למעלה מהבירור למדריגת עוה"ב, אך רבקה [שהיא צדיק בן רשע] שנצטרפה אליו לא עלתה לגמרי למדריגת כולו טוב, ולכן יצא ממנה תערובות של יעקב ועשיו ובזה הושלם הבירור של רבקה בין הטוב ורע. ולכן יעקב תיקן תפילת ערבית להבדיל בין יעקב לעשיו ובזה בירר את התערובות הגנוזה בערב, תערובת הערב רב, [ומה שאברהם בירר זה את הערב זעיר]. זה א"כ תמצית סדר ערב בוקר וצהרים והחלקים הגנוזים בעבודת הבוקר.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בוקר בקר ביקור קרב רבקה בקע ערב צהריים שחרית מנחה ערבית חושך מניעות עבודה מום סבך קבע]

שורש הבוקר בתורה הוא וְיָהִי עֶרֶב וְיָהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. בוקר הוא תחילת היום [והלילה זה תחילת היממה], והוא קרוב לשורש בכר, מלשון ביכורים שמביאים את ההתחלה של הגידולים, ומלשון בכור שהגיע בהתחלה, כך הבוקר הוא תחילת היום. וזה כעין מש"כ לְבֹקֶר בְּהִיכְלוֹ שכאשר הוא רק מבקר, הוא בתפיסת התחדשות. משא"כ כאשר שְׁבִיטִי בְּבֵית ה' כָּל יְמֵי חַיִּי לַחֲזוֹת בְּנֶעֱם ה', הוא בתפיסת קבע. וכמ"כ בעולם מחד הוא ממשיך יום, שבוע, חודש, שנה [מלשון שונה - חוזר]. אך מאידך מְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ כָּל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. שזה בחינת בוקר, תפיסת ההתחלה.

המילה בוקר עצמה היא מלשון בקיעה שהחמה בוקעת ויוצאת לחוץ [לבר, (שורש שאחרי בק)] כמ"ש אֲזַי יִבָּקַע פְּשִׁיחַ אֹרֶךְ (ישעי' נח, ח), וכמו שהגמ' אומרת שגלגל חמה מנסר ברקיע - בוקע, ותחילת בקיעה זו, היא הנקראת בוקר. בלשון נוספת וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וְיָהִי עֶרֶב וְיָהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד, הלילה שהוא החושך זה דבר שיש בו מעכבים, בבחינת לא חֲשִׁכֶּתָּ אֶת בִּנְךָ - לשון מניעה, כשמגיע הבוקר, בוקר אותיות קרב, החמה בוקעת את כל המניעות. והבוקר מגלה קירבה של וְאֲנִי קִרְבֶּת אֲלֵהֶם לִי טוֹב.

ידוע שאברהם אבינו הוא בחינת בוקר, שהרי הוא תיקן תפילת שחרית, וילפינן לה מדכתיב וַיִּשְׁפֹּם אֲבִרָהָם בְּבֶקֶר לעקוד את יצחק, ובדרכו נדמה לו השטן כנהר, כלומר שבא להמשיך את מציאות החושך והמניעות בבוקר, וע"ז נאמר וְלֹא חֲשִׁכֶּתָּ אֶת בִּנְךָ.

הערב והלילה מקבילים זל"ז כמ"ש וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וְיָהִי עֶרֶב. בערב מתגלה מציאות של תערובות, ערב - קרבה של תערובות, והבוקר מבדיל את התערובות, וזה עבודת הבוקר. ולכן אז מתחיל זמן הקרבת הקרבן, וקודם ההקרבה צריך לבקר ממומים.

כאשר נצטוו אברהם אֶל תְּשֻׁלַּח יָדְךָ אֶל הַנֶּעֱר, רצה אברהם לעשות מום [הטפת דם ברית] ביצחק, ולכן נצטוו וְאֵל תַּעֲשֶׂה לוֹ מְאוּמָה, שזה מלשון כלום, וכן מלשון מום, וזה מחמת שמדריגת אברהם זה הבקר, לבקר מומים, רצה לעשות מום ביצחק כדי שיבקר. אך נצטוו שלא לעשות כך מחמת שיצחק הוא למעלה ממדריגת הביקור מומים, כיון שע"י העקידה הוא נתעלה למדריגת צהריים [כסדר היום בוקר ולאחמ"כ צהריים], שזה ממדריגתו של יצחק שתיקן תפילת מנחה, וכדאייתא בחז"ל שבשעה שנעקד פרחו נשמתו ג' שנים [בחינת חזקה] לעולם הבא, והוא נתעלה למדריגת עוה"ב, ממדריגת שְׁבִיטִי בְּבֵית ה' כָּל יְמֵי חַיִּי, בחינת קבע, לעומת ממדריגתו של אברהם שזה בחינת בוקר לְבֹקֶר בְּהִיכְלוֹ, לכן וְאֵל תַּעֲשֶׂה לוֹ מְאוּמָה, כי הוא למעלה ממדריגת ביקור מומים. ומכח זה שהשטן ניסה למונעו מהעקידה, ורצה להמשיך את הערב - תערובות לבוקר, כאשר לאחמ"כ שהוא מקריב את האיל במקום את יצחק הוא רואה שהאיל נֶאֱחָז בְּסִבְךָ [- תערובות] בְּקֶרְבָּיו, ונצרך להוציאו בזהירות מהסבך שלא יהיה בו מום, וכן לאחמ"כ נצרך לבקר, וזה מחמת שזו ממדריגתו מכח הַיְשָׁפֶם אֲבִרָהָם בְּבֶקֶר.

נתבאר א"כ שיצחק נתעלה למדריגת צהריים, ממדריגת עוה"ב שְׁבִיטִי בְּבֵית ה', וכמו כן הוא נתעלה ממדריגת תפילה שזמנה ערב ובוקר וצהריים [ר"ת בצע - חלקים] שזה בבחינת לְבֹקֶר בְּהִיכְלוֹ, למדריגת תורה שעיקר עסקה הוא באופן של קבע, לא פסיק פומיה מגירסה,

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40186296] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בקע 29:29

בקיעת אור האחד לעת"ל בתוך כל פרטי הבריאה באופן של קבע

האור שיתגלה לעת"ל הוא יאיר את החושך, ויגלה את כל הפרטים מתוך האחדות עצמה, כלומר יתגלה אור האחדות בעצמו, והוא יגלה כיצד בכל פרט מתגלה אור האחדות בתוכו לפי אותו פרט בדיקא.

ולפי"ז אז יבקע פשחור אורך כלומר שמתוך שיאיר כ"כ אור האחדות יתגלה ויובן ויושכל למפרע איך כל פרט שהיה בכל ימות עולם וכל הנהגת קוב"ה הכל היה התגלות מאור האחדות הגמור. ולפי"ז יובן מש"כ כימי צאתך מארץ מצרים ארצנו נפלאות (מיכה ז' טו'), שמחד יהיה בקיעה כמו שהיה ביצ"מ, אך זה רק כימי ולא ממש כך, כי לעתיד יתגלה הבקיעה בשורש שהוא באור ולא במים, וכן שביצ"מ הים נבקע רק ליב' גזרים, אך לעתיד האור יבקע לפרטי פרטים שהיו בכל ימות עולם.

והאור הזה שיבקע הוא יהיה בבחינת קבוע בקע-קבע, בשונה מזמן הגלות שאור שברא הקב"ה ביום ראשון גזנו לצדיקים לעת"ל. וביום רביעי נאמר את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה, וכן גזלל אור מפני חשך וחשך מפני אור, א"כ האור אינו באופן של קבע - עוה"ז שדומה ללילה. אלא לעת"ל האור יהיה מציאות של קבע ולא יהיה גזלל אור מפני חשך וחשך מפני אור, ויתר ע"כ האור שגזנו לצדיקים לעת"ל, אז לעת"ל הגניזה הזאת תתגלה ולכן אז יבקע פשחור אורך במציאות של קבע. ולא יהיה בקיעה במדריגת עץ הדעת טו"ר, וכן לא יהיה בקיעה במדריגה של מים שנבקע רק ליב' גזרים. אלא הכל יהיה במדריגה של אור שעליו נאמר ויפא אלהים את האור כי טוב. ולא יהיה את הניבדל אלהים בין האור ובין החשך ששורשו מכח הבקיעה בין היום ללילה, אלא הבקיעה תהיה בתוך האור עצמו.

בעשרה מאמרות נברא העולם, הראשון שבהם המפורש בקרא זה ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, אך חל עליו בקיעה לאחמ"כ ויבדל אלהים בין האור ובין החשך, אך לעת"ל נאמר ביום ההוא ויהי אור ויבדל אלהים בין האור ובין החשך, אז מתגלה האחד של המאמר הראשון שזה ויהי אור ויהי בקר יום אחד, אבל לא יהיה את הניבדל בין האור לחושך אלא יהיה את ההבדל בתוך האור עצמו, שיתגלה בתוך כל הפרטי פרטים, וכיון שלא יהיה ויהי אור בקר, אלא רק אור, לא יהיה שחר שהוא שורש השחר, אלא אז יבקע פשחור אורך, יהיה בקיעה לשחר, ויהיה עולם שכולו מלא בהארתו יתברך שמו. וכל עסקנו לא יהיה אלא בגילוי הקב"ה הנקרא אור, ואז יבקע פשחור אורך.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בקע יעקב עקב קבע מים עץ עצים אור שחר שחור אחד עקד קרבן ים חמה מנורה (עקידת יצחק, קריעת ים סוף)]

שורש המילה בקע הוא מהפסוק שנאמר בעקידה ויבקע עצי עלה (בראשית כב' ג'), שאברהם אבינו הביא עצים להדלקת המזבח, וביקע אותם שיהיה קל לנשואם, ושיהיה קל להדליקם. ובעומק, ענין קרבן עולה הוא לכפר על הרהורים שעולים בלב, ומתקנים אותם ע"י שמעלים את הקרבן והעצים ללעילא לחי החיים. שורש העצים הוא בעץ הדעת טוב ורע, לכן כאשר אברהם בא לקחת עצים הוא בא לבקוע - להבדיל בין הטוב לרע שבעצים.

ידוע שענין עקידת יצחק היתה לעקוד אותו עם אברהם, לעוקדם ולחברם יחד, ובעומק הכח שמחברם הוא יעקב שהוא הממצע ביניהם, וא"כ כח העקידה הוא מכוחו של יעקב, ויבקע אותיות ויעקב. והענין ששורש חיבורם רמז דוקא בעצים הוא כי יעקב בא לבקע בשורש בין הטוב [יצחק] לרע [ישמעאל] שיצא מאברהם, ובתולדה לבקוע בינו לבין עשוי, ומכח כך נעשה ביניהם החיבור - העקידה.

ובעומק יותר יעקב אבינו בא לבקע בתוך כח הקדושה, שהרי יעקב היתה מיטתו שלימה וא"כ לא שייך בו בקיעה בין טו"ר, אלא הוא בקע בתוך הטוב עצמו שיצאו ממנו יב' שבטים שכולם בקדושה. [יבקע, יב-קע]. וזה עומק משארז"ל באברהם, שבזכות ויבקע, זכה שיבקע הים ביצ"מ, כלומר שע"י שביקע הוא עורר את כחו של יעקב שהוא מחד לעקוד ולחבר, ומאידך לבקע בתוך הקדושה יב' שבטים, מכח כך נבקע הים ליב' גזרים. וכשם שבדרך לעקידה נדמה לו השטן כנהר עד שהגיע לבאו מים עד נפש, ובקע את הנהר והגיע לעקידה, כך הים מונע מזרעו לצאת ממצרים והים נבקע מכח שמתגלה כחו של יעקב מלמפרע מעקידת יצחק שהוא כח הביקוע. [ולא רק מכאן ולהבא שנשאר רשימו מקריעת הים שמכח כך נבקע לאחמ"כ לר' פנחס בן יאיר].

נתבאר א"כ שיש ב' מדריגות של בקע, הא' זה בעצים שזה בין טוב לרע, והב' זה במים שזה בין טוב לטוב. בעומק יותר יש כח בקיעה שורשי יותר, והוא, שידוע ששורש המים הוא האור, [וכדברי הרמב"ן] שיאור מלשון יהי אור, ונהר מלשון נהורא] ולכן המים הם צלולים כאור, ולפי"ז שורש הבקע שבמים הוא באור, ולעת"ל נאמר אז יבקע פשחור אורך (ישעיה נח' ח'), יבקע אותיות יעקב, כלומר שכח הבקיעה השלם שיתגלה הוא שהאור בוקע את החושך.

הבקיעה של העצים היא בקיעה תמידית, אך הבקיעה של הים היא לזמן כמפורש בקרא ויבדל הים לפנות בקר לאיתנו (שמות יד' כז). כלומר שאי"ז דבר מובדל בעצם, אלא מתגלה הבדלה שיש בה אחדות, ולכן הוא אח"כ חוזר לאחדותו הראשונה [כדרך יסוד המים]. וזה כי שורש הבקיעה היא באור, ופשוט שבאור עצמו לא שייך פירוד כלל, וכל הפירוד הוא מכח החושך, לכן הבקיעה שיתגלה לעת"ל אינו בקיעה של פירוד, אלא כעין מה שקרני החמה אינם מאוחדים כמו החמה עצמה, וכעין מה שהמנורה היא מקשה אחת ויוצאים ממנה שבעה קנים, כך

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40218568] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בר 31:45

דרך מעשית לזכות לאור הברור דלעת"ל ולהכניע את הערב רב מכח ציפיה לישועה

שורש מהנקראים ישראל הם מהערב רב, [ומוכרח כך דהרי אם הם היו מיעוט הם היו בטלים לישראל]. א"כ בתחילה יש גילוי של ישראל שהם בר, ברור שלם. לאחמ"כ בתלית המאורות נהיה ערב, אך ערב זעיר, ולאחמ"כ באחרית הימים הבר דערב הופך להיות הרוב, ונהיה ערב רב. וכדוגמת לילות החורף שהם יותר ארוכים, כיון שזה מצב יותר חשוך, ובקיץ להפך.

השורש לכך הוא בעשרת הדברות, שהערב רב עמדו בהר סיני מחוץ לעם ישראל, הדיבור של הקב"ה הוא דיבור - בר - ברור, וכך עם ישראל שמעו אותו ברור, אך הערב רב שכל מציאותו תערובת ואינם יכולים לשמוע דבר ה' שהוא ברור, לכן ביקשו דָּבָר אֲתָה עֲמָנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאֵל יִדְבָּר עִמָּנוּ אֲלֵקִים פֶּן נָמוּת, ומכח זה לאחמ"כ אמרו זֶה מִשָּׁה הָאִישׁ... לֹא יִדְעֵנוּ מָה הָיָה לוֹ, וזה השורש לחטא העגל, שממנו נגרם שבירת [- שבר, בר] הלוחות, שבירת הברירות, דהרי הלוחות נחקקו ע"י דיבורו של הקב"ה, כלומר שהבהירות של דיבורו של הקב"ה נחקקה באבן, במקום החומר, שזה עומק מדריגת ברית, חיבור ממקום ברור, בריתך אשר חתמת בבשרנו, וע"י הברית יוצא דם, שהוא גילוי הבהירות דוקא במקום החשוך, הדם והבשר, ולא ברית מים, שהם באר, בר, בהירות, [ובקילקול בשר נהפך לשבר] ולכן באור של הבר אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו – שהוא מאיר את מקום הסוף, החשוך והעכור. ואור זה נסתר ע"י הערב רב, והדרך לזכות להאירו ומכח כך להכניע את הערב רב זה מכח הציפית לישועה, שמכח שמצפה לאור, הוא זוכה וצופה בו כבר עכשיו.

העולם מלשון העלם [מדין הכלי], מאידך הבריא מהותה מלשון בר, בהירות [מדין האור], ציפית לישועה זה מי שמצפה מעומר, נשמתו לצאת מהעלם דעולם, ומצפה לאור של הבריא, הבהירות, הדבר נעשה קרוב אליו והוא יכול לצפות בו, ולהכניע את הערב רב של אחרית הימים.

מכח חטא אדה"ר התבואה אינה מבוררת דנתקלל בַּזַּעַת אֶפְיָה תֹאכַל לָחֶם, אך קודם החטא המלאכים היו צולים לו בשר - זה עומק הבריתך שחתמת בבשרנו. ומסננים לו יין – זה הברית דם, שכשהיין יורד ממדריגתו, נעשה שמרים כמו דם שהוא עכור.

כאשר האדם מצפה לישועה, הוא מתחבר לגן עדן שצולים לו בשר ומסננים לו יין, האוכל שלו הוא במדריגת הבר, אוכל ברור ללא פסולת, ומכח כך נכנעים הערב רב, ועי"ז זוכים לסעודה דלעת"ל למדריגת שור הבר ולויתן, אוכל שאין בו בורר אוכל מתוך פסולת, והוא עולה ממדריגת עולם למדריגת בריאה, וזה השורש לאור דלעת"ל עולם ברור ראיתי.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בר ברא בראשית בריאה תבואה ריבוא ברי שמא ודאי ספק מודה שמים עד עדים אמונה נאמנות בוקר ערב יעקב ישראל רוב מיעוט בשר באר שבר ברית צפיה צופה עולם (אור וכלי, ערב רב, אחרית הימים)]

שורש המילה בר הוא בְּרֵאשִׁית בְּרָא, בלשה"ק תבואה נקראת בר, וידועים דברי חז"ל, בראשית – בשביל ישראל שנקראו ראשית תבואתו, א"כ בר זה ישראל, וישראל זה יש שישים ריבוא אותיות לתורה, ריבוא זה ריבוי שמעבר למנין. וכן בר מילואו בית ריש, כל אותיות אלו נמצאות בְּרֵאשִׁית, ונוסף עליהם אות א' שזה היחידו של עולם שמאחד את כלל ישראל בבחינת וְאֶהְיֶה לָרֶעֶךָ כְּמוֹךְ אֲנִי ה', כלומר שמצד הכלי של הבר זה הריבוי שבבריאה, זה הבר – בית [ביהמ"ק] שבבראשית, זה הישראל שהם הראשית תבואתו, והם הכלי לאורו יתברך שמו, שזה הא' – אור שבבראשית.

כידוע יש ברי ושמא, ברי זה ודאי, שמא זה ספק. ודאי זה או מכח שמודה לחבירו, או שברור לו צד א' מתוך ב' [דו] צדדים, ושמא ענינו שם - א, כשכח האחד נעלם שם אז יש ריבוי של ספק, שכאשר האחד לא מאיר שם נהיה שמא – ספק, בבחינת שמים שהא' נעלם כאשר הא' נגלה רק בשמים. לפי"ז זה שורש כח האמונה בעם ישראל זה מה שהם דבקים מכח היחידות שבהם ביחידו של עולם, שהוא יחיד הן בהיותו והן בהנהגתו. וכל ודאות שיש לאדם בכל ענין שהוא, הן בודאות שלו כלפי עצמו [שזה כח היחידות שבו], והן כלפי אחרים, זה מעומק אמונת נשמתו בבורא שהוא אחד, שמשם משתלשלת הודאות לכל עניניו ואפילו עיניני העוה"ז, וכן לדינא שעד א' נאמן באיסורים, וב' [דו (מהודאי)] עדים נאמנים לכל דבר מכח הודאי.

השורש לכח הודאי ששורשו באורו ית"ש, זה מהאור שקדם למעשה בראשית כמו שביארו רבותינו עה"פ וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר שזה אור שכבר היה וה' האיר אותו לתוך הבריא, וזה האור של הא', האחד, היום ראשון. אך אור שאינו מהאור שקדם לבריא, זה אור של ריבוי והתחלקות, וכגון האור של יום רביעי שהוא נחלק לַשָּׁנִי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים, ששורשו מקטרוג הלבנה, שזה אור של הבריא, אור של צמצום – במדריגת הכלים, ולכן אור שברא הקב"ה ביום ראשון אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו, מחמת שזה אור ברור וצח, של אחדות, וכשיש רק אחד הכל ברור, אין שום ספיקות.

האור של יום רביעי נחלק, אֶת הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹל לַמְּשֻׁלֶּת הַיּוֹם וְאֶת הַמְּאֹרֶת הַקָּטָן לַמְּשֻׁלֶּת הַלַּיְלָה, ויתר ע"כ וְאֶת הַכּוֹכָבִים, שורש החילוק הוא בבר, והחילוק הוא לב' סוגי בר, יש בר מלשון ברירות שזה הבוקר, בבחינת בקרו טלה, וכן בַּיִת דָּוִד.. דִּינוּ לַבִּקֵּר מִשְׁפָּט, דהבוקר מברר. ויש בר מלשון תערובת שזה הערב, בבחינת מה למָּבֵן אֶת הַבֵּר [- שזה היפך מתבואה מבוררת].

עם ישראל נקראו על שם יעקב, ובהקבלה למאורות, יעקב הוא כנגד הלבנה, [כמו שארז"ל שבקטרוג הלבנה א"ל הקב"ה יקראו צדיקים על שמך, יעקב הקטן], ששם הברירות אינה מבוררת, בחינת ערב, וישראל כנגד החמה, שזה הברירות שיש על אף הריבוי. וכנגד זה בקילקול, יש ערב זעיר, שזה הפך ממדריגת יעקב. ויש ערב רב, שזה ההפך הגמור למדריגת ישראל, דכאשר הערב רב הם הרוב, הישראל [- הבר דתיקון] שהם המיעוט בטלים ברוב [כדין ביטול ברוב של יבש ביבש] ורק ישראל שהוא במדרגת 'קבוע'; קבוע בתורה, בעבודה, ובדבקות בו ית"ש אינו בטל. וזה הגילוי של אחרית הימים, [מתגלה הפך הראשית]

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40218568] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בקש 30:21

תמצית למעשה ממש של אותך אבקש בכל חלקי הנפש

פְּנִיָּה יְהִי אֲבָקֶשׁ, ומאידך הוא חי בשבוע בתפיסת חסר, וכפשוטו במקום **השוב** הוא מרגיש את עומק **בקשת** השלימות. אך בעומק הצורת חיים השלימה [עד כמה שניתן בתוך עלמא דידן, דאור זה אינו יכול לבקוע לגוף ולנפש אלא רק נצוצי הארה, ובשלימות בגאולה] היא כך, דהנה שית אלפי שנים היו עלמא וחד חרוב, ועתיד הקב"ה לחדש את עולמו, שזה נקרא יום שכולו שבת ומנוחה לחיי עולמים. וזה עולם השכר, והגדירו רבותינו, שמציאות השבת אין עניינה שבתה ממלאכה [בלבד], אלא ששורש סיבת המלאכה איננה, **דיהיה בעינך כאילו כל מלאכתך עשויה**, זה בעומק הדביקות בשלם במקום החסר, דכאן בעולם החסר לא שייך מנוחה למבקשי השלימות כי הכל חסר, בבחינת **לֹא מִצָּהָ הַיּוֹנָה מְנוּחַ לִכְף רַגְלָהּ**, [וזה יסורי הצדיקים שיש לכל אחד בתחילת דרכו שהנפש מתחככת בין השלימות לחסר] וכל מנוחתם הוא מכח התפיסה [שאף שהעין רואה והאוזן שומעת שיש חסר, אעפ"כ] שיהיה בעינך כאילו כל מלאכתך עשויה, שזהו גלוי השלם במקום החסר.

ונחמד להשלמת התמונה, יש ג' שלבים בנפש, השלב העליון זה שהאדם לא עסוק כלל במציאותו שלו אלא רק במציאות הבורא, שזה למעלה מהבקשה, דהבקשה היא מהאָנִי מְבַקֵּשׁ, אך כשאדם מתעלה ל**אָנִי ה'** אֶלְהִיָּהּ, הוא עולה למעלה מהביקוש, ושם מקום המנוחה שזה הכרה פשוטה במציאות הבורא ית"ש.

למטה מכך זה הרצא בתוך האני, שם הוא מבקש מהאָנִי מְבַקֵּשׁ, את האָנִי ה' אֶלְהִיָּהּ, ודבק ונכלל בו, אך לא בשלימות אלא עדיין בתוך האני.

ולמטה מכך בשבוע זה כשהוא חוזר לתוך מציאות העולם והוא פוגש בכל מה שהוא פוגש [לא רק ברע שבכריאה שזה עד שער הנ' דקלי', אלא כלל כל הנבראים זועקים מציאות של חסר] ושם הוא מבקש את השלימות, שם המנוחה שלו זה להיות **מחובר ולבקוע** לכאילו כל מלאכתך עשויה. ולמעשה ממש גם למי שלא נמצא שם, בכל שבת זה הדרך המעשית לנהוג כאשר באים אליו הרהורים ששיכים לימות החול, הוא דוחה אותם ע"י שחוקק בנפשו ומאמין שכאילו כל מלאכתך עשויה. אך מי שהוא במדרגת תלמיד חכם שאיקרי שבת כשארז"ל, ובני עירו מצווים לעשות לו מלאכתו, אז הוא אינו קרוב לעולם המעשה, [על אף שהוא נמצא שם ועושה מעשים] כל תפיסתו היא כאילו כל מלאכתו עשויה, וגם כשהוא עושה מעשים, הוא עושה אותם כלאחר יד [בבחינת אחוריים, דשדי בטר כתפוהי, כעושה דבר שאינו עיקר רצונו], שמדאורייתא זה מותר בשבת, ולא כי זה נגד רצונו, אלא כי רצונו יתברך שמו זה שהוא יעשה כלאחר יד, זה הצורת חיים השלימה.

ולסיכום בבקיעה העליונה, למעלה מהמבקש, הוא אינו חושב על עצמו ועל הנבראים אלא רק במציאות האין סוף. למטה מכך, במבקש המוחלט הוא חושב איך הוא והנבראים דבקים בבורא, זה האבקש המוחלט בנפשו כשהוא בוקע לשלימות, למטה מכך כשהוא חוזר למקום הנבראים, למציאות החסר, אם הוא ת"ח הוא חי בבחינת שבת שכל מלאכתו עשויה, ובכל מציאות של חסר שהוא רואה, הוא מביט עליו כשלם ומאיר אור א"ס בתוך הדבר עצמו, והיחס לכל המעשים בעומק נפשו ולפי"ז בהנהגה המעשית באיכות וזמן, זה כלאחר יד. ומי שעדיין לא נמצא שם אז לפחות בכל שבת כשעולים בו הרהורים שאינם שיכים לשבת, יחזק את אמונתו בדברי חז"ל שכאילו כל מלאכתך עשויה, וככל שיאמין בזה הרהוריו ילכו ויפחתו. זה א"כ תמצית למעשה ממש של אותך אבקש.

העולם מלא בהמון בריות שלכל אחד מהם יש ריבוי של בקשות, שורש הבקשה זה אַחַת שְׁאֵלַתִי מֵאֵת ה' אוֹתָהּ אֲבָקֶשׁ, אַתְּ פְּנִיָּה ה' אֲבָקֶשׁ (תהלים כז) לבקש את השי"ת. אך בכדי להגיע לבקשה זו נצרך לעלות כסדר מתחת לעילא, מהבקשה התחתונה עד הבקשה העליונה.

בכללות ממש הבקשה התחתונה במדרגת **נפש** היא בבחינת **אִם תִּבְקֶשְׁנִי כְּכֶסֶף וְכַמְטָמוֹנִים תִּחְפְּצֵנִי (משלי ב, ד)**, כלומר בקשה של גשמיות. את הבקשה הזאת צריך **מחד** להפוך מבקש **לשבב** – עזב, לעזוב את עצם הבקשה לגשמיות. [רמז לכך, בקש - ב' קש, וְהִיָּה בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהִבָּהּ וּבֵית עֲשׂוֹ לִקֵּשׁ, (עובדיה א, יח), קש הוא ביטול הדבר. הפך ההקש שענינו שהם שוים כמו שהיו יעקב ועשיו מחוברים בשורש היצירה]. ומאידך לגלות בקשה חיובית, באופן שהבקשה **תבקע** את החומרות, (בק-ע) שזה בקשה משורש הבקשה של אַחַת שְׁאֵלַתִי מֵאֵת ה', [כמ"ש רצה הקב"ה לזכות את ישראל, שמחד לזכות מלשון זיכור, שזה השבב, ומאידך מלשון זך שהוא מבקש את הזכות] ומה שרוב בנ"א לא מצליחים לבקוע באמת לעולם הרוחני, זה מחמת שאין להם בקשה של בקיעה, ועל מנת לעלות למדרגה עליונה נצרך **לשבב** את המדרגה הקודמת ולבקש בקשה של בקיעה לפנימיות. וזה מתעורר באדם ע"י שהוא **קשב** – מקשיב לאור הפנימי של נשמתו, או למעוררי הלבבות. אך זה לבד לא בוקע, אלא צריך תביעה מוחלטת בנפש שזה בעצם מסירות נפש פרטית לאותה מדרגה. וזה מדרגת בעל מעשה, שיש בו כמה אופנים. זריזים מקדימין למצוות, דקדוק, שלימות, והתמסרות – מסירות נפש, הוא חושב איך הוא והנבראים וזה מ"כ (שבת ק"ח ע"ב) במאי זהיר טפי, שזה כידוע מלשון זוהר – הארה.

למעלה מכך הבקשה **בעולם המדות** היא כמו שאמר יוסף אַתְּ אֲנִי מְבַקֵּשׁ, שביארו רבותינו שביקש את האחוה, - מדת האהבה שהיא שורש כל המדות, וכמו שמתגלה בכנס"י, שאברהם הוא שורש האהבה, אַבְרָהָם אֱהִי, א"כ הבקשה היא [לא רק אהבה כפשוטה, ולא רק תיקון המדות, אלא] לבקוע לזכ האחדות והאחוה שהוא שורש המדות שבנפש. ולעולם שורשי העבודה הם אהבה ויראה, ולכן מצד היראה, וּבְעֶבֶר תִּהְיֶה יִרְאַתּוֹ עַל פְּנִיָּם לְבָלְתִי תִחַטְּאוּ – זו הבושה, כשארז"ל. וזה **הבש** **מהבקש**, בקשת היראה, "אִם תִּבְקֶשְׁנִי כְּכֶסֶף וְכַמְטָמוֹנִים תִּחְפְּצֵנִי אֲזַ תְּבִין יִרְאַת ה'" (משלי ב, ד).

למעלה מכך זה **בקשת החכמה**, בבחינת טוב לי תורת פִּיד מֵאֲלֹפִי זָקֵב וְכֶסֶף, זה הכח שאדם תובע להשכיל ולהבין דברים מצד ההשכלה כשלעצמה [ולא רק מצד גדול תלמוד שמביא לידי מעשה], שזה החיבור העצמי למדרגת תורה.

למעלה מכך, הרמח"ל במס"י מבאר שהמדרגה העליונה בבנ"א זה **מבקשי השלימות**, זה בעומק ביקוש החכמה, כמ"ש פֶּלֶם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ, כלומר שמדרגת הכללות, השלימות, זה מכח החכמה. ומדרגה זו עניינה לבקוע למקום השלם. וזה מבקשי ה'. ובוזה מונח שורש כל פנימיות העבודה, דהנה הוא יתברך שמו שלם בכל מיני שלמויות, מאידך הנברא וכל הבריאה כולה, כל היותם הוא העלם וחסרון. לפי"ז עומק בקשת השלימות הוא לבקוע אל מעבר גבולות הנברא, והוא בוקע את **עצמו**, [ולא רק את מדרגתו הקודמת] ואת **תפיסת** כל הבריאה כולה, כי הוא מבקש שלימות ואין שלימות בבריאה, והוא בוקע למעלה מתפיסת הנבראים, להיות נכלל בו יתברך שמו השלימות האמיתית.

אך גם כאשר האדם בקע לשלימות כיון שהוא נמצא בעולם שהוא חסר עבודתו היא ברצוא ושוב, מצד הרצוא הוא בוקע לשלם. אך מצד השוב הוא חוזר לחסר, ומשתדל כמה שיותר לצמצמו. ויתר ע"כ הקושי הוא שכל מקרי העולם הם מקרים של חסר, וא"כ גם כאשר האדם בקע לשלימות הוא חי בין ב' תפיסות מאד הפכיות, בצד העליון של נפשו הוא בקע לבורא ית"ש, וכן לתורה דהוא וחכמתו ורצונו חד, אַתְּ

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בקש, שבב, קשב, בקע, קש, זריזות, דקדוק, שלימות,

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40268139] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – ברד 30:15

שורש קילקול ותיקון הברד ע"י הדיבור

בשמו אותיות קל, קלקול, קללה, וכיון שזה כוחו, הוא הופך כל דבר ממצאות של ברכה [הברכה המים כטבעם] לקללה [שזה ירידה מכח התנגדות], שזה שורש כל העלמא דפירודא.

כח התיקון למהלך הזה נקרא **ברדים**, כמו שנאמר אצל יעקב אבינו, שביארו חז"ל שזה מנומרים, ברדים שורשו ברד, יעקב אבינו בא לתקן ע"י צאן לבן את כל הנפילות שנפלו לנמשל פקדמות נדמו, **ברוד** זה בר - דו, שהירידה היא באופן של דו - שנים, באחדות, וזה ענין המנומרים שזה אחדות של צורות, וזה התיקון לברד שהוא שורש הפירוד.

בליל פסח פותחים במתחילה וכו' שפרעה גזר על הזכרים, ולכן ביקש לעקור את הכל, מה שיעקב לקח את הבהמות מלבן, זה השורש לבהמות שלקחו ישראל במצרים שזה הע"ז שלהם לקרבן פסח. והבהמות שנשארו במצרים לאחר מכת ברד זה מהיגרא את דבר ה' מעבדי פרעה הניס את עבדיו ואת מקנהו אל הכנענים, ומבואר א"כ שעיקרה של מכת ברד היתה לברר את הבהמות, מי הם הבהמות שמתגלה בהם היגרא את דבר ה' שמהם אפשר לקחת להקריב לה', כלומר הברד נפל, אך הברוד שזה היגרא את דבר ה' נשאר, ומהם הקריבו קרבן פסח, ודוקא קרבן פסח שהוא תקון כח הדיבור, פה - סח. לכן בהמות אלו הם הנשארות מהברד, כי הם בבחינת **ברודים**, ובאים לתקן את הדיבור, וזה התיקון השלם של הברד.

בלשון נוסף, כשמתפללים על הגשם, מתפללים **שירדו**, ושירדו לברכה ולא יהיו ברד, כלומר מכח הדיבור הברד הופך להיות גשם, ולכן במצרים אין גשמים דשם מתגלה שגם כשיורד זה באופן נפול של ברד, ויתר ע"כ זה נופל למדריגת דבר, מחמת שאין דיבור דתיקון במצרים.

כל ברד שיורד, מלבד מה שהוא בא כעין הברד של מצרים, [וכעין הרעמים להכניע את הלב] הוא בא להראות שהדיבור - הבקשה על הגשמים שירדו בנחת לא היתה כראוי, ועל אף שכשם שהגשמים נקראים **גבורות** גשמים כך צריך להזכיר אותם בגבורה, מ"מ זה עדין גבורה דתיקון, אך כשזה באופן של גבורה דקילקול זה נהיה ברד, שהיא שורש נפילת הדיבור, וכשמתגלה הקילקול של הברד שהוא הנגוף למצרים צריך שיתגלה הרפא לישראל, שעיקר גילוי זה הגילוי דיבור דתיקון של פסח, פה סח, וזה עיקר תיקון הברד, וכשמבקשים אותו כראוי הוא מברד שמבקשים **לבא רד**, ואז כל הגשמים שיורדים הם בבחינת וְתֵן טֶל וּמָטָר **לברכה**.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברד, בר, רד, גשם, נגד, פר, דרך, קשה, דיבור, אמירה, שמים, ארבע, ברכה, שמים, אש, מים, עפר, קפא, גל, עמלק, אמבטיא, קור, חום, קל, קלקל, קלל, ספק, ברוד, בהמה, פסח].

שורש הברד הוא במצריים במכת ברד ויהי ברד בכל ארץ מצרים, ברד הוא גשם שיורד ונקפא [בצורה מסוימת], **ברד** הוא ב' - רד, כי הוא יורד באופן של ב' - שניים, שזה אופן של התנגדות ונפרדות, כלומר בתחילה המים הם **רכים**, וכשהם יורדים באופן של ברד, הוא נקפא ונעשה קשה, ומחמת כך כאשר הוא נפגש עם דבר **קשה** הוא מתנגד אליו ושובר אותו, משא"כ אם הוא נפגש בדבר רך שאינו מתנגד אליו אינו שוברו, כדמצינו במצריים והפשיטה והשערה נפתה פי השערה אביב והפשיטה גבעל, והחטה והפשיטה לא נכו פי אפילת [פרש"י - רכות] הנה. ולכן היפוך אותיות **ברד** זה **דבר** - **דיבור**, כי שניהם בתחילה רכים, ולאחמ"כ קשים, וכשארז"ל אין דבור אלא לשון קשה, (פסיקתא). וגם הדיבור תחילתו היא אמירה רכה, כמו שתינוק מתחיל לומר אמירות ורק לאחרמ"כ מדבר, וכמו בסדר הבריא, שקודם היו עשרה **מאמרות**, ולאחמ"כ עשרה **דברות**. וכן ברד הוא בר - ד', כלומר הוא בתפיסת שמים [שזה שורש הברכה, ומפריד אותו ל] שהן ארבע, שכ"א מתנגד לשני לכן זה ארבע, ולכן אנו מבקשים דוקא גשמים וְתֵן טֶל וּמָטָר לברכה, שבהם שייך ברכה, משא"כ ברד עיקרו הוא קושי.

ביתר חידוד, המים בשורשם למעלה הם מאוחדים עם האש, כשארז"ל שמים - אש ומים, והאש אין טבעה לירד, משא"כ מים עוזבים מקום גבוה, ויורדים למקום נמוך, אז כאשר הם יורדים מצד כך שזה טבעם, הם יורדים באופן של **גשם**. משא"כ כאשר הם יורדים מלמעלה כי הם מתנגדים לאש שהיא חמה, ושורש ירידתם היא מכח הפירוד, אז זה יורד באופן של **ברד**, ולכן גם כשהוא יורד הוא מתנגד לדברים קשים.

מבואר בחז"ל שיסוד העפר אינו יסוד גמור כשלעצמו, אלא כש"כ לשלג יאמר הנה ארץ - המים קפאו ונעשו עפר. ולכן בתחילת הבריא העולם היה מלא מים עד שה' אמר יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה הפישה. ולכן כל גל רוצה לשטוף את כל העולם, וכן לעת"ל עתיד הקב"ה להחזיר את העולם למים. לפי"ז הארץ שכל שורשה היא מים שקפאו, היא שורש הפירוד, שקודם לכן המים היו רכים, והבריא נוצרה מכך שהמים קפאו, א"כ כל הבריא שבתוכה אנו נמצאים היא שורש הפירוד. ולכן כשהקב"ה שאל את המלאכים אם לברא את העולם, שלום אמר אל יברא שכולו מחלוקת, זה המחלוקת של האש והמים, ולכן כל מציאותה פירוד.

חז"ל המשילו את עמלק לזה שקירר את האמבטיה הרותחת, שורש המים החמים הוא מכך שבשורשם הם מאוחדים עם האש, וכאשר הם נפרדים מהאש הם מתקררים, וזה העומק שעמלק בא לקרר את המים להפרידם משורשם, וזה מש"כ אֲשֶׁר קָרַף בְּדָרְךָ, טבע החום לחבר, וטבע הקור (בהגדרה כוללת) להפריד, וכטבע בנ"א כשהם חמים זל"ז הם מחוברים זל"ז וכשהם קרים הם נפרדים זמ"ז, **עמלק** בגמטריא **ספק**, דהוא מעמיד לכל דבר לפחות ב' צדדים ושורשו הפירוד בין האש והמים, שזמה בעומק נוצר ארץ, שזה כח הברד שהמים יורדים מכח התנגדותם לאש, ולא מחמת טבעם לעזוב מקום גבוה שזה גשמי ברכה, לברכה ולא לקללה, שהקללה זה בעומק כח הקילקול של עמלק, שיש

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40251973] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – פרק 31:01

כללות תפיסת צורת הבריאה והאדם

השקפה: מדריגת האחד, ומצד התפיסה הזו גופא בטר רישא גריר, כי הראש אינו בתפיסת איברים, אלא בתפיסת אחד, ונתחדד בזה מדריגה נוספת, שגם בגוף עצמו שהוא איברים, יש את הראש שבו נמצאת החכמה, שהוא במדריגת הרוח דאחד. וזה מדריגת אשר יצר את האדם **בחכמה**, שזה החכמה עילאה, שעליה נאמר הוא **וחכמתו** חד – רזא דאחד, ולכן דיקא ביעקב נאמר **סלם מצב ארצה וראשו** מגיע השקפה, מצד **הישראל** שבו שזה - **לי ראש**. מצד כך כאשר אדם דבוק בתורה – במוחין העליונים הוא בתפיסת נשמה, וכך היתה התפיסה הפשוטה קודם חטא אדה"ר, אך כל עוד הוא במדריגת גופו, כל תפיסתו היא של איברים, שזה תפיסתו מכח חטא אדה"ר, שמכח חטאו נתחלק להרבה איברים, וזה עומק כח הגלות, ירידה ממדריגת ראש למדריגת גוף, וכיון שהגוף הוא מתחלק לאיברים כמו בחטא אדה"ר, כך בכל גלות מתפזרים לארץ של האבר שבו הם פגמו, ובגלות האחרונה שהיא צירוף של כל הגלויות כולם, הם מתפזרים לכל האיברים שהם כל הארצות כולם, משא"כ כאשר ישראל במדריגתם הם נמצאים בתפיסת ראש, בביהמ"ק.

וביתר עומק, רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח איברים, וכשם שכל מצוה יש את שורשה ויש ממנה התפרטות עד אין קץ, לכך גם כל אבר בעצמו בגלות מתחלק לעוד ועוד חלקים מכח הרמ"ח – **רומח [חרב]**, ואוריתא וישראל חד, א"כ זה גם עומק שורש גלות התורה שכל מצוה יכולה להתפרט עוד ועוד, וזה עומק שורש הגלות שלכן אין כמעט מקום בעולם שאין שם ישראל, ומכח שהם עוסקים שם בתורה ומתקנים את אותו האבר, הם נגלים וחוזרים לראש, וזה עומק כח הקליקול וההתפרטות שבבריאה שהוא מכוחו של עמלק, שהוא כח הספק, ויניקתו מכח הרמ"ח בתפיסת ריבוי וההתפוררות, ולכן **ברפידים רפו** ידיהם, ולכן נאמר במלחמת עמלק **צא לקחם בעמלק מחר**, דהמלחמה היא לתקן את שורש הפירוד שעושה עמלק, ולכן המן טען **ישנו עם אֶתֶד מִפְּנֵי וּמִפְּנֵי בֵּין הָעַמִּים**.

והתיקון לזה, זה שעוסקים בתורה באופן שמצרפים את כל פרטי המצוה לתוך המצוה, ובפרטות כל אחד באבר העיקרי ששם שורשו בחלקו שלו, צריך להחזירו למדריגת התורה עצמה. ואז חוזר כח הפרטות של כל הגלויות ומתאחד בשורשו בתורה, וכך נתקן כל מציאות השבירה.

ובתמצית, יש ג' תפיסות לבריאה, התפיסה העליונה היא רזא דאחד, התפיסה האמצעית היא תפיסת האיברים, והתפיסה התחתונה היא שהאבר נהפך לשבר, והאבר מתפרט עוד ועוד עומק כח הגלות. ומעומק הגלות שהיא ההתפרטות הגמורה, דור שכולו חיב, הקב"ה עתיד לחדש את עולמו, ושם לא יהיה לא תפיסת שבר, ולא תפיסת איברים, שהם תפיסת **שית** אלפי שנים, ולכן מצוות בטילות לעת"ל, **[ולמ"ד שאינם בטילות הכונה שחוזרים לשורשם בתורה]**, אלא יתגלה רזא דאחד, ולא יהיה נייצר את האדם **עפר מן האדמה**, דהרי יתגלה **כמים** לים מקסים, ואז במקום ברא – שית, יהיה בר – א', שהא' יהיה שורש כל הגילוי כולו, ועל הזמן הזה נאמר **ביום ההוא יִהְיֶה ה' אֶתֶד וְשָׁמוֹ אֶתֶד**. התיקון השלם הוא לחזור למעלה ממדריגת איברים, ולדבק את עצמו ברזא דאחד, ועליו נאמר שהוא בן העולם הבא.

שורש המילה ברא הוא **בראשית ברא**, בר א', א' – אלופו של עולם, קודם שנברא העולם היה הוא ושמו לבדו, והוא ברא נבראים, וזה בר שענינו יציאה חוצה לו, לברא נבראים שהם רב, הרבה בריות, וכן בר מלשון בן, דשורש הנבראים זה ישראל שנקראים בנים אֶתֶם לה' אֱלֹהֵיכֶם, בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל.

שורש ריבוי [יציאת] הבריאה הוא לשש, בראשית – ברא שית, ולכן צורת הבריאה היא שש צדדים, **[מעלה מטה, ימין ושמאל, פנים ואחור]**, וכן זמן הבריאה הוא **פי ששית** ימים עֶשֶׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, ומלבד זה יש גם תפיסה של אחד שהיא **וביום השביעי שבת וינפח**, ששבת היא רזא דאחד כידוע, והיא שמו דקוב"ה שזה סוד הא', וישראל שהם בניו ושאר כל הבריאה הם בתפיסת שית.

בתפיסת השש יש תפיסת פירוד ותפיסת אחדות, תפיסת הפירוד הוא שלכל דבר יש את הפכו, לפנים יש אחר למעלה יש מטה, לימין יש שמאל. ותפיסת האחדות היא שש מאוחדים, או אחדות חיצונית כמו שבמצרים ילדו ששה בכרס אחת, וכן ששה מתעטפים בטלית אחת, או אחדות פנימית שמתגלה בששה הכח שמאחד אותם שיונק מהרוז דאחד.

אחד מצרופי המילה ברא זה אבר, דכל חלק מחלקי הבריאה הוא **אבר** מהצורת אדם, שכידוע צורת העולם והאדם שורשם חד. וזה מצד החצונית והריבוי של הבריאה שזה **החומר** – **רמ"ח** איברים, שזה גופו של האדם, אך מצד הניפח באפיו נשמת חיים, ומאן דנפח מדיליה נפח, שזה הנשמה, זה תפיסת האחד. כלומר הגוף זה הבר, הריבוי, והא' זה הנשמה שהיא חלק אלוך ממעל שהיא בתפיסת אחדות.

דוגמא ברורה לכך, דהבריאה נבראה בחכמה, **[כדברי התרגום ירושלמי]** בראשית – בחכמתא, וכן אשר יצר את האדם בחכמה, ומצינו במנורה שהיא בתפיסת החכמה כשארז"ל הרוצה להכניס ידרים שמנורה בדרום. ובמנורה מחד היא היתה קלה מקשה אחת, ומאידך ששה קנים יצאים מצדיה, כלומר שיש במנורה כללות שזה המקשה אחת, שזה החכמה עילאה שבמנורה, תפיסת צורת אדם עליון – נשמה, והתפרטות שזה הקנים היוצאים **[לבר]**, שזה החכמה תתאה שבמנורה, תפיסת צורת אדם תחתון – גוף. ולצורך יצירת גוף האדם עפר מן האדמה ה' העלה מים מהאדמה לגבל את עפרו כמ"ש **וַיִּצְלָה מִן הָאָרֶץ**, ובכללות מים העולים מן האדמה נקראים או מעיין או באר – אותיות ברא. כלומר מהמים שבבאר **ברא אברים**.

אלה תולדות השמים והארץ בהפך אֶתֶד אל תקרי בהבראם אלא באברהם נברא העולם. אברהם בגמטריא רמ"ח. באברהם אבינו מתגלים שתי תפיסות הבריאה, דנחלקו בגמרא האם שמים נבראו תחלה שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ או שארץ נבראת תחלה שנאמר ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים, מצד התפיסה העליונה, ששמים קדמו, זה תפיסת הנשמה, אך מצד התפיסה שארץ קדמה, זה התפיסה התחתונה מצד הגוף, לפי"ז באברהם, מצד גופו של אברהם, זה ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים, שארץ קדמה, שזה מצד החומר, הרמ"ח. אך מצד נשמתו שמים קדמו לארץ, **השמים והארץ והקרח והקרח** – באברהם.

וכך גם בבחינת מקום, שעפר חו"ל גזרו עליו טומאה, דהוא בתפיסת איברים, משא"כ ארץ ישראל **[ובפרט ירושלים]** היא בתפיסת אחד, אין זה פי אם בית אֱלֹהִים וזה שער השמים. ולכן גופו של האדם נוצר מהעפר **[ע-פר, פירורים]** של כל הארצות כולם, שהם בתפיסת ארץ קדמה לשמים, תפיסת איברים, משא"כ ראשו מארץ ישראל, ממקום ביהמ"ק, שזה שער השמים, בבחינת **וראשו מגיע**

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בר בן בנים ברא בראשית בריאה אברהם יעקב ישראל באר שבר יצא יציאה שש אחד אבר חמר חומר רמח רומח מחר שמים ארץ פר פרור עפר מים (נשמה וגוף, ראש ואברים, אחד ושש)]

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[40268139] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – פרק 31:21

שורש הארת פורים בהארת הברה שקדם לבריאה [ועבודתנו למעשה]

מחמת שיש שם עמים והם מתערבים בהם אז הם נעשים נפרדים. וכך באור הפיזור גורם שהוא מאיר באופן של חלקים ולכן ההארה אינה בשלימותה, ולפי"ז בהצלה שהיתה, לַיהוּדִים הָיְתָה **אוֹרָה** (שם ח' טז') חזרו ונתקנו ב' ההארות, שזה **הפרזים** והמוקפים, ההארה של הפרזים זה שהאור מאיר אך עדיין באופן מפוזר, ולמעלה מכך במוקפים חומה [מלשון **חֲמָה**] ההארה היא בתוקף של חמה, שזה האור השלם, ובלשון פשוטה, אסתר מלשון אסתהרא - לבנה, ובליל ט"ו היא מאירה יותר מליל י"ד, כיון שבט"ו סיהרא באשלמותא, אך יתר ע"כ האור של הלבנה מגיע מהחמה, בבחינת אֶמֶר לַחֲכָמָה אֲחָתִי אֵת, שאחות מלשון איחוי הפך הַיִּקְרָע מִרְגְּלֵי אֵת בְּגָדָיו וַיִּלְבֹּשׁ שָׁךְ וְאָפֶר (שם ד' א'), מתגלה בהצלה ההארה של החמה, האֲחָתִי אֵת, ודיקא על ידי מרדכי ואסתר שהיא אֶסְתֵּר בַּת דָּוִד (שם ב' ז'), שהיא מאוחה ומחוברת איתו, וזה השורש לַיהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה - אורה זו תורה, זה מהאֶמֶר לַחֲכָמָה אֲחָתִי אֵת של מרדכי ואסתר, זה עומק מדריגת הַבְּרָה פְּתָמָה.

ויתר על כן כח ההעלמה של תערובת, היפך מעורב בין העמים, נעשה "ורבים מעמי הארץ מתיהדים".

נתבאר א"כ שיש ד' הסתרות לאור, העננים, הפיזור, התערובת, והנרתיק, ולפי"ז בהארה של פורים מלבד מה שהוסרו ההסתרות של העננים והפיזור, כידוע מדברי רבותנו שהאור של פורים הוא האור שלעת"ל שעתיד הקב"ה להוציא חמה מנרתיקה, א"כ הוסר גם הנרתיק, שזה המגילת אסתר שכידוע היא מלשון גילוי ההסתר. [וזה יתר על האור של חנוכה שהוא במדריגת נר מצוה, נר-תיק, בפורים זה יוצא מן הנרתיק] שזה הגילוי של הַבְּרָה פְּתָמָה, שארז"ל שרשעים נידונים בה, זה השורש למה שִׁקְרָגוּ הַיְּהוּדִים וְאָבְדוּ, וְהָרָג בְּשָׂאֵיָהֶם שזה מכת הארת החמה בבחינת נְלִקְיוֹת הַיְּהוּדִים **עֲתִידִים לַיּוֹם הַזֶּה**, שזה הארת העתיד בהוה, ואז הָעִיר שׁוֹשָׁן **צִהְלָה** וְשָׂמְתָה, צהלת הפנים בבחינת **חֲכָמָה אֲדָם תָּאִיר** פָּנָיו.

יתר ע"כ שלימות ההארה היא למעלה ממדריגת הברה, אלא במדריגת הַרְזוּ, וכשארז"ל חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע, בבחינת נכנס יין יצא סוד (עירובין ס"ה ע"א) א"כ מתגלה הַרְזוּ, שהוא האור של יום ראשון **שגנזו** הקב"ה לצדיקים לעת"ל וע"י המגילה הוא יוצא ומתגלה, וארז"ל שהאור של יום ראשון אינו בריאה חדשה אלא הוא אור שהיה כבר והמשיכו הקב"ה לתוך העולם, כלומר שהאור של יום ראשון אינו במדריגת **ברא**, אלא במדריגת **ברה**, אך לא **ברה** כחמה שזה האור של יום רביעי, אלא מלשון של **בה אור**.

איתא בחז"ל שכל מקום שנאמר במגילה **המלך** סתם, זה מלכו של

שורש המילה ברה זה **בְּרָה** פְּתָמָה (שה"ש ו' י'), שזה מלשון בהירות, וכמו החמה שכאשר אין דבר המסתירה כגון עננים, והיא בתוקפה [שזה בחצות היום] זהו בְּרָה פְּתָמָה. **בְּרָה** בגימטריא רז, שזה שורש האור, וזה האור של יום ראשון שגנזו [-רז] הקב"ה לצדיקים לעת"ל, שאדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו. וכן בגימטריא **אור**, שזה התפשטות האור וזה האור של יום רביעי שהתחלק לחמה ולבנה, ועליו נאמר בְּרָה פְּתָמָה.

איסתכל באוריתא וברא עלמא, האסתכל היה באור - אוריתא, אך הברא שנעשה מכת האור הוא העלמא - ההעלם, כלומר שקודם היה אור, ולאחמ"כ נעשה ברא - בר א', שנעשה בריאה והאור נשאר בחוץ, וככל שהאור יתפשט לעלמא כך הבריאה תעשה בְּרָה פְּתָמָה, וזה **כל עבודתנו** להמשיך את האור של האוריתא לתוך הברא עלמא, ואז במקום שייהיה ברא שזה **בר א'** יהיה **בְּרָה פְּתָמָה**, וזה תכלית הבריאה, וכשארז"ל עתיד הקב"ה להוציא חמה מנרתיקה, [שהנרתיק הוא שורש הכיסוי של החמה שהוא העלמא המעלים את האור שזה מה שגנזו הקב"ה, וכן מה שהאור נעשה למאורות ביום רביעי], צדיקים מתרפאים בה - שזה מי שלא האיר את האור הזה בתוקף הוא עדיין יצטרך ריפוי, ומתעננים בה - זה אלו שעבדו לגלות את האור הזה בתוקף בתוך האי עלמא הם יתענגו על הגילוי השלם שלו, ורשעים נדונים בה, שנעשה מאור 'אור' בלשון ארמית ששורף. וא"כ עבודתנו היא להאיר כמה שיותר את אור החמה בעולם ועי"ז להאיר את הוצאת החמה מנרתיקה.

המילה שלפני ברה זה **אדק** [שענינו אחדות של שני דברים נפרדים], והמילה שאחריה זה **גוש** [שענינו אחדות גמורה בין דברים נפרדים והפרכתם לגוש אחד], שניהם בחינות של צירוף וחיבור, כלומר שזה שלימות הארת הברה הצירוף השלם, והביאור בזה דהנה יש ד' דברים המעלימים את אור החמה, דברים המסתירים כדוגמת עננים, והנרתיק של החמה, וההסתר היותר עמוק זה עצם כך שהאור מתפזר ואינו מאיר באופן מאוחד, כדוגמת נץ החמה שהאור מאיר רק באופן של ניצוצות, ובהקבלה לחכמה היא **כ-חמה**, **חֲכָמָה אֲדָם תָּאִיר** פָּנָיו (קהלת ח' א'), אֶמֶר לַחֲכָמָה אֲחָתִי אֵת (משלי ז' ד') אם ברור לך הדבר כאחתך שהיא אסורה עליך אמור, כלומר חלק ממצאות הארת החמה זה הארה ברורה, וההפך **מברור** זה **תערובת**, אך מלבד החיסרון שזה מעורב זה נעשה גם **מפוזר**, והפיזור גורם שהאור לא יאיר בשלימותו, דוגמא ברורה לכך, יִשְׁנֹנוּ עִם אֶחָד מִפְּנֵי וּמִפְּנֵי בֵּין הָעַמִּים כָּלֵל מְדִינֹת מְלֻכּוֹתָא (אסתר ג' ח') כלומר דמלבד מה שהוא מפוזר בכל המדינות,

התחתונה, אלא הם קיבלו עליהם את המלכות שקדמה לעולם. **וההארה הזו היא פנימיות כל המגילת אסתר**, לַיהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה - אורה זו תורה, זה גלוי של תורה דלעת"ל, שזה המגילת אסתר. כידוע קודם שנברא העולם היה "הוא" ושמם אחד, "הוא" ושמם לבדו, מגילת אסתר מגלה את **ההוא**, מי הוא זה ואיזה **הוא**, לפני שיש התגלות של **שם**, לפני ההוא ו**שמו**, וזה הכי תורה מאפי תצא (ישעי' נא' ד') שיתגלה לעת"ל, ובמדרגת תורה כזו אין התגלות של שם.

ככל שדבקים יותר באור של לַיהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה - אורה זו תורה, שזה בעיקר מגילת אסתר, אז דבקים בתורה השורשית של כל הבריאה כולה שהיא תורה שקדמה לעולם כלל. שזה תורת הַנִּפְחָףּ הוא (ט' ב') שזה היפוך וגלגול האותיות, כידוע מהבעש"ט להפוך צרה לצהר, שזה השורש של קדמה לעולם, וא"כ הַנִּפְחָףּ הוא שורשו הוא באסתכל באוריתא של גלגול האותיות, ובעיקר צירופים שאין בהם דעת בבחינת עד דלא ידע בתוך התורה עצמה, **זה הדבקות למעשה באור של ימי הפורים** לַיהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה, אור של ברה, אך למעלה מהחמה, במדרגת אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא.

עולם, ויש שיטה נוספת שגם כשנאמר **המלך אחשורוש**, זה קאי על מלכו של עולם, ומצד כך אחשורוש נקרא כך מלשון אחור וראש בסוד אָנִי רֹאשׁוֹן וְאֲחֵרוֹן וּמִפְּלִעְדֵי אֵין אֱלֹקִים (ישעי' מד' ו'), כלומר שכל המגילה היא גילוי המלכות של מלכו של עולם, אך לא מצד המלכות שהיא מכח הנבראים, אלא המלכות שקדמה לעולם, וכמ"ש אדון עולם אשר מלך **בטרם** כל יציר נברא, שמצד כך בעל כרחכם אני מלככם, וזה מתגלה בפורים כשאמר"ל [לחד מ"ד] מעמיד עליהם מלך קשה **כהמן** ומיד הם נגאלים (סנהדרין צ"ז ע"ב), [והשורש למלכות לאחר הבריאה הוא משאר"ל כל מעשה בראשית נבראו לדעתן נבראו לצביונן נבראו (ר"ה י"א ע"א) וא"כ כל דבר בראשית בריאתו קיבל עליו מלכות שמים], אך במגילת אסתר מתגלה הַנִּפְחָףּ רֹאשׁוֹן וְאֲחֵרוֹן מלכות שקדמה לעולם, ולכן כידוע במגילת אסתר אין שם הויה ואדנות ושאר שמות, מחמת שהשמות הם גלוי המלכות התחתונה. וכן זה השורש ללִפְשֵׁמִיד לִקְרָג וּלְאֶבֶד אֵת כָּל הַיְּהוּדִים (ג' יג') מחמת שמתגלה המלכות שקדמה לעולם שמצידה לא נצרך בריאה להמליך את הקב"ה. **וכאשר** הם קיבלו מלכותו ובטלה הגזירה, אין זה קבלת המלכות

שו"ת לאחר השיעור פְּרָה

מקיף ללא חומה ולכן הוא מפוזר.

המשך שאלה: האם האור מקיף מפוזר בעצם או רק כלפי האדם שזה מפוזר לו כי זה רק מקיף לו, דהרי לכאורה המקיף הוא אור יותר ברור?

תשובה: בדרך כלל מקיף זה הגדרה למה שנמצא סביב האדם, ולכן הוא אינו משיגו בשלימותו, והפך הפנימי שמושג המקיף אינו מושג ולכן הוא מתפזר יותר. ויש הבחנה של מקיף דמקיף, שאף שהמקיף לא מושג לו הוא לא מתפזר כי הוא רואה אותו רק בכלליות ולא את הפרטים. ומלבד כך זה תלוי היכן האדם חי, אם הוא חי בפנימי והמקיף מאיר לתוכו, אז שייך פיזור, אך מי שהוא חי במקיפים שם הכל ברור לו ללא שום פיזור.

המשך שאלה: מה הכוונה חי במקיפים, הרי עד כמה שהוא השיג את האור זה נעשה כבר פנימי?

תשובה: יש יושר ויש עיגולים, מצד היושר עבודתנו להפוך מקיפים לפנימים. אך העבודה מצד העיגולים היא עבודה של ביטול, ששם העבודה היא להפוך כל פנימי למקיף, להפוך מנדע לשלא נדע, שזה נקרא מהודו ועד כוש, סוד ההודאה, דכשהוא מודה הוא בטל, שזה כל עבודת המקיפין להתבטל למה שלמעלה מהשגתו, ומי ששורש נשמתו היא תפיסת הביטול הזו הוא נקרא חי במקיפין.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברה ברא חמה לבנה בהירות ענן רז סוד גנו אור בר נרתיק פיזור אדק גוש אחות אוהי חכמה נץ תערובת פרזים מוקפים פורים גלוי הסתר צהלה מלך מלכות אחשורוש אחור ראש שם גלגול היפוך]

ענין הויה שקדמה לבריאה

שאלה: מה שנתבאר שבמגילה לא נזכר שם הויה מחמת שזה מלכות שקדמה לעולם, האם האור שקדם לבריאה אינו אור של הויה?

תשובה: לאור שקדם לבריאה יש שתי יחסיות, יש את מה שהוא קדם ביחס לבריאה, ויש את מה שהוא קדם לבריאה אך לא ביחס לבריאה, ואין לנו מילים להגדיר אותו, אז מגדירים אותו שקדם לבריאה. אז מצד מה שהוא ביחס לבריאה, הוא באמת האור שקדם לבריאה והוא שורש להויה. אך מצד מה שהוא קדם בעצם אז הוא אינו שורש לבריאה כלל, ולא שייך בו שם הויה.

ענין גלגול האותיות שאין בהם השכלה

שאלה: מה הענין של גלגול אותיות שאין בהם משמעות?

תשובה: גלגול צירוף שאינו מובן הוא בוקע את כל ההעלמים גם בדבר שאינו מושכל ולא מובן, וזה תכלית הידיעה שנדע שלא נדע, ומקביל לכך חייב איניש לבסומי בפוריא, ובפרטות לעניננו למעשה זה לצרף צירופים שאין להם הבנה, זה נקרא חייב איניש לבסומי, וזה ליהודים היתה אורה – זו תורה, לעסוק בתורה הזו וזה ה"ונהפוך הוא" הפנימי בשורש האוריתא עצמה.

ענין מקיף ופנימי בפורים ובכללות

שאלה: נתבאר שבפורים האיר האור באופן מאוחד היפך הפיזור, ומאידך נתבאר שמאיר אור הלא ידע שהוא אור מקיף, ואור מקיף הוא מפוזר (כמש"נ בשיעור ע"ח), האם הכוונה שהפיזור באור מקיף הוא רק מצד הכלי אך כשלעצמו הוא מאוחד?

תשובה: ודאי שבפורים מאיר גם האור פנימי ולא רק האור מקיף, וכדוגמת פרזים ומוקפין, וזה נכון שהמוקפין חומה יש להם כלי בפועל ולכן האור מאוחד, משא"כ הפרזים שם האור

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41675457] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – פרק 31:37

הארת ימי הפורים היא בריחה למעמקי נשמתו ואליו ית"ש וגלוי חיבור עצמי לתורה דלע"ל

דיקא.

שורש הבורח שהיה במת"ת זה משורש שהר סיני נקרא הר חורב – חורבן, ושורש החורבן הוא שקודם בריאת העולם הקב"ה היה בונה עולמות ומחריבן, ולכן אם אין אתם מקבלים את התורה פה / שם תהא קבורתכם, חוזרים לשורש המחריבן, כאשר הבנין בנוי יש לו מחיצות וגבולות, אך כשהוא נחרב אין שום מחיצות, וזה כאשר אדם בורח לצד הנפול הוא בורח למחריבן, לחורבן, להתפשטות בלי גבולות, תהו, למקום ששם אין את הצימצום, [שהצימצום הוא במה שאמר לעולמו די], ומצד כך גם מה שמרדכי יצא לרחוב מהצד הנפול זה מחמת שוה"ק שו"ק נבוכה (ג' ט"ז), כעין מה שהיה במצרים נבכים הם פאָרץ (שמות יד ג) ויצאו למדבר מקום רחב.

שורש תיקון הבריחה זה לברוח למקום שמור, עומק הענין, ברח – בו ריח, דכאשר אדה"ר חטא כל החושים נפגמו מלבד חוש הריח, שהוא חוש שהנשמה נהנית ממנו כשארז"ל, דכאשר האדם נמצא במיצר הוא צריך לברוח מגופו לנשמתו שזה מקום הרוחב [נשמה - שמונה, שמנה] מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה (תהלים קיח ה), וגילוי ברור לכך זה שבמוצש"ק שוי אבדה נפש אז מריחים בשמים. ארז"ל מרדכי מלשון מד דרור, כלומר שמרדכי ברח למקום חוש הריח שלו, לנשמתו, זה אופן למעשה של בריחה כאשר האדם נמצא במיצר הוא בורח למקום הריח ואז נעשה לו ניחא. בהגדרה יותר פשוטה הוא בורח מלשון בו רוח, למקום הרוח, למקום הרווח.

לפי"ז להבין, כיון שמרדכי בא לתקן את הבורח, ע"י שיוצא לרחובה של עיר, אזי כאשר זה נתקן ההצלה מתחילה גם ברחובה של עיר, ויפריכו [שורש ברח] פרחוב העיר, וכיון שאצל מרדכי נתקן הברח, הרחוב, לעומתו המן נופל לחרב ויתלו את המן על העץ, שזה חרב, וזה דיקא נעשה ע"י חרבונה שמכחו נשתלשל המיתה להמן שנופל למקום גופו מקום המוות וסילוק גמור של נשמתו, ולכן וגם חרבונה זכור לטוב.

עד כאן הוזכרו א"כב' סוגי בריחה, לרוחב, ולמקום נשמתו. אך יתר ע"כ יש לשון בראשונים ממך אליך אברה, השורש שאדם בורח זה מהקב"ה, מיראתו מהקב"ה, ברח (עם הכולל) בגימטריא ירא. ודוגמא לכך זה יונה

המילה ברח זה מלשון בורח, שהאדם אינו נקשר לדבר אלא בורח ממנו. לעומת כך ההפך מברח זה ברח, שורש של ברכה, הברכה – המשכה. דוגמא לכך זה יצי"מ, שמחד עם ישראל ברחו ממצרים ויצד למלך מצרים פי ברח העם (שמות י"ד ה'), ומאידך היה במצרים הברכה והמשכה של אני יוצא בתוך מצרים – גלוי אלוקותו ית"ש שמכח כך הפך כל בָּכוֹר בָּאָרֶץ מִצְרַיִם (שם י"ב כ"ט), ונצטוו ישראל קָדֵשׁ לִי כָּל בָּכוֹר (שמות י"ג ב'), שבכור נקרא כך כי הוא ראשית ההברכה שבבית.

במתן תורה האופן השלם שהיה צריך שיהיה זה שעם ישראל יקבלו את התורה וימשיכו ויברכו אותה לנצח נצחים באופן של איסתכל באוריתא וברא עלמא, מכח וְהָיָה בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה (יהושוע א' ח'), בהם יושב ומהרהר תמיד, אך בפועל היה ההפך הגמור, שבמקום להבריק את התורה הם היו כתינוק הבורח מבית ספרו, וזה היה השורש הדק לנפילה ממדרגת מת"ת, ובפועל זה התגלה בעשו לָהֶם עֵגֶל מִסֵּכָה (שמות ל"ב ח').

כידוע מאוד, ימי הפורים באים לתקן את מה שהיה חסר במת"ת, הדור קבלוה מאהבה (שבת פ"ח ע"א), וקבלת התורה דפורים באה לתקן את התינוק הבורח מבית ספרו, ובזה המן ניסה לגעת בכך ששאל את התינוקות דיקא פסוק לי פסוקך.

ומרדכי ידע את פלא אשר נעשה... ויצא בתוך העיר ויצעק וקרא גדולה ומרה (ד' א'), אך לאחמ"כ ויצא התוף אל מרדכי אל רחוב העיר (ד' ו'), כלומר המקום שאליו ברח מרדכי זה לרחוב, והוזכר ששורש גזירת המן זה במת"ת שכפה עליהם הר כגיגית וא"ל אם מקבלים אתם את התורה מוטב ואם לא שם תהא קבורתכם, השם זה בגזירת המן, וכיון ששורש הנפילה היתה מכח הבורח, מרדכי בא לתקן את זה ולכן הוא יוצא אל רחוב העיר, כל ברח ענינו זה יציאה מן המיצר לרוחב, וכדוגמת יצי"מ שברחו ממצרים מיצר, למדבר שהוא רחב ללא מיצרים, וכן ביוסף ויָצָא הַחוּצָה (בראשית ל"ט י"א), שברח לרחוב, וכמו שנאמר על התורה פֶּרַחְבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ (משלי א' כ') שביארו רז"ל שזה מקום שמרחיבים אותה שהם הבתי מדרשות, ולכן כאשר מרדכי שומע על הצרה שזה מקום צר, הוא יוצא לרחובה של עיר מקום ההרחבה, וכעין מה שבתעניות מוציאים את התיבה לרחובה של עיר

מתן תורה בעיקרו היה למען תלמד ליראה את ה' אלקיך כל הימים, ולכן משם ברחו, אך בפורים שנתקן הבורח הם מקבלים את התורה מאהבה ואז הבריחה הופכת להברכה של הד"ת. ולכן במגילה מתגלה במיוחד גלוי של נהגית בו יומם ולילה, שמבטלין ת"ת למקרא מגילה וצריך לקרותה בלילה ולשנותה ביום, כלומר שמבטלין את התורה של מדריגת מת"ת של הבורח, בשביל מקרא מגילה שזה לא בריחה אלא הברכה, זה עומק התיקון שמתגלה במדריגת המת"ת של ימי הפורים שזה המגילת אסתר דיקא, ומחמת שזה הגילוי לכן ימי הפורים האלה לא יעברו מתוך הנהיגים וזכרם לא יסוף מן העם, כי מתגלה הברכה ולא בריחה.

לא ימושו מפיך ומפי נרעך ונרעך אומר ה' מעתה ועד עולם, זה מקביל לזכרם לא יסוף מן העם כי הבורח מתגלה במדריגת תינוק, אך בפורים שנתקן הבורח משורש הפסוק לי פסוקך אז דיקא וזכרם לא יסוף מן העם, ולכן פורים לא יתבטל לעת"ל כי הוא ההברכה של הברכה של האור דלעת"ל, והיפך הברח ימי הפורים מגלים חיבור [ברח - חבר] גמור מאהבת הנס, שזה חיבור של למעלה מטעם ודעת, דכאשר החיבור הוא רק מכח יראה אז זה חיבור של דעת ששיך להפסיקו וכגון במבואות המטונפים, אך כשהחיבור הוא במדריגת עד דלא ידע, נכנס יין יצא סוד של תורה, זה חיבור בעצמיות הנפש שאין לו הפסק, ואז כל החכמה נמשכת מאין תמצא, וזה העומק של הדר קבלוה, להשיג שורש פנימי יותר שאין לו הפסק עולמית של נביעה של ד"ת מכח ימי הפורים הבעל"ט.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברח בריחה חיבור בו-ריח ברח בבור הברכה ברכה תינוק פורים צרה רוחב המן רחוב נבוכה נבוכים רוח הרכבה גזירה חרב חרבונה חורב חורבן]

מלפני ה' הוא ברח, אבל לאן מקום הבריחה, אליו ית"ש, לברוח מהבריחה שכול תפיסתה הוא צימצום לאין סוף ב"ה, לקודם הנבראים. בגזירת המן היו ב' שעל אף הגזירה נשארו במקום ההרחבה, הא' זה מרדכי שברח למקום נשמתו ומרדכי ידע את כל אשר נעשה (ד' א') ידע את הגזירה ואת ביטולה, מכח שברח לידיעה שלמעלה מן הגזירה שזה נשמת העולם שהיא הנהגת העולם כמש"נ. והב' זה אסתר שהיתה בבית המלך ונתלקח אסתר אל בית המלך ועליה לא חל הגזירה, וארז"ל שסתם מלך במגילה זה מלכו של עולם, א"כ אסתר ברחת לבית מלכו של עולם, שזה מקום הבריחה השלם שקדם למחריבן, וזה למעלה מהמקום שאליו ברח מרדכי שברח בתוך הצימצום אל מקום נשמתו.

וגלויזה נשאר לכל הדורות ע"תעניתאסתר, שבשונה משאר מועדים פורים מתחיל מתפיסת הגזירה ומתוך הגזירה ונהפוך הוא לישועה, כלומר שמתגלה בפורים בכל שנה שבורחים מהחרב לרוחב למעמקי הנשמה ואיליו ית"ש, זה העבודה למעשה בכל פורים ופורים בתענית אסתר להתחבר לגזירה של להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים, ולאחר שגם אני ונעלתי אצום פן וכן אבוא אל המלך, כלומר דוקא מתוך הצרה משם מגיע מקום ההרחבה, וכאשר הנפש תופסת את עומק מציאות הגזירה משם הוא בורח או למעמקי נשמתו כמרדכי, או אליו ית"ש כאסתר, זה עבודת הימים הללו.

שו"ת לאחר השיעור פרה

הגדרת ההבדל בי הבריחה של מרדכי ואסתר

שאלה מה ההבדל בין הבריחה של מרדכי ואסתר האם זה שהוא בורח ליש או לאין, או מה שהוא בורח לעצמו או לבוראו.

תשובה ההגדרה השניה היא בודאי יותר מדוקדקת, ודאי שכל היחס של נברא ובורא אז ההגדרה נקראת שהבורא הוא אין ביחס לנברא שהוא יש בערך לנברא, אבל ההגדרה היותר מדוקדקת כאן זה בריחה לנשמה לרוח בחינת הריח בחינת נשמה שהוא מר דרור, ואצל אסתר זה בריחה לא"ס.

הקשר בין להט החרב המתהפכת לונהפוך הוא

שאלה האם יש קשר בין להט החרב המתהפכת לונהפוך הוא.

תשובה בודאי ובודאי, מהצד התחתון אז להט החרב המתהפכת גורם לשמור את דרך עץ החיים שהוא לא יכנס בו כי הוא נמצא בתוך עץ הדעת, אבל הונהפוך הוא מתגלה בחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע, אז כשהוא לא ידע אז כבר אין צורך בלהט החרב המתהפכת כי הוא לא מגיע מעץ הדעת, אז הוא יכול להיכנס פנימה, אפשר להסביר עוד כמה הבחנות, הזכרנו הבחנה אחת.

בריתה ביחס לבחירה

שאלה האם זה נכון לומר שהבחירה [בחר אותיות ברח] זה לברוח מהרע ויתר ע"כ לברוח לידיעה.

תשובה אמת, זו הבחנה אחת, כן הוזכר פעמים רבות מיסוד דברי רבותינו שאופן אחד של בחירה זה לבחור בתוך שני הצדדים, ואופן נוסף זה לבחור בצד האחד שהוא סוד הידיעה.

ביאור ענין בריחתו של יונה הנביא וכניסתו ללוייתן

שאלה מה שיונה הנביא ברח, האם זה בריחה דקלקול, או שבעומק הוא ברח למדריגה יותר עליונה ולכן הוא נכנס ללוייתן שזה בבחינת תורת שעשועים [לוייתן זה יצרת לשחק בו].

תשובה בודאי שכפשוטו אז ההבחנה היא ההבחנה התחתונה שהוא ברח מפני ה' הוא בורח כי הוא לא רצה ללכת לנבואה, אבל בעומק כשהוא ברח הוא ברח למדריגה העליונה, מה שהזכרתם בהגדרה של לוייתן שעשועים זה מדוקדק מאוד. בלשון אחרת והיינו הך הרי הוא היה נביא וכשהוא רצה שיסתלק נבואתו, מהצד התחתון הוא בורח כי הנבואה לא שורה בחו"ל כמו שאומרים חז"ל מאז שבאו לארץ ישראל, אבל מהצד העליון הוא בורח ממדריגת הניב שפתיים של הדיבור, אז הוא נכנס ללוייתן שאינו מדבר, ובעומק זה לפני הבריאה של הדיבור שזה נקרא שעשועים שלפני הבריאה, כמו תינוק שעדיין אינו מדבר, ומה שיש בו זה הבן יקיר לי אפרים ילד שעשועים הוא משתעשע בו בתנועותיו ולא בדיבורו, אז זה שעשוע שקדם לדיבור, זה העומק של מה שאמרתם שהוא נכנס דייקא ללוייתן.

הצורך ביראה להשגת החכמה גם לאחר שקבלוה מאהבה

שאלה האם מש"כ ראשית חכמה יראת ה' [כלומר שעיקר השגת החכמה היא מכח היראה] זה נאמר רק על החכמה שנתנה במתן תורה שאז קבלו מיראה, או גם על החכמה שהתגלתה בפורים שקבלוה מאהבה.

תשובה בהגדרה של יראה הרי יש כמה וכמה מדרגות של יראה, במדרגה התחתונה של יראה אז זה במדרגת יראת העונש, וזה יראה שהוא בורח ממך אליך אברח בתפיסה התחתונה הוא בורח מדין יראת העונש והוא חוזר אליו, ביראות העליונות שהוא יראת הרוממות יראת חטא ויראת הבושת במדרגות העליונות האלה זה יראה של ביטול, בלי להיכנס כרגע מה הדקות שיש את כל שלשת המדרגות האלה, אבל בהגדרה הכוללת אם זה הגדרה של יראת הבושת, זה בושת מלשון שב כלומר הוא שב לשורשו ומתבטל, זה לא יראה במובן התחתון של יראה כפשוטו, אלא זה יראה בתפיסת ביטול, ושם בודאי חכמה מאין תמצא היא מגיעה מביטול.

הסיבה שדוקא תינוק בורח

שאלה מה הסיבה שדוקא התינוק בורח מבית הספר.

תשובה כפשוטו ממש כי התינוק עדיין אין לו ג"ר אין לו מוחין, אז לא ניחא ליה כשמלמדים אותו מוחין הוא בורח לבחינת ו"ק שלו, זה כהגדרה הכי פשוטה שיכולה להיות, מבשרי אחזה דרך תינוק שהוא לא רוצה ללמוד והוא בורח, בלי שום הסברים יותר מדאי מחודדים, הסברנו טיפה יותר עמוק.

המקום בנשמתו אליו צריך לברוח

שאלה כשהוא בורח לנשמתו לריח האם הוא צריך לברוח בבחינת

עד דלא ידע.

תשובה זה מה שהסברנו ידע את כל אשר נעשה, ידע את הגזירה ואת הביטול אז יש את הידע שלי ויש את הידיעה של הבורא הוא ברח לידיעה של הבורא, זה מה שהוזכר בתוך הדברים ידע את הגזירה ואת ביטולה, אז הגזירה שייכת לדעת התחתון, וביטולו שייך לידיעה העליונה, חייב איניש לבסומי עד דלא ידע בפנים אחד הגדרת הדבר לא ידע הוא יוצא מהדעת שלו ונכנס לידיעה העליונה של הבורא כביכול זה נקרא עד דלא ידע דידי אלא בידיעתו של הבורא.

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41058585] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – ברוש 30:35

כפפיפות הדעת ושבירת הלב
והאופן כיצד לנהוג בכל תהלוכות עולם שעוברים על האדם למעשה ממש.

בנה את העולם [ולכן חייב לגבי שבת דשורש הל"ט אבות מלאכות הם בביראת העולם]. אך התיקון בשבירה הזו רק מחמת שלאחמ"כ הוא בונה ולא בעצם השבירה.

אך יש למעלה מכך שבירה שהשבירה עצמה היא התיקון, שזה בראש השני שהוא הלב, שכידוע שבירת הלב זה תיקונו, וכמ"ש לַב נִשְׁכַּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה (תהלים נא יט), וידועים דברי הרבי מקוצק שאין דבר יותר שלם מלב שבור, א"כ בלב מתגלה שבירה שהיא בעצם התיקון.

וביאור ענין שבירת הלב, ידוע היסוד של בעל התניא (ליקוטי אמרים תניא פרק לא') שיש הבדל מהותי בין מרירות לעצבות, עצבות היא ירידה לתתא ליאוש ליסוד העפר, אך המרירות מולידה באדם חיות שאע"פ שזה מר – מרירות, אך מתוך זה מגיע להפך שהוא רם, לחיות של רוממות, זה מרירות דתיקון.

ובהקבלה להנ"ל מתבאר א"כ שיש ב' סוגי שבירה, יש שבירה **במהלכי הדעת** שזה מה שהוא צריך לירד לתתא כדי ללמוד משם את הפרט של החכמה [דהרי בכללות הוא יותר חכם, וכדוגמת משה רבנו], אך עצם הירידה לפרט היא שבירה. משא"כ **במהלכי הלב** עצם המרירות על אף שהיא שבירה היא עצמה מרוממת אותו, ולכן כאשר האדם נשבר, אם הוא נשבר על זה שהוא נשבר זה שבר על שבר וזה מוליד עצבות, אך השבר גם מוליד ביטול גמור, אז אם הוא שמח בביטול וחושק לביטול שנוגד מהשבירה, זה שורש מקור חיותו בעצם השבירה. ומלבד כך השבירה גם מרוממת אותו כברוש, ממר עולה לרם.

יסוד זה הוזכר פעמים רבות דיש ב' שורשים להשיג את הקב"ה, מכח היש [בונה עולמות], שזה תורה מצוות ומעשים טובים - בנין צורת האדם השלם, אך יש השגה מכח הביטול [מחריב], שעבודת האדם הוא להיות בטל, אז כאשר האדם חושק ליש ונפגש בביטול, זה מוליד בו עצבות, אך כאשר הוא חושק לביטול [אע"פ שודאי צריך לחושק לביטול העליון הבא ממוחין דגדלות שזה ביטול בהתבוננות בגדלות הבורא ושפלות עצמו] אז גם במשברים של קטנות פל משפך יד וגלגל עלי עברו (תהלים מב ח) **שהרי אין חיים בלי משברים כל אחד איך שהוא עובר ומה שהוא עובר כ"א לפי חלקו מהקב"ה** **אך כל אחד ללא יוצא מן הכלל עובר משברים, קשיים, התמודדויות,** [אז יש כאלו שמתעקשים לא להשבר, שגם זה דרך נכונה שהוא תקיף בדעתו להצליח ע"י סיעתא דשמיא ותפילות וכדומה] כאשר הוא שמח בעצם הביטול שזה חוסר קיום עצמי,

ברוש, הוא מלשון **ראש,** וכשארז"ל במגילה (דף י"ב) פחת הנעצוץ תחת המן הרשע יעלה כרוש זה מרדכי שנקרא **ראש** לכל הבשמים. וביתר חידוד מבאר הרמח"ל שברוש נוטריקון ב' ראש, שתי ראשים, בכללות באדם יש ב' ראשים, המח והלב, וכמו שבקומת הכלל המלך זה העליון ביותר, כך בקומת הנפש הראש הוא מלך האיברים וכשארז"ל שלכן יסוך ראשו תחילה (שבת ס"א ע"א). וכן הלב הוא מלך, א"כ יש ב' מלכים באדם.

ומבואר בחז"ל שענפי הברוש גם כאשר מכופפים אותם עד לארץ, הם חוזרים ועולים כבתחילה, ורמזו בשמו בור, שאפילו אם הם יורדים למטה מן הארץ הם חוזרים לעמוד ישר. ולפי"ז נמצא שהן בראש והן בלב יש כח שמכופפים אותם והם חוזרים לעלות.

בראש בחיצוניות זה כפיפת ראש, ובעיקר כאשר הוא כורע ומשתחוה הראש יורד למטה לארץ, ולזה נצרך שהוא יהיה רך ועיקר הכריעה נעשה מכח הברך שהוא מלשון בו רך. ובפנימיות זה כפיפת הדעת וכמ"ש רז"ל כמה **דכיף** איניש **דעתיה** טפי מעלי (ר"ה כ"ו ע"ב), יש את מה שהאדם מכופף דעתו למי שמעליו, כגון רבו, אך יש כפיפות הדעת לכל אדם, שזה עומק כח הראש להתכופף עד למטה, ועליו נאמר אֵיזֶהוּ חָכֶם, הַלּוֹמֵד מִפֶּל אָדָם, (אבות ד א), כי בעומק יש בכל אדם נקודה של חכמה יחידה שלו [מכח כך שנברא האדם יחיד] שאינה נמצאת בשום אדם אחר, ובנקודה הזו הוא תלמיד שלו. [וכמובן שנצרך בזה זהירות גדולה מה וכיצד ללמוד ממנו, וכן לפעמים אין זה גלוי, אך עצם כך שהוא מסכים להתכופף ללמוד ממנו את הנקודה הזו לכשתתגלה זה סוג של כפיפות דעת] והדוגמא היסודית לכך זה משה רבנו שנאמר בו וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנָיו מְאֹד מִפֶּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָם (במדבר יב ג), ומרדכי בדורו כמשה בדורו, שהוא הברוש, ומשה שהיה הדעת, מכח עומק דעתו שהסכים לקבל כל מה שעתידי תלמיד ותיק לחדש, זה בעומק כח הענוה שהגיע אליה.

עד כאן זה מצד התיקון, אך מצד הקלקול ברוש אותיות שובר, שבור, ששורשו העליון זה בקב"ה שהיה בונה עולמות ומחריבן, [שבירה באיסתכל באוריתא שנחלקו האותיות שירדה לתתא, ומכח כך מתגלה בברא עלמא] - והשובר שהיה בבראיה זה משה רבנו ששבר את הלוחות, שזה שבירת המוחין באופן של קילקול.

אך יש שבירה דתיקון, שזה סותר ע"מ לבנות [שחייב לגבי שבת], ושורשו זה הבונה עולמות ומחריבן ולאחמ"כ מהשברים

ברוש דקדושה. וזה היה כוחו של מרדכי שלכן ומרדכי לא יכרע
 ולא ישתחוו (אסתר ג ב) כי פחד לפגום בכוחו להתבטל לשבירה
 דקלקול שזה המן. ולכן ארור המן ברוך מרדכי בגמטריא שבר,
 דארור המן זה מה שנפל מכה השבר. וברוך מרדכי זה גלוי
 השבירה דתקון שמרדכי ידע את כל אשר נעשה, הוא ידע את
 הביטול שגנוז בגזירה, כלומר שהגזירה מביאה לידי ביטול, שזה
 עומק הלהשמיד להרג ולאבד את כל היהודים, כלומר להביאם
 למדרגת ביטול זה עומק ידיעת הגזירה וביטולה. רק מי שמוכן
 להשתמש בשתי הקצוות יחד, אז מחד הוא עולה לגמרי ומאידך
 הוא בטל לגמרי, ברצא ושוב בנפש, זה עומק מדרגת הראש
 דקדושה, וזה האופן למעשה כיצד לנהוג בכל תהלוכות עולם
 שעוברים על האדם.

זה מוליד בו חיות וזה שבירה דקדושה. וזה דרך יסודית מאוד
 לעבור את כל ההתמודדויות שבחיים. וזה אחד הדרכים
 השורשיות להיות בשמחה תמיד, דממ"נ אם טוב לו אז
 הוא שמח בחלקו, אך אם כעת אין לו סיבה לשמוח, אז הוא
 שמח בביטול. [אלא דלפעמים הוא צריך לעורר בנפשו את הרצון
 לביטול כגון שהוא ממש בקטנות או במרה שחורה] זה נקרא שבירה
 דקדושה, כלומר דעיקר שבירת הלב אינו שבירת הערלת הלב
 [אף שגם זה נכון] אלא עיקר השבירה זה שבירת עצם קיום האני
 של האדם. [וההפך מכך זה הבעל גאווה שאינו רוצה ומוכן להתבטל,
 אז כשהקשיים באים אליו, הם שוכרים את האנא אמלוק שלו]. אלא
 שנצרך לכך זהירות גדולה מאד לא לשבור את האני יתר על
 מדרגתו, דצריך שיהיה לו יש דקדושה מול האין של הביטול
 ולכן הרבה נפלו בדרכים אלו.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין עורר
 משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברוש ראש משה מרדכי מח לב כפף כרע דעת
 ענוה שבר שבור שובר בו-ראש מר מרירות עצבות חיות רמ
 רוממות המן]

שו"ת לאחר השיעור -

עומק הביטול של שבירת הלב הוא ע"י שתופס הרגשה ללא השכלה

שאלה נתבאר שמצד אחד צריך להתכופף להגיע לביטול
 ומצד שני אח"כ לעלות חזרה למקומו, לכאורה אם הוא יודע
 שאחר כך הוא יעלה חזרה למקומו אז חסר בביטול, ואם הוא
 יותר מדאי מבטל הוא אולי לא יחזור.

תשובה אתם שואלים שאם דעתו לכתחילה שאם הוא
 ירד למטה הוא יחזור אז הירידה היא איננה ירידה גמורה,
 אם אני מבין זה חדות עומק השאלה, רק שאם מציירים את
 זה מחמת דעתו אז דעתו שלאחר מכן זה מה שיקרה, אבל
 בעומק כשהזכרנו את ההגדרה של השבירה הזו שהיא שבירה
 לא הזכרנו את זה במהלכי המוחין של הראש, הזכרנו את זה
 במהלכי הלב, זה היה החלק הראשון והחלק השני, החלק של
 השבירה דתיקון לא מצד שובר ע"מ לבנות ששם אין לכם
 שאלה, שם זה גופא המדרגה זה שובר ע"מ לבנות, השאלה
 היתה במדרגת השבירה של הלב שעליה דובר, שאיך יהיה
 מציאות של הדבר, הרי לכאורה דעתו לאחר מכן לעלות, אם
 השאלה היתה במוח אז השאלה יש לה צד שהיא שאלה ויש
 לה צד שהיא לא שאלה כי לא זו ההגדרה של השבירה, אבל
 כשהגדרה היא בשבירה של הלב, הלב נתפס כתפיסה שכך
 הוא מרגיש וזה לא שאלה של השכלה, בשבר שלו הוא סבור
 שהוא למטה, אם אתם מכניסים לשם מערכת של דעת אה"נ
 בדעת הוא יודע שהשבירה לא תהיה שבירה גמורה והיא תחזור.
 בעומק זה ההגדרה הרי בין מוח ללב, המוח כהגדרה כוללת זה
 מקום המוחין הגמורים, ומקום הלב שמשם מתחיל הנקבה היא
 היא ההבחנה של קטנות הדעת דעתה קלה, איפה הדעתה קלה
 דתיקון?, שהוא לא משתמש בדבר לאיפה הוא יביא לאחר מכן.
 ניתן את הדוגמה הפשוטה האדם עושה מצווה והוא יודע שיש

לו שכר לעתיד לבוא, אז קשה לו להתנתק מהשלא לשמה של
 שכר, בשכל הוא יודע, הוא מנסה להסיח דעת, בלב אבל זה
 לא ענין של השכלה זה ענין של ההרגשה, יש גם בלב השכלה
 אה"נ, אבל ביחס מסויים דידן השתא אנחנו עוסקים בהרגשה
 שנמצאת בלב, ההרגשה שנמצאת בלב הוא עכשיו עסוק
 בהרגשה של עצם החיבור לעצם המצווה עצמה, לא מצד נקודת
 נידון מעשה של השכל. **זה שאלה מאוד מאוד יסודית בעומק
 העבודה** איפה השיעור שהאדם מכניס את המוחין ואיפה האדם
 מסלק את המוחין ומכניס את תפיסת הלב שלו שתופסת את
 המציאות, יש פעמים כמובן שצריך לעשות כך, יש פעמים
 שצריך לעשות כך, נקטנו דוגמאות שלא צריך להשתמש עם
 המוחין אבל להשתמש רק עם מציאות תפיסת הלב הכרת הלב
 הרגשת הלב זה התפיסה ששאלתם, להשתמש בשבירה לא מצד
 מה יהיה השלב הבא, ההרגשה לא תופסת מה יהיה השלב הבא,
 ההרגשה תופסת מה שיש כאן עכשיו, השכל מבין שיש עתיד,
 הוזכר פעמים רבות המילה עתיד זה שורש האותיות דעת הוא
 תופס מה יהיה לעתיד, תפיסת ההכרה ותפיסת ההרגשה תופס
 מה שיש, הרבה פעמים היא גופא כיון שבהרגשה הוא תופס
 מה שיש והוא לא תופס מה שיש לעתיד לכן הוא סובל הרבה,
 זה אותו סיבה שלוקחים לילד קטן ושוברים לו דבר אז הוא
 עצוב, אבל בר דעת מבין ששוברים לו בשביל לבנות לו משהו
 יותר יפה אז הוא שמח, זה גופא התפיסה, דוגמא בעלמא של
 ילד שתופס הרגשה בלי מציאות של השכלה, **זה גופא חלק
 מעבודת ה' היא לקבל מציאות של הרגשה בלי תפיסה של
 מוחין, כמובן באופן ומתי שצריך.**

עומק מדרגת הביטול של הלב זה מכח החללות
 שבלב

שאלה מה זה המציאות של לב שבור, לכאורה עד כמה

לגמרי, אבל אם זה מה שהוא רוצה אז זה המדרגה האמיתית הגמורה, ואז הוא באמת מגיע למציאות של ביטול, בטבע כל אדם הוא מתנגד לכל ביטול של יש, זה היש של האדם, וכל דבר שמתנגד ליש שלו ומבטל אותו אז הוא מתנגד אליו, אבל מי שהעבודה שלו היא עבודה של אין אז הוא קיבל כלים מהבורא, רק לפעמים כלים יותר נוחים ויותר נעימים ולפעמים הכלים לא נעימים, אבל הוא הגיע לאותו מציאות של תכלית, אם זה הביא אותו לשם אז הוא שמח ביסורים הוא שמח בביטול שנולד מהיסורים.

פרט שאינו רוצה להצטרף לכלל הוא כקורח ועדתו

שאלה כאשר האדם יורד במוחין לאסוף פרט, האם יתכן שהוא יחלוק על הפרט, או שזה הפך תפיסת האחדות.

תשובה מצד החלק העליון שירד הוא ודאי רוצה להצטרף, רק שהחלק שאליו הוא ירד יתכן שאינו רוצה להצטרף, שזה נקרא קרח שעשה מחלוקת, אבל זה מדין החלק, משה לא חלק על קורח אלא זה מחלוקת קורח ועדתו, שהוא רוצה להעמיד את עצמו במקום משה, קורח שפיקח היה כלומר היה כאן פיקחות מסויימת, בעומק משה רבינו היה צריך להוציא מקורח את הפיקחות של קורח, אבל הפיקח כשרואה את עצמו ששמואל עתיד לצאת ממנו שהוא שקול כמשה ואהרן אז הוא רואה שהוא הכלל, כלומר הוא רואה את הפרט איך הפרט פתאום הופך להיות שקול כמו הכלל זה עומק ההגדרה, הוא לא רואה שהוא עצמו שקול כמשה רבינו, הוא רואה שהפרט שעתידי לצאת ממנו, שמואל, כמ"ש משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו – שהם שקולים אהדי כשארז"ל, אז הוא רואה איך הפרט שיוצא ממנו שקול כמו הכללים, אז הוא רוצה שהפרט יהיה הכלל, זה ממש עומק דברי חז"ל.

החלק שאינו רוצה להתבטל והיחס אליו

שאלה איזה חלק בנפש הבהמית אינו רוצה להתבטל.

תשובה כח היש שבה. זה מה שהזכרנו שלכן אין שמחה שלימה, הזכרנו שגם האמונה היא לא בוקעת בשלימות מחמת החלק של הנפש הבהמית שהאור של האמונה לא בוקע, וגם החלק שאינו רוצה להתבטל, על זה בעומק לא נאמר שמחים ביסורים, זה נקרא מה שהוגדר זה לקבל אותם מה שהזכירו קודם להסכים לקבל את הדבר, בחלק של הנפש הבהמית התחתונה שלא מקבלת את הדבר בשמחה אז נשאר שהיא רק מקבלת, יש אופן שהיא גם לא מקבלת זה האופן של מבעט, תמיד ישאר בנפש הבהמית בכל הקומה כולה של הדקויות האלה.

המשך שאלה ביחס שהיא לא מקבלת האם זה גופא גם חלק מהביטול שהוא מרגיש שהוא לא מצליח לבטל.

תשובה מה שאתם אומרים הוא בודאי נכון, אבל תמיד עדיין ישאר נקודה שלא מתבטלת, נכון שזה הרחבה של נקודת הביטול, אמת, אבל עדיין ישאר נקודה שלא מבטלת, תמיד ישאר אצל כל אדם בנפש נקודה שנקראת ירבעם בן נבט הוא מבעט.

המשך שאלה וכיצד צריך להסתכל על נקודה זו בנפש.

תשובה מה שאתם אומרים הוא בודאי נכון, אבל תמיד עדיין ישאר נקודה שלא מתבטלת, נכון שזה הרחבה של נקודת הביטול אמת, אבל עדיין ישאר נקודה שלא מבטלת, תמיד ישאר אצל כל אדם

שהאדם מגיע לשלימות הלב אז הוא בקע ללב בשר ולב שלם האם הכוונה ללב חלל לבי חלל בקרבי.

תשובה חידדתם שכל דבר בנוי ממציות של יש וממציות של אין, ובתוך הלב עצמו יש שתי חלקים, יש את עצם הלב עצמו או שהוא אבן או שהוא בשר, ויש חללא דלבא כלשון חז"ל, בדוגמה שהזכרתם זה לבי חלל בקרבי, היש שבלב זה הבשר או האבן, והאין שבלב הוא החלל. אם מדברים עכשיו על השבר להגיע לביטול של האין אז מונח כמובן מה שאמרתם שזה קאי על החלל ולא על עצם הבשר או האבן, מינייה וביה רק חישבנו את הדברים.

שבירת הלב היא ע"י סילוק המוחין

שאלה אדם שהוא תמיד בשמחה ומוחין דגדלות, האם הוא צריך לרדת ללבו ולשוברו ע"מ לבנותו, וכגון בוידוי ובתיקון חצות.

תשובה יש יסוד קרוב למה שאתם אומרים בקמארנא שביאר על הפסוק וידום אהרן, שאם הוא היה מגלה את מציאות המוחין שלו אז כמובן שלא היה שום נקודה של צער ובכי, אבל היא גופא הוא סילק את מציאות המוחין שלו והעמיד את הבכי כמציאות לעצמה, זה קרוב מאד למה שאמרתם. כל המקומות האלה בעומק אנחנו מצטערים על סילוק הדעת, זה נקרא חורבן הבית, בית המקדש זה מקום גילוי הדעה, הזכרנו את דברי הגמ' (ברכות לג.) גדולה דעה שניתנה בין שתי אותיות וביהמ"ק בין שני אותיות, בית המקדש זה מקום גילוי הדעה, עכשיו כשמצטערים על חורבן הבית אז מצטערים על סילוק הדעה, אז יש אופן של להצטער על סילוק הדעה מכוח להתבונן בדעת, ויש אופן שסילוק הדעה הוא גופא האופן להתאונן על הדבר, שזה מה שהוזכר השתא בסוד ההרגשה וההכרה ולא מצד תפיסת המוחין.

כח הביטול אין עיקרו אמונה והסכמה אלא רצון לביטול

שאלה הנקודה של שבירה זה רק ע"י כח האמונה.

תשובה לא! במציאות זה שובר אותו וזה מביא אותו לאין, יש עוד עבודה מצד אמונה, אבל היחס של השבירה שאנחנו מתייחסים לשבירה כשבירה לא מצד האמונה שבה, הוא שבור, השאלה מה הוא עושה בעת השבירה. ודוגמה פשוטה לדינא, הדין הוא שכלי שנטמא אז כהגדרה כוללת צריך לטהר אותו במים או באש, אך כלי חרס שבירתם היא טהרתם, אז אדם שלוקח כלי חרס ומשבר אותו מסלק ממנו את הטומאה ולאחר [מכן הוא מתוך אותו ובינה אותו מחדש, הדוגמה היא לא שלימה היא רק דוגמה, היא יותר קשורה לסותר ע"מ לבנות]. זה לא שייך לאמונה, זה עוד סוגיא של אמונה, חלק מעבודת האדם כמו שנתבאר זה עבודת הביטול, אז השבירות שלו משמשים אותו לביטול, הם לא שייכים עכשיו לאמונה, אך כמובן שבסוף בעומק הכל זה עבודה של אמונה כל מצוותיך אמונה הכל זה אור של אמונה, אבל זה לא הגילוי להדיא עכשיו שהתכלית כאן היא האמונה, הגילוי הוא עצם הביטול והביטול הוא שבירה, השבירה מביא לביטול.

המשך שאלה אז רק עם קבלה להסכים לזה?

תשובה להסכים זה השלב הראשון, השלב הבא זה נקרא בעומק שמחים ביסורים, ואף שזה גם כפשוטו מפני שיש שכר לעתיד לבוא, אבל בעומק שמחים ביסורים היינו מי שרוצה ביטול אז היסורים מביאים אותו לביטול אז הוא שמח בביטול, וזה לא רק מסכים לקבל, כי ברגע שהוא רק מסכים לקבל במידה מסויימת הוא עדיין אינו בטל

בנפש נקודה שנקראת ירבעם בן נבט הוא מבעט.

שאינו רוצה להתנועע זה נובע מגאווה.

המשך שאלה וכיצד צריך להסתכל על נקודה זו בנפש.

תשובה הדוגמה שהזכירו קודם כאמונה זה יחס שצריך להתבונן, אבל זה אמונה שנשארת מקיף היא לא הופכת להיות פנימי גמור לעולם, המקיף של הדבר מתבונן שהיא גופא אני צריך להסכים לשפלות עצמו, אחד מהאופנים שהאדם מגיע לביטול זה מה שהזכרתם שהוא רואה שיש נקודות שפלות בנפש שלו, והיא גופא השפלות הזו מביאה אותו לביטול, ומדוע לא תאמר לו שהוא ישנה את זה מכוח השמחה בשבירה, מכוח האמונה, כי זה לא נקלט, אז עצם זה שהוא רואה את חסרונותיו שלו זה גופא מוליד בו גם שמחה **מסויימת**, שהוא באמת בטל, אבל עדיין תמיד ישאר נקודה שהוא לא מוכן להתבטל, אין תיקון שלם של הנפש הבהמית וזה יסוד המוסד בדברי רבותינו, התיקון הזה בשלמות בסוף האלף העשירי.

האם מי ששורשו באין עוד מלבדו עסקו יותר בביטול

שאלה האם זה נכון שיש מי ששורשו באמתת הוויתו ויש מי ששורשו באין עוד מלבדו ומצד כך מי ששורשו באמתת הוויתו היחס שלו היא יותר הכרה ממי ששורשו באין עוד מלבדו שאז היחס שלו היא יותר ביטול ואין.

תשובה מה שאתם אומרים הוא בודאי נכון, כלומר הגדרת אמתת הוויתו אז זה נקרא היש האמיתי, הגדרת האין עוד מלבדו זה תפיסה שיש שלילה לבטל כל דבר, אין עוד מלבדו זה לשון של שלילה, אז מי שהתפיסה שלו היא באין עוד מלבדו אז הוא עסוק בתפיסת ביטול הוא מבטל את זה והוא מבטל את זה, הוא מבטל את הכל, אז התפיסה שלו מביאה אותו לביטול, משא"כ מי שדבוק בהוויתו אז הוא דבוק ביש האמיתי, זה מה שאמרתם רק ביתר ביאור. **השבירה צריכה להעשות מתוך שמחה**

שאלה מה שהחובת הלבבות אומר שהחסיד צהלתו בפניו ואבלו בליבו האם זה מצד שהוא מצליח לכלול את השבירה לב עם השמחה?

תשובה הגדרה יסודית שהוזכר פעמים רבות מאוד מדברי רבותינו, שגם בזמן האבילות חייב להיות שיהיה עבדו את ה' בשמחה, כלומר זה עומק של השאלה ששאלתם שהוא כולל את השמחה יחד עם האבילות אז זה לא קשור רק לצהלתו בפניו, כלומר זה הגדרה ראשית כל כפשוטה לכשלעצמה שחייב להיות שבכל אבילות יש מצוה של שמחה, וכמו שהזכרנו את דברי רבותינו שירמיה כתב ספר איכה אע"פ שלכאורה אין הנבואה שורה אלא מתוך שמחה, על כרחך שבתוך העצבות היה לו מציאות של שמחה, רק באופן מסויים זה הופך להיות כשזה מתגלה בפנים שלו זה צהלתו בפניו, אבל בעצם האבילות עצמה בהכרח גנוז שיהיה מציאות של שמחה, אמת.

מי שאין בתוכו רע מה הענין שיצא לחוץ שזה מקום סכנה, להשיג פרטים

שאלה נתבאר שבמרדכי התגלה מחד הביטול ומאידך הרוממות ברצא ושוב, ולכן לא רצה לכרוע להמן כדי שלא יפול לשבירה דקילקול, באופן מעשי כאשר אדם מתבודד ועוסק ברצוא ושוב, לכאורה כאשר הוא יוצא מתגבר החשש שיצא לרע, משא"כ כאשר נשאר בהעדר תנועה ואינו יוצא ברצא ושוב אז יש פחות חשש שיצא לרע, וא"כ מה התועלת בזה שיצא לחוץ, וכן אין מסתבר לומר שמה

תשובה ראשית מה שאמרתם הוא נכון מאד, אבל ההגדרה היותר מדוייקת היא שבזמן התנועה שהוא נמצא בין הרצוא ושוב אז הוא בודאי שיש נקודה שהוא יכול לנטות למציאות של רע, ובלשון אחרת יש מלגאו ויש מלבר, אז כשהוא נמצא במלגאו אז הוא פחות מחובר לרע, כשהוא יוצא עכשיו ללבר אז הוא יותר מתנועע עכשיו למקום חיצוני, כשהוא יוצא לחיצונית אז בחיצונית יכול להיות טוב ויכול להיות מציאות של רע, מה שאתם מדברים זה על מי שהרע כבר נעקר מתוכו כי אם הרע נמצא בתוכו אז גם בלי שום תנועה הוא עכשיו נמצא בתוכו, כמובן התחלתם ממקום יותר גבוה ושם נקודת הנידון שדנתם, כשאדם דבוק בהוויה אז הוא לא מתחבר למקום של רע בפועל כי הרי אין כאן תנועה, אבל בעומק הסכנה במקום שהוא דבוק בהוויה שהוא מבטל את העשה, רק שזה יותר דקות של רע כי עבירת ל"ת זה חיבור לרע בפועל, והעדר של עשה זה חוסר של הארה, אבל בשניהם יש סכנה של נפילה לרע, או העדר של רע גמור שזה בבחינת רצוא ושוב, או שהוא דבק ברע כהגדרת חוסר קיום של העשה, כי כשהוא דבוק בהוויה הוא דבוק באין עוד מלבדו קודם שנברא העולם.

המשך שאלה האם הסיבה שהמרגלים לא רצו להכנס לארץ זה מחמת שיתחיבו במצוות בפועל, והם רצו לדבוק בהוויה.

תשובה כן, הם לא רצו להתחייב במצוות התלויות בארץ.

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41685970] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – ברזל 30:35

תפיסת כללות ההפכים של הרוך והקושי, ועבודתם למעשה

בקריעת י"ס התגלה שהמים שהם רכים בטבעם הפכו להיות לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם ומִשְׁמָאלָם שזה דבר קשה. וכן התגלה שצָלְלוּ כְּעוֹפֶרֶת בְּמִים אֲדִירִים, שהרך הפך לקשה כעופרת, ועומק הגלוי שהתגלה שם הוא כללות ההפכים, וזה גם השורש למה שארז"ל שקודם קרי"ס הם חזרו לאחוריהם [ובפשטות זה להטעות את פרעה] שזה צורת יציאה באופן של כללות ההפכים, ולכן גם כשיצאו מהים הם יצאו לאותו צד שממנו נכנסו, שזה תפיסה של כללות ההפכים.

וכמו שבברזל מחד הוא קשה אך מאידך הוא רך כך עבודת האדם היא מחד לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז (תענית כ.), ומאידך צריך שלא יבוס מפני המלעיגים עליו בעבודת ה' שבשביל זה צריך להיות קשה ותקיף שאינו מתפעל מאחרים. וכן זה הכח לנצח במלחמה [וכמ"ש המס"י נמצאת המלחמה אליו פנים ואחור] כמ"ש הָאִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּב יִלָּךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ.

עיקר שימוש כח הקושי שבאדם זה לכח הבטחון, שעומק הגדרתו זה שהוא בטוח בדבר שאינו משתנה ומתכלה והוא תופס מציאות שאינה ניתנת לשינוי ואינו מתפעל משינויי העולם, ובדקות יותר הבטחון זה שהאדם דבק בו יתברך שהוא הקושי האמיתי כמ"ש אָנִי הוּיָהּ לֹא נִשְׁנִיתִי (מלאכי ג ו), ולפי"ז עומק המשל שימשך אחריו כברזל הכונה שכלל שהאדם מכיר ומתגלה אצלו מציאות אמיתית הויתו כך כל דבר הכי קשה שיש בבריאה נהפך לרך [ואומות העולם לא שיד בהם את מדריגת ימשך אחריו כברזל כי אין להם הכרה שלימה בקושי אמיתית הויתו] וההפך מכך בקילקול זה עִם קִשָּׁה עֲרָף [שזה המדריגה התחתונה (שהוזכר) שהאדם נפרד ומפנה עורף אליו ית'] (והיפך זה מה שהוא מתנועע אליו ית', ויתר ע"כ נכלל בו ית'), אך בתקון הם עִם קִשָּׁה עֲרָף מחמת שהם נכללים בו יתברך שהוא הקושי [היש] האמיתי.

אחד משבעת המתכות זה הברזל, והוא מצד עצמו דבר קשה, וכשארז"ל שהברזל ממית בכל שהוא (סנהדרין עו:), וכן במזבח נאמר לֹא תִנִּיף עֲלֵיהֶם בְּרֹזָל (דברים כו ה) כי יש בו צד של מיתה. אך כאשר מתיכים אותו הוא נהפך מקשה לנוזלי ורך, וע"ש כן הוא נקרא **מתכת**, מלשון התכה. דוגמא יסודית להפיכת הברזל לרך זה מש"כ במסילת ישרים (פרק א) שהוא מצייר את הקשר בין האדם לבוראו כך, עד שימשך אחריו יתברך ממש כברזל אחר אבן השואבת. כלומר יש את מה שהאדם עומד כמציאות נפרדת לעצמה, ויש את הקצה ההפוך שהוא נכלל בו יתברך, ויש את מה שביניהם, שהוא נמשך אחריו יתברך בבחינת לְקַתֵּף אַחֲרֵי בְּמִדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא יְרוּעָה (ירמיה ב ב). והרי דרך הברזל שהוא קשה זה או לעמוד כמציאות לעצמו או להתנגד למה שכנגדו, אך אין דרכו להתאחד, משא"כ דבר רך דרכו להמשיך ולהתאחד, אך כאן מתגלה שהאדם צריך להמשיך אחר הבורא כברזל הנמשך, שזה ע"י שהברזל מתרכך. ובריוך הברזל יש את מה שהוא מתרכך בפועל, אך יש לו שורש לרכות פנימית יותר שזה כאשר הוא ביחס לדבר קשה יותר ממנו הוא נחשב רך, וכדוגמת הלב שהופך מלב אבן ללב בשר, עכ"פ מתגלה בברזל כח להפוך מעם קִשָּׁה עֲרָף שזה מציאות של אחור פירוד וקושי ללב בשר. וכח הרכות שבברזל רמוז בשמו שיש בו אותיות **זב** וכן אותיות **זל** [נוזל], שהם לשון של דבר רך.

הקושי שבברזל הוא רק מצד הבר [החצוניות] **שבברזל**, אך בברזל גנוז רז שזה פנמיותו של הברזל שגנוז בו רכות, שבעצם בכל דבר קשה שיש בבריאה בפנמיותו הוא רך שהוא מתפשט ומתרחב. ומצד כך מתכת זה מלשון תוך שזה הרז שגנוז בתוכו, וזה שתי תפיסות שורשיות בבריאה רך לעומת קשה, ובהגדרה ברורה יותר בכל דבר בבריאה יש את הכללות של הרוך והקושי, כלומר יש רך ויש קושי ויש את הכללות שמאחדת את שתיהם שזה הרז שבברזל. דוגמא לכך

צריכים להתחיל לחרוש וכו' משא"כ במדבר היה מציאות של רוך, מן מהשמים, והגדרת החרושה והזריעה של הקרקע [שהיא נעשתה קשה מחטא אדה"ר] זה להפוך אותה מקשה לרך, ובעומק זה לא להפוך, אלא זה גלוי כללות ההפכים בקרקע. וכידוע שבשורש הבריאה יש ל"ט מלאכות, שהתגלו לאחמ"כ במשכן כשארז"ל יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, שזה כנגד האותיות של שם הויה בד' המילואים. וב' המלאכות הראשונות הם זריעה וחרישה, וא"כ הם שורש הבריאה, [וכן המצוה הראשונה שנצטוו זה פריה ורביה שזה מלאכת זורע] שהם כללות הרוך והקושי. ולכן אם הם היו נכנסים עם הכתרים לארץ היו מגיעים לאחדות הרוך והקושי בשלימות, אך כשלא זכו מחמת שהם עם קשה ערף, אז הם גולים כי העפר שנשאר קשה מפנה להם עורף, וכשזוכים אז מתגלה כללות הרוך והקושי ומצטרף הדיבור שהוא קשה [מכח השינים] עם האמירה רכה [שהיא מכח הלשון והשפתיים] אז מתגלה מדריגת א"י שאבנייה בְּזָל שהברזל הוא בפנמיותו רך ובחיצוניותו הוא קשה, וביחס אליו ית' שהוא שורש הקושי מתגלה שהכל רך ונמשך אחריו כברזל אחר אבן השואבת, זה התחיל להתגלות במדבר מצד שהם נמשכו לא"י ומתגלה בא"י הכללות לא רק מצד שורשו באסתכל באוריתא, אלא גם בברא עלמא, וזהו שלימות ההארה לעת"ל שכל דבר כולל את ההפכים, והוא רך בזה שהוא נמשך לבורא והוא קשה כי הוא נכלל בבורא, זה שלימות תפיסת פנימיות כללות כל מציאות הבריאה.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברזל בר זל זב מתכת תוך התכה רך קשה מלחמה בטחון עורף עפר הר כתר שלום זרע חרש אבן משך]

אחת המדות שמתגלות מכח הברזל זה מדת העקשנות, שאם הוא דבק בה מצד הקלקול זה עם קשה ערף, שזה מיסוד העפר [- אותיות העורף], אך בתיקון זה בבחינת תלמיד חכם שנוקם ונוטר כנחש, שזה מכח מה שהוא נכלל בקושי שבאמיתת הויתו, [ובהגדרה מצומצמת יותר זה שהוא דבק באמת וזה כל תפיסת חייו ולכן הוא מתנגד לכל דבר שקר, יקוב הדין את ההר] ויוצא א"כ שמי שנמשך אחר הבורא הוא רך, אך מי שנכלל בו הוא נהיה קשה. דוגמא שורשית וברורה לכך זה מתן תורה, שמחד אמרו נעשה ונשמע, כלומר שקבלו את התורה מקום הרוך [אמירה רכה], ומצד כך התורה נקראת שלום - דְּרָכֶיךָ דְרָכֶיךָ נָעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ שְׁלוֹם (משלי ג יז), גדול השלום שדוחה ל"ת שבתורה, וכן משנים מפני השלום. ומאידך הם קיבלו את התורה במדריגה של קושי כפה עליהם הר כגיגית, הר זה דבר קשה, ויתר ע"כ זה הכפיה שאין יותר קשה ממנה שהיא הפך רצונו ורכותו של האדם, א"כ הם קיבלו את התורה הן במדריגת הרוך והן במדריגת הקושי. וידועים דברי המהר"ל שהכפה עליהם הר כגיגית זה שהראה להם בבירות שהתורה היא מוכרחת המציאות [מצד הנבראים, והבורא הוא למעלה מכך שהוא מוכרח בעצם] כלומר שהתגלה להם כללות ההפכים שזה שורש כל הבריאה שזה הרוך והקושי, ולכן כשאמרו נעשה ונשמע ירדו מלאכים וקשרו להם ב' כתרים [שבפשטות זה כנגד נעשה ונשמע, אך בעומק זה כנגד א' על הנעשה ונשמע, והב' על הכפה עליהם הר כגיגית, שזה כתר היושב עליהם כמלך שכופה אותם, השורש של רך ושל קשה – קש זה כתר. ר"ך ר"ת רצון וכפיה, זה הגלוי שהיה במתן תורה שהיה רכות בצירוף לקושי.

כידוע שאם מת"ת היה באופן השלם שהיה אחדות גמורה בין הרוך לקושי היו זוכים ישראל להכנס לא"י שעליה נאמר אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבֹנֶיהָ בְּזָל (דברים ח ט) הקושי שמתגלה בא"י זה שכשנכנסו לארץ בשביל לאכול היו

שו"ת לאחר השיעור

הסברנו שיש מהלך שהוא נמשך אחרי הדבר ויש מה שהוא נכלל, מה שאתם מציירים עכשיו זה נמשך, זה בבחינת לכתך אחרי במדבר בחינת קטן הנסרך אחרי אמו, הוא הולך הוא נמשך, אבל השורש הפנימי של הביטחון זה זה שהוא דבוק בעצם ההויה שלמעלה מהתנועה ונכלל בעצם אמתת הויתו שהוא הקושי המוחלט אני הוי"ה לא שיניתי, הזכרנו שבתנועות יש שינוי, משנה עיתים ומחליף את הזמנים, בבחינת מאן דלביש ברמשא לא לביש בצפרא

שורש הביטחון התכללות, והתפשטות זה התקוה שאלה האם הביטחון שאדם בוטח בתמימות כגמול עלי אימו זה גם קשור לקושי העליון.

תשובה במדרגה שהוא בוטח בפשיטות ובתמימות אז כפשוטו זה מחמת שהוא נמשך כתינוק שנמשך אחרי אמו כגמול עלי אמו, אולם אז זה ההתפשטות של הביטחון, אבל השורש של הביטחון זה זה שהוא נכלל בבורא,

תשובה מה שאנחנו רואים שזה מיד חוזר ומתהפך כי ההתעוררות שהפכו אותו הוא במדרגת שורש ההפכים ולכן הוא חוזר להתהפך בחזרה לנקודה שלו, רק ההגדרה בפשטות כמו שהגמ' אומרת כל דבר שאתה זורק אותו אעיקרא קאי, הוא חוזר למצבו הראשון, זה ההגדרה התחתונה, ההגדרה היותר עליונה כי עוררנו בו את ההפכים אז הוא מגלה את הצד ההפכי שלו, אבל ודאי שעיקר כפשוטו זה מחמת שהוא חוזר למצבו הראשון, כל ההבחנות הנוספות שהזכרו זה הדקות של השורשים, אבל בפועל הוא חוזר למצבו הראשון.

מחיצה של ברזל מצידו ית' ומצידנו

שאלה האם מה שכתוב שמיום שחרב בית המקדש מחיצה של ברזל מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים (ילקו"ש יחזקאל שמג) איזה כוח של ברזל זה האם הכוח התחתון או הכוח העליון שקשה להשיג אותו.

תשובה אם זה כוח העליון ביחס שהוזכר שזה הוויתו ית' אז צ"ב למה זה מחיצה של ברזל שמפסיק, בפשטות מחיצה של ברזל שנפסקה זה הפרדה בין הבורא לישראל, הזכרנו שבמדרגה התחתונה היא בבחינת העורף בבחינת עפר שהוא עומד כשלעצמו והוא אינו מחובר לבורא, אז ההבחנה הפשוטה שמחיצה של ברזל שנפסקה בין ישראל לאביהם שבשמים זה הופך להיות כמציאות קשה לעצמה, בפשטות המחיצה של ברזל היא בין ישראל לאביהם שבשמים, בעומק הם עצמם הופכים להיות ברזל, זה נקרא מחיצה של ברזל, שהופכים אותם לברזל, מהצד של הבורא בעומק המחיצה הזו זה ברזל עליון, מהצד של הנברא זה ברזל תחתון, מחיצה של ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים כהגדרה מדויקת לפי זה, בברזל עצמו יש כאן שני ההבחנות של הברזל, המחיצה מהצד של הבורא זה ברזל עליון, מהצד של ישראל זה הברזל מהצד התחתון, זה שתי הבחנות.

פסח - חולון
יום ד' חול המועד
בנושא יחזקאל
רח' קדמן 4 חולון
20:30

וכן על זה הדרך, אבל בהוויתו ית' אז זה כביכול הויה מוחלטת, זה ב' מדרגות במדרגת הביטחון, יש מדרגת תקוה ויש את מדרגת הביטחון, בעומק התקוה היא ההימשכות, הביטחון הוא למעלה מהתנועה, זה בשורש, ובהתפשטות הביטחון משתלשל לכל מדרגה ומדרגה לתתא, אבל השורש לביטחון זו מדרגתו, הוזכר פעמים רבות שביטחון זה מלשון בו-טח, מלשון הטיח בנקבה, נדבק בה, זה נקרא לשון של ביטחון, אדם טח קיר זה נדבק בקיר, לא מתנועע אחרי הקיר אלא נדבק בקיר, בשורש זה מדרגת הקו כמו שהוזכר פעמים הרבה, קו זה בגימטריא דבק, בחיצונית של הקו זה תנועה, בעומק [כ"ש הרמח"ל] הקו זה חוט המקשר ומחבר, יש את הקו עצמו ויש את מימי האור העליון שהם נמשכים בתוך הקו, המימי האור העליון שהם נמשכים בתוך הקו זו התנועה שבקו, הקו עצמו הוא חוט המקשר ומחבר ויוצר מציאות של דביקות, יש דביקות ויש התכללות, כהגדרה כוללת הקו הוא דביקות בלי התכללות גמורה, באור א"ס עצמו, אבל בכל אופן בקו עצמו יש את שתי החלקים האלה שהוא לשון של תקוה שמשם שורש הביטחון.

ב' הדרכים להתיך את הקושי שבנפש

שאלה האם יש דרך להתיך את הקושי שבנפש מכוח האש של הלב בוער.

תשובה מה שאתם אומרים בודאי נכון הרי ההתכה של מתכות מגיעה מכוח האש, אז בעומק כמוכח שמכוח האש יש עוד אופן איך להתיך את הדבר, ויש אופן שהוא מתבונן בגדלות הבורא ומכוח כך הוא נמשך אחריו כברזל אחר האבן השואבת שזה גופא הופך אותו לרך שזה מה שהזכרנו בשיעור.

הסיבה שלאחר ההתכה הברזל חוזר להיות קשה

שאלה האם מה שבדרך כלל כשמתכים כלי ברזל מיד לאחר מכן הוא נעשה קשה בחזרה האם זה לא הכוונה שמתגלה הקושי הפנימי.

פסח - ירושלים
יום ג' חול המועד
בנושא כינים
רח' הרב בלוי 33 ירושלים
20:30

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41100372] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – פריא 30:24

פריא - הכרה שהוא אבר מתפיסת כל הבריאה שהיא גלויית"ש

ומשם הוא התגלה לבר – לחוץ לברא את העולם, א"כ מי שהוא בריא הוא תופס שכל הבריאה אינה אלא גלוי של הבורא ית' לחוץ, אך מי שאינו בריא אלא כחוש הוא תופס שיש מציאות כמציאות לעצמה שהיא מציאות גבולית וזה עצם הכחש שבה. אך בתפיסה העליונה שכל הבריאה היא גלוי של הבר-א' של הא"ס ב"ה אין עוד מלבדו, א"כ כל הבריאה מגלה דבר אין סופי שאין לו גבולות, וזה מציאות הבריאה הפך הכחוש.

בהגדרה דקה ושורשית יותר, כחוש הוא מכחיש כביכול את מציאותו ית"ש, אך הבריאה רואה שכל פרטי הבריאה הם עדים נאמנים על מציאותו ית"ש, עדות מגלה שהמראה של הדבר אינו הכל אלא יש עוד [מלשון עדות] כח שהוא כח הפועל בנפעל, א"כ מה שנראה בנפעל שהוא גבולי בעומק הוא מגלה את הפועל שהוא בלתי בעל גבול. ולכן כל דבר שלא מעיד על הבורא ית"ש, הוא מכחיש כביכול שיש לו בורא, אמונה לעומת כפירה.

איתא בגמרא (שבת קיט ב) כל המתפלל בע"ש ואומר ויכולו מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, וכידוע מאד שיש בזה דין של עדות על מעשה בראשית, ולכאורה עדות היא להעיד על דבר שראה או שמע, וכיצד אנו יכולים להעיד על מעשה בראשית, אלא שבשבת מתגלה כח הפועל בנפעל, ומתגלה שכל מה שהתגלה בששת ימי המעשה הוא מכח הברא אלוקים לעשות, ושכל הבריאה שנבראה אינה רק ויכל אלקים שזה רק מה שנברא בששת ימי המעשה עוד יום ועוד יום עד שהפסיק, אלא אנו מעידים שבכל נברא יש את העוד שבו שזה כח הפועל בנפעל, זה עומק העדות על מעשה שמים וארץ, ולכן ארז"ל שנעשה שותף למעשה בראשית, שלכאורה כיצד יכול להיות שותף על דבר שהיה למפרע, ובאוה"ח ביאר שכיון שהקב"ה מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, האדם מצטרף לחידוש העולם, אך לפי הנתבאר, כאשר אדם מעיד שכל הפועל בנפעל, א"כ הוא מצרף את הנבראים אליו ית', וזה ע"י עדות שהוא מלשון עד – דע, ידיעה חיבור, (צירוף המעשה שהיה לבי"ד, זה המושג עד) ולכן הוא נעשה שותף לקב"ה במעשה בראשית **עכשיו** אף שהדבר נברא קודם מחמת שעכשיו מתגלה העוד שבו, זה עומק הברירות.

כלל כל הבריאה היא ההפך ממציאות של ברא, דמבואר בחז"ל דכאשר עלה ברצונו לברא את העולם הוא יצר חלל

שורש המילה **בריא** בתורה הוא בחלום פרעה על פרות **פריאות** פֶּשֶׁר (בראשית מא יח) והפוכו זה (רעות ודקות) **כחושות** בשר, לשורש **בריא** ישנם כמה משמעויות, הא' מלשון ריבוי כמו שמבאר התרגום **פְּטִימָן** פֶּשֶׁר.. **נחסינן** פֶּשֶׁר, וא"כ ברי מלשון בר – רבוי, והפוכו זה צימצום.

משמעות נוספת, הפוך אותיות **בריא** זה **אביר**, לשון חוזק ותוקף. הבריאה הוא **חזק**, והכחוש הוא **חלש**. משמעות נוספת ביתר עומק, בריא נקרא כך מלשון ברור מבורר, כאשר הבריאה נמצאת בשורשה היא פְּרִאשִׁית **פְּרָא**, כלומר היא ברורה, וע"י חטא עץ הדעת נעשה תערובת של טוב ורע מעורבים זב"ז, וזה הפך הברירות. וכידוע לשון חז"ל שכאשר הנחש פיתה את חוה לחטא, אמר לה וְהִיָּתָם פְּאֻלִּים – מה הוא בורא עולמות אף אתם בוראים עולמות, אך יש הבדל בין העולמות שבורא השי"ת, לבין עולמות שהבני אדם [כביכול] יכולים לברוא, שכאשר הקב"ה בורא, הוא בורא את הבריאה מבוררת בר-א' אלופו של עולם, ויִפְרָא אֱלֹקִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהָיָה **טוב מאד**, משא"כ עולמות שבנ"א בוראים מכח עץ הדעת שמעורב בו טו"ר, הם בוראים דברים מעורבים שאינם מבוררים.

בתפיסה החיצונית חולה ובריא זה דבר שמוכר לכולם, אך בתפיסה הפנימית בריא זה אדם שחי בבהירות, עולם ברור ראית, וככל שהאדם מבורר יותר בעולמו הוא בריא יותר, וככל שאינו מבורר בעולמו הוא מעורב יותר, כחוש יותר, דכאשר יש שני כוחות מעורבים לא באופן מתוקן הם מכחישים זא"ז ומתנגדים זל"ז, ולכן ההפך **מבריא** זה **כחוש**.

אחד מ"ג מדות שהתורה נדרשת בהם זה שְׁנֵי כְּתוּבִים הַמְּכַחֲשִׁים זֶה אֶת זֶה, עד שְׁיָבֵא הַפְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם, הגלוי בתורה של כתובים **המכחישים** זא"ז זה לא כפי צורתה העליונה, דכאשר התורה מתגלה כפי צורתה העליונה היא מגלה עולם ברור שאין בו כתובים המכחישים זא"ז, ושורש ההכחשה שיש בתורה זה מחמת שדברה תורה כלשון בנ"א (ברכות לא ב), שהתורה נשתלשלה ונתלבשה במדריגת בנ"א, שזה מתולדת החטא, והכח לבררו זה ע"י שְׁיָבֵא הַפְּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם.

ביתר עומק, קודם שנברא העולם היה הוא ושמו לבדו,

ולציביונם נבראו ולא באופן של חללות.

אדם בריא א"כ זה מי שכל תפיסתו היא רק הכרה שכל גילוי אינו אלא בר-א' שהאלופו של עולם מתגלה לחוץ וזה כל היותו והיות כל הנבראים כולם. זה התפיסה העליונה במעמקי הנפש שנקראת בריא. בשונה מאד מהתפיסה הרווחת למושג בריא.

ובהקבלה לכך, בריא אותיות אבר, א"כ בריא זה מי שתופס את עצמו שאינו כמציאות לעצמו אלא הוא אבר מאברי השכינה, ומבואר ברבותינו שהמושג שכינה זה גלוי של הקב"ה, וכל מה שיש כאן בעולם אינו אלא גילוי של מדרגת שכינה [שזה שמותיו של הקב"ה], ומעבר לכך אין לנו שום השגה בבריאה מעבר לתפיסת השכינה. א"כ הקב"ה מצדו מתגלה ע"י השכינה, ואנחנו א"כ חלקי אותו גלוי – אברי השכינה, מי שתופס שכל הבריאה היא רק גלוי של הקב"ה ואת עצמו כאבר וחלק מתוך אותו גלוי הוא נקרא אדם בריא, והוא נקרא בן העוה"ב, וזה תפיסה של בריא במדרגת עוה"ב, ואם אינו תופס כך הוא נקרא כחוש – חלול, מציאותו אינה שלימה, והוא מכחיש כביכול את מציאותו ית"ש. ותפיסתו היא שהברא הוא בבחינת בור – נקב, חסרון, אך בתפיסה העליונה בור זה מלשון לבר, שכל הבריאה היא לבר מאלופו של עולם, זה תפיסת הגלוי השלימה, וזה מדרגת הבריא ששיך לאיזהו בן עולם הבא.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בריא בר-א כחוש ברא אביר כחש בשר רבוי צמצום חזק חלש ערוב תערובת ברירות עד עדים עדות עוד אמונה כפירה בור בר אברהם וולד לידה]

פנוי ושם ברא את כל הנבראים כולם, א"כ כל הבריאה נמצאת במקום של חולי – חלל וחסרון, א"כ כל הנבראים ביסוד בריאתם הם חולים, ומצינו כך לדינא דהן היולדת והן הנולד יש להם דין של חולה שיש בו סכנא לענין שבת, ועוד כך כל דבר המוליד והנולד בבריאה יש לו דין של חולה. אך זה לא היה בראשית הבריאה, דמבואר בחז"ל דכל מעשה בראשית לקומתן ולציביונם נבראו (ר"ה יא א) וא"כ לא היה להם דין של חולי. אלא החולי התחדש מכח חטא אדה"ר ששם התחיל התערובת, והשורש הדק לזה בפרטות זה מכח הניפל ה' אלקים פרדמה על האדם ויישן ויקח אסת מצלעתיו, ונוצר בצלע [תפיסה של] חלל, ומכח זה חל עליו מציאות של חולי, ואבד ממנו מציאות הברירות ותפיסת הבר-א' שכל הבריאה כולה אינה אלא גלוי אמיתו ית"ש. אך עצם זה שבבריאתו הוא נברא בריא, זה השורש לתיקון, והקלקול התחיל מכח אשתו האשה אשר נתתה עמדי הוא נתנה לי מן העץ נאכל, ועי"ז כל דבר שמתחיל אינו מתחיל ממקום בריא אלא ממקום של חללות.

אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, וארז"ל אל תקרי בהבראם אלא באברהם נברא העולם, ולכן כאשר אברהם אבינו בא להוליד מבואר בחז"ל שהוציאו הקב"ה מחללו של עולם, בכדי שלא יוליד מתפיסת החללות התחתונה של החלל, אלא מתפיסת הבריא, ומבואר בחז"ל שאברהם ושרה עקרים היו, ולשרה לא היה אפי' בית ולד, ועומק הענין, דכל אשה שיש לה בית ולד זה מקום נקב וחללות שהולד ממלא אותו, אך שרה היתה למעלה ממקום החללות, [ולכן כלפי התפיסה התחתונה של העולם שצריך מקום חללות בשביל להוליד, שרה אינה יכולה להוליד], ולכן כאשר הוציא הקב"ה את אברהם מחוץ לחללו של עולם גם הוא עלה ללמעלה מהחלל ויכול להצטרף לשרה וממילא להוליד, וההולדה הזאת של מה הוא בורא עולמות אף אתם בוראים עולמות היא באופן של לקומתן

שו"ת לאחר השיעור

תשובה: אתם אומרים נכון מאוד וזה דייקא בריאות בשר שנאמר בפרות ובבהמות. זה מדויק מאוד אמת.

שורש החולי בנפש

שאלה: מי שנכנס בו רוח שטות [חולה בנפשו] האם גם זה מחמת חללות של אמונה.

תשובה: הוזכר פעמים רבות מאוד, שהגדרת חכם, חיים, חלל, זה אותו גימטריה. כלומר בשורש, כל שוטה החללות שלו מתחילה בחסר לו בחיים. חכמה תחיה בעליה. וכשחסר לו בחכמה, שם מקום החללות שבו. זה שורש החללות. אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות. איו הערוד ממית אלא החטא ממית. כלומר הממית זה החולה הגמור שהופך להיות חלל, כי ימצא חלל באדמה. א"כ שורש של כל חולי בפועל, שורשו בחכמה שנסתלקה. ימותו ולא בחכמה, לכן בהגבלות הדבר. ודאי ששורש השטות הוא שורש החללות במוחין עצמם. בגמרא (כתובות י"ז). מבואר שבתוך השטות עצמה יש ענה לשטותיה, ענה לשיטתיה, כלומר בכל שטותא יש שיטתא, שזה בבחינת שלמה המלך כפי שהוזכר, שיכול להשכיל אפילו בדבר שוטה.

תפיסה חיצונית ופנימית

שאלה: נתבאר בשיעור שיש למושג בריא וחולה תפיסה חיצונית, ותפיסה פנימית שבזה הרב הרחיב. אם הרב בא להפקיע את התפיסה החיצונית.

תשובה: לא, כל המדרגת נכונות.

שורש החולי בגוף – חוסר באור האמונה

שאלה: האם זאת אומרת אדם שהוא חולה בגוף זה בגלל חוסר אמונה.

תשובה: השאלה ברורה והתשובה ברורה היא כן. ברור שזה ככה. כל חולי זה מקום חלל, אבל כאשר מתגלה שאין עוד מלבדו אפילו בחללו של עולם אז אין מציאות של חולי. רק אי אפשר שלא יהיה מציאות של חלל כלל, כי הנפש הבהמית אינה יכולה לתפוס גילוי אלוקות שלם. כידוע מהבעש"ט, בבחינת צחקה שרה. שכל מקום שהאור לא מאיר בשלימות בנפש הבהמית, אז שם יש מציאות של חולי.

המשך שאלה: והאם לכן נאמר דייקא בריאות בשר, שהארת הבריא תאיר גם במקום הבשר.

בהגדרה כללית תפיסה של ב"ע. ששם יש אורות וכלים. אך בתפיסה של אצילות, שם האורות וכלים הוא אחד, התפיסה של שכינה היא איננה אלא גילוי של אמיתות היותו עצמו.

מהו צער השכינה

שאלה: לפי הנ"ל מהו הצער.

תשובה: כיוון שכל תכלית הבריאה היא גילוי, וכאשר הגילוי מצטמצם, זה נקרא הגדרה של צער. לא רק שהאדם מצטער בהעדר גילוי השכינה, העדר הגילוי זה נקרא צמצום של צער. הוא משתתף בהעדר הגילוי, זה נקרא הצער. מדגישים את הלשון. לא שיש שכינה שאיננה מתגלה ואז אנחנו מצטערים. אלא מצטער בצער השכינה, כי המציאות של העדר הגילוי הוא צמצום. הצמצום הזה נקרא מקום צר, מאותו שורש של המילה, זה נקרא צער. אדם שיש לו צער, זה מחמת שיש לו מיצר, יש לו צר, אז יש לו צער. זה נקרא להשתתף בצער השכינה, זה להשתתף בצמצומה. וצמצומה זה העדר גילוייה. העדר בשלימות או העדר חלקי, אין העדר שלם בדקות.

עבודת ה' למעשה ביחס לשכינה

שאלה: לפי זה מה שאדם אוהב וירא זה ממנו יתברך או מהשכינה.

תשובה: כשמגיעים לעבודה עמוקה בלב, כשנכנסים לכאלה חשבונות, אז בעצם מאבדים את הפשיטות ואת הקשר הישיר מול הקדוש ברוך הוא. זה אותה שאלה שמקבילה, מה מכוונים בתפילה, האם לכוון בתפילה כפשוטו אליו יתברך שמו, או לז"א דאצילות, כדוגמה, וכן על זה הדרך. ובהגדרות מפולפלות. לאור אין סוף שמתלבש בתוך ז"א דאצילות. בהגדרה יותר פשוטה, בלי שום חשבון. כתינוק בן יומו. אתה יכול להגדיר איך האופן של הגילוי. האופן של הגילוי יכול להתלבש בכל מדרגה שהיא מתלבשת. אז יהיה ז"א דאצילות. אבל התפיסה למי אני פונה, אליו יתברך שמו כפשוטו, בלי שום חשבון. אם האדם מאבד את הנקודה הזו, זה בעצם אותה תפיסה שטחית שהספירות זה דבר כמציאות לעצמו, ואנחנו עוסקים רק באור אין סוף, ואור אין סוף זה לא הוא, אז אנחנו עוסקים רק באור אין סוף ועוסקים בספירות. בעצם בעצם בדקות זה מקצץ בנטיעות. הוא מאבד את הקשר הפשוט לקדוש ברוך הוא. לפעמים ככל שהאדם נכנס פנימה, ומתפלל לפי הכוונות, אז הוא עוד יותר ויותר מתנתק מהקדוש ברוך הוא. אז אם הוא יכול להכיל את שניהם בבת אחת, אשריו טוב לו, זו מדרגתו. אבל כשהוא לא יכול להכיל את שניהם בבת אחת, אז הוא עסוק בלבוש המלך ולא עסוק במלך. והיסוד הזה חייב להיות ברור, זה לא משנה אם זה איש בעל מדע וחכמה מופלגת או אדם נעדר כמעט השכלה. הנקודה השווה שהיא הפשוטה וצריכה להיות שווה בכולם, הוא הקשר הפשוט ביותר אליו יתברך שמו. וזו הפנייה הפשוטה. מי שבעל מוחין גם יכול להלביש חלק מהדברים, כל אחד לפי שורשו ומה שהוא צריך לעשות ולפי מדרגתו. אבל הכל בנוי על הקשר הפשוט שעומד כמציאות ברורה. בלשון ר' חיים [מברסק] זה נקרא שיש עומד לפני המלך ויש פירוש המילות. שתי החלקים שמתגלים בשמונה עשרה. עומד לפני המלך זה הקשר הפשוט לקדוש ברוך הוא. פירוש המילות על מה זה מתלבש. אבל מי שתופס את הדבר בהלכשה וזה נעשה מחיצה בינו לבין הפשיטות, אז הוא מאבד את הקשר הפשוט.

עינין חביבות היסורין

שאלה: מה הנידון בחז"ל אם חביבים עליך ייסורים, האם זה שונה מחולי או שזה גם נידון על החולי.

תשובה: בהגדרה חיצונית של חביבים עליך ייסורים, הוא אמר לא הם ולא שכרם, בהגדרה פשוטה, מחמת שהחולי שנמצא מבטל תלמוד תורה. מבואר בחז"ל פשפש ולא מצא, תולה בביטול תורה, וייסורים שיש בהם ביטול תורה, אינם ייסורים של אהבה.

בהגדרה עמוקה יש כאן שתי תפיסות. מי ששורשו בתפיסת הקו הממלא, לא אומר את החביבים ייסורים. מי ששורשו בצמצום ובחלל, עליו נאמר חביבים עליו הייסורים הם ושכרן. השכרן זה מגיע קו שלאחר מכן ממלא. אך מי ששורשו בקו, אצלו אין את ההגדרה חביבים עליך ייסורים. אי אפשר זה בלא זה, אלא הנידון הוא מה עיקר שורשו ומה הנקודה המצטרפת אליו. זה הגדרה בשורשי הנשמות.

תפיסת העוד ותפיסת ההוד

שאלה: מה שכתוב אַזְמִירָה לְאַלְקִי בְּעוֹדִי (תהלים קמו ב) האם הכוונה שאדם צריך לתפוס את עצמו כעוד.

תשובה: כן, יש לזה שתי הגדרות. יש את העודי מה שהזכרנו שנאמר בע', ויש את העודי בלשון הודי', [לא כך כתוב בפסוק, אבל שורשם כמובן אחד]. יש שתי תפיסות בבריאה. יש תפיסה שהבריאה התכלית שלה לגלות בגבול שיש בלתי בעל גבול, שזה תפיסת העודי, וזה מה שהזכרנו, ויש תפיסה שכל הבריאה כולה באה לגלות כביכול את היופי של הקדוש ברוך הוא, שזה בבחינת הודי בה'. ושניהם אמת.

עבודת ה' ביחס לשכינה

שאלה: מה שהרב הזכיר שכל ההשגה שלנו זה רק מה שנקרא שכינה, יש כאלה שבנו לפי זה את כל העבודה שלהם. אהבת השם מגיעים לזה כשאוהבים את השכינה, יראה וכו'. אבל יש כאלה שבנו שזה רק נקודה מסוימת בתוך העבודה, אבל רק נקודה.

תשובה: שאלה יסודית מאוד מאוד מאוד. ניקח למשל את הדוגמה שרוב בני אדם שומעים את הנקודה הזו ומתחברים, [מנסים להתחבר אליה], ניקח את הזמן האבלות, זה נקרא צער השכינה. ששכינתא בגלותא. שם הביטויים האלה מקבלים רוחב גדול בחז"ל וידוע לרוב בני עלמא. אז כמובן שרוב הנפשות מתקשות לקלוט מה הכוונה צער השכינה. לא הקדוש ברוך הוא מצטער אלא השכינה מצטערת. ומבארים את זה במשלים כמו שיש בעל ואשה, שיש שהבעל משתתף בצער האשה, המלך עצמו הוא המלך וזה אשתו של המלך, מצטערים בצער האשה של המלך. ועוד ועוד ועוד הגדרות, לא שהם לא נכונות. אבל בתפיסה העמוקה זה הוא ושמו אחד. והשכינה היא גילוייו שלו. זה לא דבר נפרד מאמיתתו. רק הערך שאנחנו תופסים כל דבר הוא ביחס לגילוי. זה נקרא שכינה, כמו שהרחיב בזה הלשם רבות. אנחנו לא תופסים שיש את מציאותו יתברך שמו, ויש מציאות של שכינה, ואנחנו מצטערים בצער השכינה ובונים את קומת השכינה. וזה צד התיקון. אלא שכינה זה גילוייו, וזה נקרא שמו. שהוא ושמו לבדו, הוא ושמו אחד, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, זה גילוי של אחד. כל תפיסתנו בו היא נקראת שכינה. לא שכינה במובן שאנחנו תופסים רק שכינה. תפיסתנו בו, כלומר זה גילוי שיש לנו ממנו. הגילוי שיש לנו ממנו, זה גופא נקרא שכינה. זה הגדרה העמוקה הפנימית. ונכון שיש הגדרות יותר נמוכות מכך, אבל זה

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41759287] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – פרק 31:25

שלימות תיקון מדריגת פריח

מחוץ למחנה] וא"כ שורש האחיזה של עמלק בכנס"י זה במצורע. **מבואר** בחז"ל שהמשכן הוקם ע"י משה רבנו, ובמשה רבנו מצינו שהיה בו שורש של צרעת, בא' הסימנים שנתן לו הקב"ה לגאול את ע"י ממצרים וְהָיָה יָדוֹ מְצַרֶּעֶת כְּשֶׁלֶג (שמות ד ו). והדבר צריך תלמוד מדוע התגלה צרעת במשה רבנו, והשורש לכך ברור, דכאשר יצא משה לראות בסבלותם ראה את דתן ואבירם ומתוך מה שנאמר לו ע"י הלהרגני אתה אומר הבין שסיבת הגלות היא מחמת שיש דילטורין ביניהם, א"כ דתן ואבירם הם שורש הבעלי מחלוקת והלשה"ר על משה רבנו, וכן במעשה דמרים שדברה על משה ונהיתה מצורעת, ולשון הרע הורג שלושה, את המדבר, את השומע, ואת מי שדברו עליו, וזה השורש של נגיעה של לשה"ר על משה רבנו, ולצרעת שהיתה למשה רבנו. ביתר חידוד, משה רבנו הוא כח הדעת והדיבור, כשארז"ל שהיה דבר [מלשון דיבור] אחד לדור, דיבור הוא כח של הנהגה, א"כ הכח המתנגד אליו אלו בעלי לשה"ר.

להבין ברור, באברהם ויצחק הפסולת שיצא מהם זה היה מתוכם, משא"כ ביעקב, עמלק שמתנגד אליו הוא לא יצא מתוכו אלא הוא מחוצה לו [משורש ישמעאל ועשיו], ומתגלה א"כ כח חדש שגם מי שמדברים עליו חל בו מציאות של מיתה.

השורש העמוק לכך, זה הנחש שהוא הראשון בבריאה שדיבר לשה"ר, שאמר לאישה כי יִדַּע אֱלֹקִים כִּי בְיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִקְּחוּ עֵינֵיכֶם וְהָיִיתֶם כְּאֱלֹקִים וְגו' והוא דיבר לשה"ר על הקב"ה. ולשה"ר הורג שלושה את המדבר זה הנחש ונתקלל וְעַכְשָׁיו תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ שִׁזָּה שורש המיתה, השומע זה האדם וגם הוא נתקלל כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, וכן חוה, ארבה הרבה עצבונך והרינוך וגו'. ומי שמדברים עליו זה הקב"ה, להבין עמוק, זה עומק כונתו של הנחש ח"ו, וברור ופשוט שהיה לא תהיה, וזה רק במדמה, אך זה היתה כונתו של נחש [מלבד מה שכפשוטו רצה לישא את חוה], היא כפירה מוחלטת, דכאשר אדם כופר בקב"ה כביכול מצידי זה מיתה כלפי מעלה ח"ו, זה עומק דיבורו של נחש. לפי"ז [שנתבאר שיש דקות של רע גם במי שמדברים עליו] מוכן מדוע יכול עמלק לינק רק ממה שמחוץ לענו, מחמת שהוא מגיע מכח חיצוני לכן אין לו אחיזה בתוך הענו ומחוץ לענו כן יש לו אחיזה.

שורש המילה פריח היא במשכן וְעֲשִׂיתָ פְּרִיחַם וְגו' (שמות כו). הברית נועד לחבר את הקרשים שלא יברחו ויתרחבו לרוחב, דטבע הדבר להתרחב כאשר יש לו מקום. וכאשר מחברים אותו בברית הוא אינו יכול לברוח למקום הרוחב.

במשכן היה ב' סוגי בריחים, היה בריח שמחבר בין קרש לחבירו, והיה את הברית התיכון שהוא מְכַרֵּם מִן הַקֶּצֶה אֶל הַקֶּצֶה, בפשטות א"כ יש בריח קטן, ויש בריח גדול, אך בעומק ההגדרה היא, שהברית הקטן מחבר פרטים, והברית הגדול הוא שורש תפיסת הכלל שממצרף יחד את כל הפרטים.

עומק המושג בריח התיכון, הנה יש שני אפשרויות לאדם לעשות כנגד כח המתנגד אליו, או **לברוח** ממנו כבריחת יעקב מעשיו, או **להברית** אותו, ודוגמא לכך זה הארון שנאמר בו וַיְהִי בְנֹסֶע הָאָרֶן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה' וַיָּפֹצוּ אֵיכָבֶּד וַיִּנָּסוּ מִשְׁנָאִיךָ מִפְּנֵיךָ (במדבר י לה) כלומר שהוא מברית את האויבים ואינו בורח מהם, ובעומק השורש להברית את האויבים זה מכח כך שהברית במשכן היה מְכַרֵּם מִן הַקֶּצֶה אֶל הַקֶּצֶה, וע"י **שמחבר** את כולם למקומו ונעשים לכללות אחת, ממילא **מברית** את הכח המתנגד.

שורש הדברים, ידוע בחז"ל שברית התיכון הוא כנגד יעקב אבינו, על יעקב אבינו נאמר שמטתו שלימה, משא"כ אברהם יצא ממנו ישמעאל, ומיצחק יצא עשיו, מציאות החיסרון נגרמת מכח שמתנגד לדבר ויונק ממנו את חיותו וזה יוצר מציאות של פסולת, משא"כ יעקב שהוא בריח התיכון מטתו שלימה מחמת שמחד הוא **מחבר** את [כח הטוב] כל הי"ב שבטים, ואת כל השבעים נפש, ואת כל ס' רבוא נשמות ישראל, וכן הוא **מברית** את [כח הרע] הכח שמתנגד לכנסת ישראל, ולכן אין בו מציאות של אחיזה הרע, אך מי שאינו מברית את הכח המתנגד יש לו אחיזה במציאות הרע.

דוגמא ברורה לכך, מבואר ברבותו שהכח שמתנגד ליעקב אבינו הוא עמלק, שנאמר עליו וַיִּזְבֹּב בָּךְ כָּל הַנְּחָשִׁים אֲחֵרֶיךָ (דברים כה יח), וארז"ל מכת זנב, כלומר שהיה לו אחיזה במי שנפלט מהענו, ולכאורה צ"ב כיצד היה אחיזה לעמלק בצידי הכנס"י הרי יעקב אבינו היה צריך להברית אותו בשלימות [ויבואר להלן]. בהגדרה שורשית הענו היה פולט את המצורע [ובודאי שיש עוד כמה שהיה פולטם הענו, אך במצורע יש דין בעצם שיהיה לגמרי

בעומק כיון שמשה הקים את המשכן ובו היה אחיזה שדברו עליו לשה"ר, והוא לקח עימו את עצמות יוסף, לכן לא האיר בשלימות סרח העודף.

במחית עמלק נאמר מחד **תַּמְחָה** אֶת זֶכֶר עֲמֶלֶק (דברים כה יט) ומאידך **כִּי מָחָה אֶמְחָה** אֶת זֶכֶר עֲמֶלֶק (שמות יז יד) וביארו רבותנו שעמלק נלחם גם כנגד ישראל, אך גם בו ית"ש, וזה בדקות מה שהוא נלחם במי שפולטם הענן שהוא רוצה לעורר את שורש הלשה"ר של הנחש ולהמית כביכול את מי שמדברים עליו שזה שורש הכפירה. וכח התנגדותו זה במקום שאין שכינה שמכח כך יש לו אחיזה. ובעומק יעקב כעין דמותו של אדה"ר שהוא כעין דמותו של מעלה, וא"כ בשורש בריח התיכון נאמר על השכינה, שהיא הכח של השראת השכינה במשכן שזה החיבור בין קוב"ה לישראל, ולעת"ל כשיאיר האור השלם, אורו ית"ש יתגלה שכל הבריאה היא מציאות של תוספת, ושל סרח העודף, ויתגלה הארת הבריח התיכון גם במקום סרח העודף.

בבהמ"ק השלישי שנאמר שלא יחרכ זה מחמת שיאיר אור הבריח התיכון בתוקפו, השתא המצורעים הבאים להיטהר היו יושבים בצילו של היכל כי אין שם קדושה גמורה, אך לעת"ל האור יאיר גם במקום הצל שלו, וזה אור דסוכה דלעת"ל וְסִכָּה תִּהְיֶה לְצִל יוֹמָם (ישעיה ד ו) שתאיר את אור הבריח התיכון בכל הקומה כולה, וגם במקום התוספת, זה שלימות תיקון מדריגת בריח.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בריח חבר רוחב ברח קרש נגד ארון עמלק יעקב יוסף תוספת לשון הרע צרעת משה סרח – עודף סרח בת אשר כפירה פסולת תם מת עוד פסל נחש צל אור]

במשכן היה את גבולותיו שזה הקרשים, והיה את כיסוי המשכן שבו התחדש סרח העודף, כלומר בכיסוי של המשכן התחדש שהאור של המשכן מאיר גם חוצה לו כמו האור שבפנים, דוגמא מעשית לכך, פסל היוצא מן הסוכה נידון כסוכה, כלומר שהסכך יוצר מציאות של מחיצה גם מחוץ למחיצה הקיימת, מעין כך היה צריך להתגלות במשכן מכח הכיסוי של המשכן, אך האור הזה לא האיר בשלימות, ומשם שורש יניקתו של עמלק, ואם האור היה מאיר בשלימות אזי הבריה לא היה מבריה רק בדופן המשכן אלא גם מחוצה לו.

והשורש לכך שהאור הזה מאיר רק בכיסוי ולא בדופן המשכן, דיעקב שהוא הבריה הוא שלם, איש תם, אך בתולדותיו זה יוסף, יוסף [לשון תוספת] הוא סרח העודף, ולכן דוקא **סרח** בת אשר היא זו שהודיעה ליעקב **עוד יוסף חי**, שהוא לא הפך **מתם למת**, אלא הוא הפך למציאות של תוספת, כלומר שביעקב מתגלה לא רק שאין פסולת, אלא יתר ע"כ יש תוספת, שזה **יוסף - פס** דתיקון לעומת הפסולת. ואילו כחו של יוסף שזה סרח העודף היה מתגלה בשלימות, האור שבמשכן היה שורה גם בקרשים עצמם ומאיר גם לחוץ, וזה יתפשט בכל המחנות וחוצה להם כולם שהשכינה ששורה בתוך המחנה תאיר גם למי שפולטם הענן [ויבריה את כוחו של עמלק] ומכח התוספת של יוסף הבריה התיכון ימשיך את הדפנות גם לחוץ, אך ע"י שהסרח העודף לא האיר בשלימות מחמת שהאחים חשדו ביוסף שהוא הפסולת ולא יכלו דברו לשלום, נוצר מציאות של פולטם הענן, שאפילו אין את הארת הכיסוי מלמעלה. זה עומק אחיזת עמלק בכוחו של יעקב אבינו.

בעומק בכוחו של יעקב עצמו שזה הבריח התיכון אין לעמלק אחיזה כלל, וכל אחיזתו היא רק בתוספת שהיא מכח יוסף. יעקב הוא איש תם שלם ראשית אונִי – שלא ראה קרי מימיו, לכן בו לא שייך אחיזה, משא"כ יוסף שהוא תוספת שבו נתגלה וַיִּפְּזוּ וַיִּרְעִי יָדָיו, כאשר זה נופל לקלקול זה כל המוסיף גורע, ולכן בו שייך אחיזה, ונמצא שעמלק אינו ממש כנגד יעקב, אל רק כנגד המשכו של יעקב – יוסף.

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41777132] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – פרק 30:07

ד' תפיסות של מדריגת הברית

את המחיצה המבדלת, הברית הופכת להיות דבר המחבר, ודוגמא ברורה לכך, ההבדלה הראשונה בבריאה זה היה קריעת המים ועשיית הרקיע, והרקיע הוא הקורע בין מים עליונים למים תחתונים, אך מצד התיקון ע"י הברית מלח הקרע נעשה עיקר, כלומר נעשה מהקרע כח המצרפם דהעיקר מצרף את הענפים, והרקיע הוא נקודת האמצע כמו זכו שכינה ביניהם שמצרפת בין הזכר לנקיבה, זה עומק תפיסת ברית. [כלומר בפשטות הסרת המחיצה לבד זה נקרא ברית, שכך הם יכולים לחזור להתאחד, אך בעומק המחיצה עצמה נהפכת להיות הכח המחבר ביניהם.]

השתא הגילוי הוא שהערלה היא חלק מהקלי' הטמאות, ולכן קוברים אותה בעפר, אך לעת"ל יתגלה כח הערלה דתיקון [הפך שלוש שנים ערלים לא יאכל, יתגלה החוט המושלש לא במהרה ינתק] שהערלה עצמה היא כח המצרף, זה הברית מילה דלעת"ל. והפך המושך בעורלתו דקילקול יתגלה המשכת הברית דתיקון שזה כח המצרפם.

[ג.] פנים נוספות למושג ברית, התורה הק' נקראת ברית, לוחות הברית, ספר הברית, ועוד לשונות, בהגדרה ברורה ופשוטה, התורה היא ברית בין קוב"ה וישראל, התורה היא כח אמצעי המצרפם, אך בדקות יש בזה הגדרה נוספת, דהתורה כידוע נקראת כלי **אומנותו** [הקב"ה הוא **אומן**, כמ"ש קל **אמונה**] של הקב"ה, וביחס לכך התורה נקראת ברית, שברית עינינה חיבור בין [שנים] זכר לנקיבה, אך לא רק מצד הסרת הערלה כדוגמת אברהם ואבימלך שהיה ביניהם תביר, ועשו ביניהם ברית, אלא זה ברית של זכר ונקיבה, והיא תבירתך ואשתך ברייתך (מלאכי ב יד) כלומר זה כח המצרף אליו, ודבק באשתו, ותקף שלימות הדביקות באשתו היא דוקא מכח האות ברית קודש, שע"כ נחקק הברית ביניהם, ע"י שהזכר נכנס אל תוך הנקיבה [ולא רק זה לצד זה או זה ע"ג זה], ולכן האשה נקראת בית דהיא הכלי קיבול של האות ברית קודש, זה עומק המושג כלי אומנותו של הקב"ה.

דוגמא לכך שכאשר נכנסים אל תוך הדבר זה נקרא ברית,

[א.] המושג ברית נאמר לגבי כמה ענינים, ויש לו כמה תפיסות, הא' ברית בהפוך אותיות זה תבר, [בארמית זה] לשון שבירה, ומאידך ברית היא דבר המצרף בין הנפרדים. דוגמא יסודית לכך זה מש"נ אחר המבול שהקב"ה נשבע שלא יביא מבול (בראשית ט יג) את קשתי נמתי בענן וקשתה לאות ברית ביני ובין הארץ, המבול כידוע הוא גלוי של שורש הבריאה שהיה בונה עולמות ומחריבם, והקשת היא מאחדת את כל הגונים יחד, לכן היא הפך השבירה של המבול.

דוגמא יסודית נוספת לכך שברית זה צירוף הפך השבירה, ברית מלח, [לא תשפית מלח בריית] ידועים דברי חז"ל שכאשר הקב"ה קרע בין מים עליונים למים תחתונים, בכו המים התחתונים בעינין למהוי קמי מלכא, והקב"ה ניהמם וכתת להם ברית מלח, על כל קרפף תקריב מלח, קרבן הוא מה שעולה מתתא לעילא, ועליו שמים את המלח, וכך חוזרים המים להיות קמי מלכא. כלומר בתחילה כל העולם כולו היה מלא במים, והקב"ה קרע [רקיע אותיות קרע] בין מים עליונים למים תחתונים, והמים תובעים לשוב ולהתחבר, ותביעתם להתחבר יוצאת לפועל ע"י ברית מלח, א"כ ברית זה לחזור להתאחד באופן גמור.

[ב.] פנים נוספות למושג ברית, זה הסרת המסך המבדיל, הדוגמא היסודית והשורשית זה הברית שנמצא באדם, שמעשה הברית היא הסרת הערלה שהוא דבר החוצץ, וכמו שאמר הקב"ה לאברהם הנהלך לפני ונהייתם (בראשית יז א) כלומר בכדי שיהיה התהלך לפני, צריך שלא יהא מסך המבדיל בינו ובין הקב"ה. עונתכם היו מבדלים בינכם לבין אלקיכם (ישעיה נט ב) ושורש הערלה זה אדם הראשון שגולד מהול ומושך בעורלתו היה, ובברית מילה מסירים את הערלה שהיא מסך המבדיל בינו לקב"ה, ודוגמא לכך שהערלה היא מסך, אצל כל אדם הערלה מכסה את הגיד גלוי, אך טומטום [מלשון **אטום** - מכוסה] כל הגיד שלו מכוסה בערלה, כלומר הערלה אצלו היא מחיצה המבדלת. ולפי"ז לשון ברית זה מלשון לבר – לחוץ, כלומר זה נמצא בחוץ כי יש מחיצה, וכאשר כורתים ברית ומסירים

קרובים למעמד הר סיני הם יותר קרובים לבהירות, וכמה שהם יותר רחוקים מהראשית כך הם יורדים. השלימות העליונה של מדריגת הברית זה שהברי מאיר גם את המדריגה התחתונה ביותר שזה האות ת', כלומר מלבד מה שהברית מאירה בשורש [שם האור הרבה יותר ברור] שזה אותיות איבר – בר א', זה מאיר עד המקום הנמוך והשפל ביותר שזה האות ת', זה מכח הברי השלם.

ודוגמא לדבר ביחס לאוב"ק, מבואר בגמרא (גיטין כא.) היאך בני אדם מותרים בנשותיהם בלילה, אלא בטביעות עינא דקלא, וצ"ב כיצד בעין רואה את הקול, אלא זה מדריגת ברירות כעין שהתגלה במעמד הר סיני שהיו **רואים את הקולות**, וההפך מטביעות עינא דקלא זה בת קול, במילה ברית יש אותיות **בת**, וזה המדריגה התחתונה שבברית, והעינא דקלא זה המקום העליון של הברי בת'.

כאשר בנ"א מצורפים לנשותיהם באוב"ק, יש אבר חי ויש אבר מת, ידוע השאלה על הכתוב ביום אכלך ממנו מות תמות, שלכאורה לא מת, וא' הביאורים לענינא דידן, שהמוות חל באוב"ק, בזה שיש אבר מת. בלשון הגמ' זה נקרא תו חים ותו מות. מה שבנ"א מותרים בנשותיהם בלילה זה מכח הברית שמגלה את הברי המוחלט גם בתיו, ואז הוא מצורף למציאות החיים, וככל שהוא מתרחק מהחיים הוא נהיה מת. ברית גמורה זה לצרף את עצמו למקור החיים בראשיתו, ושיהיה אבר חי ולא אבר מת, ולהמשיך את הבהירות שנמצאת בשורש עד מקום התיו הגמור. ובקילקול נאמר הפר את בריתי, אך כשזוכים להאיר את האור השלם של מדריגת הברית בכל ד' חלקיו שנתבארו בס"ד השתא בקצרה, זה הברית שמאירה עד מקום האחרית, זה הברית שמאירה בסוף ימות עולם את האור הברור, מכח כך מאיר האור חדש על ציון תאיר.

במבול כל העולם נחרב מלבד מי שהיה בתיבת נח, כלומר התיבה היא אפשרות להינצל מכח השבירה והקילקול, בפשטות מה שנח ניצל זה כמ"ש **פי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה** (בראשית ז א), שדורו של נח **פי השחית כל בשר את דרכו על הארץ** (בראשית ו יב) – פגמו באות ברית קודש, וואפי"ח, ונח שמר על האוב"ק ומכח כך הוא ומשפחתו ניצלו, וא"כ שורש הצלתו של נח היתה מכח שמירת הברית. אך בהגדרה יותר מחודדת, נח ניצל מכח מה שהוא נכנס לתיבה והוא הצטרף למדריגת בית, **תיבה** אותיות **הבית**, והוא הצטרף למדריגת כלי דתיקון, זה עומק הצלתו של נח, וזה עוד שורש דתיקון של מדריגת הברית. לפי"ז פגם הברית זה מי שנכנס לבית שאינו שלו, ומי ששומר בריתו, זה מי שמכוון את בריתו רק לביתו זו אשתו שלו. ביום השמיני רק מסירים את העורלה, אך שומר הברית זה מי שתמיד הברית מצורפת לכלי הראוי לה.

בפרטות כל אדם נמצא עם הכלים שיש לו, רוב בנ"א אינם זוכים לקבל את הכלים שלהם והם משתמשים בכלים שאינם שלהם [לפחות בחלקם], ומי ששומר בריתו זה מי שכל כליו מכוונים אליו והוא משתמש בכל כליו שקיבל מאת השי"ת, שורש הכלי זה מה שהאדם עוסק בתורה בחלקו דיליה, בכלי אומנותו של הקב"ה, זה בעומק שומר הברית.

[ד.] פנים נוספות במדריגת הברית, ברית משורש בר, דבר מבורר, ברה כחמה, מלשון ברירות. כאשר בנ"א מצטרפים באופן שאינו מתוקן זה מדריגת **ערב** – תערובת [ע' בר, היפך הבר ברור], אך כאשר הצירוף הוא מבורר זה חיבור שלם של מדריגת ברית. רוב צרופי בנ"א הם במדריגת תערובת, ערב חושך, אך מי שזוכה לשמור על הברית [במובן הפנימי] הוא זוכה שכל צירופו לכל דבר הוא באופן ברור ומבורר.

במילה ברית יש את אותיות ברי, הנה רוב צרופי והכרעות בנ"א [להבין עמוק] הוא בא מכח רוב, ולא מכח שברי להם למה צריך להצטרף, [מלבד הרשעים שלכם ברי להם כאולם, זה ברי דקילקול] כלומר אין להם צד גמור שכן, וצד גמור שלא, אלא הם עושים מה שיותר נראה להם [ואף מי שאינו מודע לכך, כך זה בעומק דעתו], כעין הכרעת רוב של בי"ד, לעולם יראה אדם עצמו כדיין [כמומחה, או שקיבלו עליהם], אך יש הכרעה שהיא מכח הברי, כאדם הטוען לחבירו ברי לי שאתה חייב לי מאה זוז, זה תביעה של ברי ולא מכח רוב, כמובן שבדקות גם זה מכח רוב, כי יתכן שאולי טעה, אלא שסומך על רוב פעמים שאינו טועה. ולעולם כל עוד יש את קלי' עמלק בעולם יש תמיד צד של ספק והכרעתו ע"י רוב. אך מלבד דקות זו רוב הכרעות בנ"א בעולם המעשה הם מדין רוב, אך שומר הברית יש לו ברירות של בר, ברי, יש לו צירוף מבורר.

וביתר דקות המילה ברית זה אותיות ברי – ת'. כידוע, כמה שהדבר נמצא יותר בראשיתו הוא קרוב יותר לשורשו והוא יותר ברור, וכמה שהוא מתרחק מראשיתו הוא יותר מעורב ואינו ברור, דוגמא לכך זה סדר האותיות, וכן ירידת הדורות, כמה שהדורות יותר

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברית, מבול, קשת, תבר, שבר, מלח, קרע, רקיע, עיקר, ערלה, בדל, מסך, אטום, טומטום, צירוף, כלי, אומן, אמונה, שלוש, משולש, תיבה, בית, נח, בר, ברי, ערב, מבורר, רוב, שומר, איבר, בת, חי, מת, תיו, אור]

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41743231] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – ברק - שבועות 30:49

הענין הוא, שהברק מחד אותיות קרב, כלומר שהוא מגלה את הדבר הקרב ובא שבמת"ת זה גילוי התורה אור, אך אם לא מקבלים את התורה הברק נהפך לאותיות קבר. וכמבואר בחז"ל ששנותי בַּרְק חֲרָבִי זה חץ שנעשה מהברק עצמו והוא יוצא והורג. והשורש לזה דכאשר קיבלו ישראל את התורה פסקה זוהמתן והם קיבלו תורת חיים שהיא עץ החיים, אך אם אין מקבלים את התורה חוזר הלהט החרב המִתְהַפֶּקֶת לִשְׁמֹר אֶת דְּרָךְ עֵץ הַחַיִּים, וזה הברק שהופך להיות מציאות של קבר, ולאחר שנקבר עצמותי מרקיבין – רקב. ולפי המהלך של שם תהא קבורתכם, מבואר במדרש דקאי על יום הדין הגדול והנורא, ושורש הדין הוא דין של אש, שמי שאינו ראוי נידון בברק של אש שהורג כחץ. א"כ לפי ב' המהלכים מבואר דאם אין מקבלים את התורה, הברק הופך להיות קבר, רקב.

פי באור פְּנִיָּה נְתַתָּ לָנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ, תורת חיים, זהו שה' נגלה במת"ת כזקן מלא רחמים, אך תחילת האור פניך שנגלה להם בהיות הבוקר זה הברקים, וזה שורש הקירבה של הברקים. א"כ בעצם תפיסת הברק מתגלה גם האם מקבלים את התורה ומאידך מתגלה שאם לא אז הברק הופך להיות קבורתכם.

הברק כאשר הוא מתנוצץ, הוא אינו ממשיך להאיר אלא מתנוצץ לרגע אחד, למעלה מכך יש את הברק של כלי מלוטש שְׁנוּתִי [-משונן, מחודד] בַּרְק חֲרָבִי, שהוא כן נמשך לזמן, אך גם הוא לאחר זמן שהכלי אינו מלוטש יורד ממנו הברק, אך למעלה מכך יש את אבן הברקת שהיא מאירה את הברק בתמידות ללא הפסק, והברק שיש בה הוא אינו רק דבר המתלוו אליה במקרה, אלא הברק הוא עצם האבן [השם של כל דבר מראה את מהות הדבר בעצמותו].

מבואר בחז"ל שאבן הברקת היא כנגד שבט לוי, ולוי נקרא כך ע"ש הפעם יִלְנֶה אִישִׁי אֱלִי (בראשית כט לד) ולכאורה זה סותר למה שנבאר, שהברקת היא לא דבר המתלוו לאבן אלא עצמות האבן, ושבט לוי נקרא ע"ש דבר המתלוו [כעין שם לווי] ולא שם עצם. אך בעומק הדברים משלימים זה את זה, לוי נקרא לוי לא מלשון שהוא דבר לווי, אלא שמו לוי כי זה מהותו ועצמיותו להיות דבר המתלוו, ולא רק כפשוטו מצד ילוה אישי אלי, אלא הם נקראים לוי כי הם עובדי ה' והם בעצמותם אינם אלא מתלווים אליו יתברך, וזה ההבדל היסודי בין שם לווי לבין שם תואר לוי, ששם לווי הוא לדבר שיש לו מציאות עצמית ויש לו תכונה המתלווה אליו שעליה חל השם לווי, אך שם תואר לוי כל עצמותם זה להתלוות

שורש המילה ברק נאמר במתן תורה נִהְיָ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיָּת הַבָּקָר נִהְיָ קֶלֶת וּבָרָקִים (שמות יט טז). ישנם כמה שורשים לברקים שהיו במת"ת, השורש הא' זה שמת"ת היה בְּהִיָּת הַבָּקָר, ובהפוך אותיות זה ברק, וכמבואר במשנה ביומא (ג א) הָרוּאָה אוֹמֵר, בָּרָקֵאִי - הבריק השחר, א"כ מהבוקר עצמו התנוצץ הברק, אך זה מתגלה בכל בוקר ובוקר (וכלשון המשנה).

השורש היותר עמוק, שמהתורה עצמה התנוצץ הברק, על התורה נאמר הֲלוֹא כֹה דִּבְרִי פֶּאֶשׁ נָאֻם ה' (ירמיה כג כט), ומהאש יוצאים ברקים כלשון הפסוקים (יחזקאל א יג - וּמִן הָאֵשׁ יוֹצֵא בָרָק), לכן במת"ת שהיה גילוי של אש, ובעיקר אש רוחנית התנוצצו ממנה ברקים.

ביתר עומק, התורה נקראת אור, פי גַּר מְצִנָּה וְתוֹרָה אֹר (משלי ו כג), והברק הוא מתנוצץ מהדבר שעתיד להתגלות, ובמת"ת נאמר ה' מְסִינִי בָּא וְנִרְחַ מְשַׁעִיר לְמוֹ הוֹפִיעַ מִהָר פֶּאֶרְן וְאֶתָּה מְרַבֶּבֶת קֶדֶשׁ (דברים לג ב), א"כ הברק הוא מתנוצץ כבר לפני הגילוי של מת"ת מהאור עצמו שנגלה לאחר מ"כ במת"ת. וזה רמז במילה ברק, בא רק, כלומר דכאשר מאיר האור יש גילוי שלם, אך קודם לכן בא רק חלק קטן מהאור, וזה בא רק, אכין ורקין מעוטין הם, האור בא במקצת.

ביתר הרחבה, בכללות ממש גילוי הברק בא מיסוד האש, [ובפרטות יותר, הברק הוא צירוף של אש ומים, ודוגמא לכך נתחדד בראשונים שהגשם שהוא מים בא אחרי הברק]. אך יש גילוי נוסף לברק, באבני החושן אֶדֶם פֶּטְזָה וּבָרָקֶת (שמות כח יז), ומבואר בראשונים שברקת מלשון ברק, כיון שהיא אבן שמתנוצצת ומבריקה. ויש שורש נוסף יסודי למציאות הברק, נאמר בשירת האזינו שְׁנוּתִי בָּרָק חֲרָבִי (דברים לב מא), וביארו הראשונים דחרב כאשר היא מלוטשת יש עליה ברק מעין נוגה וכעין אבן טובה, וביתר דיוק ישנו ברק נוסף על החרב שהוא משורש של לִהְיוֹת הַחֲרִיב הַמִּתְהַפֶּקֶת (בראשית ג כד) שהברק מתנוצץ על החרב מכח התלהטות החרב.

השורש הפנימי של הדברים, יש ברק שהוא שורש של חיים, ויש ברק שהוא שורש של מות, במתן תורה בכללות נאמר (שבת פח.) אם מקבלים אתם את התורה מוטב – כלומר מקבלים תורת חיים, ואם לאו שם [וי"ג פה] תהא קבורתכם. ויש ב' מהלכים היכן הוא מקום הקבורה, לפי המהלך של פה תהא קבורתכם שהם יקברו תחת ההר עומק

לכן עסק התורה הוא בין ביום ובין בלילה. ולפי משנ"ת יובן כעת נפלא מדוע התורה נתנה דוקא ביום ולא בלילה, וכן מדוע דוקא בהיות הבורק ולא בצהריים, מחמת שדוקא בבוקר שמתגלה הברק אז דיקא נתגלה שורש האור שהוא התורה כדי שיהיה בחירה אם הם ידבקו בברק או בשורש האור, אך אם זה היה בלילה ודאי שהם היו בוחרים באור לעומת החושך, ודיקא הברק שהוא נותן אפשרות להתחבר לברק כשלעצמו, הוא זה שמגלה את נקודת הבחירה.

להבין בעומק, במילה ברק עצמו גנוז קב, ובלשון חז"ל אדם רוצה בקב שלו יותר מט' קבין של חבירו, בהקבלה לדברים שנאמרו, הקב של האדם זה מה שמאיר לו האור של עצמו, והאדם רוצה בשורש של עצמו, כאשר מהט' קבין של חבירו הוא מקבל מהם רק ברק ולא את עצם האור, וזה הכוונה ותן חלקנו בתורתך, דכאשר האדם עוסק בחלקו בתורה הוא משיג את האור שבתורה, אך כאשר הוא עוסק בחלק של חבירו הוא אינו משיג את עצם האור אלא רק את הברק, ולכן כאשר אדם שומע סברה הוא יכול לומר שזו הברקה, אך אין הכרח שזה חלקו שלו, כשנופלים למדריגה החיצונית של הברק מתגלה רק הברק שבברק, אך כשמתחברים לפנמיות הברק שזה מקום חיבור הברק לאור, אז האדם מתחבר לקב שהוא שורש מקור הקדושה והברכה כלשון רבותינו, הוא מצטרף למקור האור, זה נקרא חיבור לברק דתיקון.

וביתר חידוד, כאשר הוא מתחבר לברק הוא מתחבר לדבר שאינו שלו הוא לא עצמי אלא הוא שם לווי, אך מי שמתחבר לנקודת הפנים שבברק, הוא מתחבר לקב שבברק, זה לא רק קרבה, וודאי שזה לא קבר, אדם רוצה בקב שלו כי בפנמיות זה הוא, הוא רוצה את עצמו, וזה הבחירה הפנימית שהתגלתה במת"ת, האם להתחבר לברק ולהגיע מכך לבהמה שהבריקה, או להתחבר לקב העצמי שלו שהוא שורש האור, וזה הבחירה שעומדת בכל שנה ושנה כשחוזר ומאיר האור של מת"ת, האם להתחבר לברק של הד"ת או לאור של הד"ת, וכשזוכים להתחבר לעצם התורה אין את להט החרב המתהפכת, אלא נאכל נסי לעלם.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברק, בוקר, קרב, קב, רקב, קבר, ברקאי, ברקת, חרב, להט, בא רק, חיים, מוות, אש, לוי, לווי]

לקב"ה, ובמדריגה התחתונה זה ילוה אישי אלי. ולפי"ז מובן בדיוק מדוע שבט לוי מקביל לאבן ברקת, דברק שהוא מסתלק מייד א"א לומר שעצמותו היא ברק אלא הוא רק דבר המתלווה, משא"כ אבן ברקת הברק שמתגלה בה, זה מכח שהיא מתלווה למדריגה שלמעלה ממנה ולכן היא מבריקה, כך שבט לוי הם מתלווים אליו יתברך, שהוא ית' נקרא אור א"ס, והברק שמאיר בהם הוא מאורו יתברך.

כך גם במתן תורה, יש את הברק שמאיר מצד בהיות הבורק, שהוא מסתלק מייד, ויש את הברקים שיצאו מהאש, אך גם הם מסתלקים, ויש את השורש לברקים שמאירים מכח המסיני בא, מהביאה של הקב"ה, והברק הזה יסודו משורש הדביקות באור הגמור, הברק הזה הוא ברק קבוע, וזה ההארה של אבן ברקת שהיתה מאבני האפוד. הברק שמאיר לרגע ומסתלק, כאשר הוא מסתלק הוא מגלה מציאות של מוות בעצם הסתלקותו, דוגמא לברק שמסתלק שמגלה מציאות של מוות, מצינו בגמרא בב"מ (עח.) בהמה שהבריקה, שלחד לישנא בגמ' זה מכת ברק שע"כ נסמא עיניה, וסומא חשוב כמת [אף שזה נאמר לגבי אדם, אך בעומק שורשם חד] א"כ שורש המוות שלה זה מהברק, ובפרטות כמש"נ מהסתלקות הברק. במת"ת אם היה נשאר רק מציאות של ברקים ולא היה מתגלה לאחמ"כ מציאות האור שהוא שורש הברק, אז הברק היה מציאות של מוות. וכיון שהתגלה לאחמ"כ מציאות של אור זה הכי באור פניך נתת לנו תורת חיים, שזה התגלה כאשר אמרו רצוננו לראות את מלכנו, אבל כשהם אומרים דבר אמת עמנו ונשקמעה ואל ידבר עמנו אלקים פן נמות (שמות כ טז) הם נשארים בברקים בלי האור פניך שהוא שורש מקור הברק, זה השורש לאם אין אתם מקבלים את התורה.

ובעומק מה שקרן עזר פני משה, וייראו מגששת אליו זה מכח שאפי' את הברק הם כבר לא יכלו להשיג כי הוא הפך להם לקבר, רקב, נתבאר א"כ שברק של חיים זה ברק שמצורף ומגלה את שורשו, וברק של מוות הוא מנותק מהשורש והוא מאיר לזמן מועט ומסתלק, ובהסתלקותו מתגלה מוות. ולפי"ז כשמקבלים את התורה פירושו לקבל את התורה באופן שהברק מקושר לשורשו.

כידוע ישנם מצוות שזמנם ביום, וישנם מצוות שזמנם בלילה, והתורה שהיא תורה אור לכאורה מצד הסברה החיצונית היה צריך שיהיה זמנה ביום בזמן האור, אך על התורה נאמר וְהָיָה בַּיּוֹם יוֹמָם וְלַיְלָה (יהושע א ח), ביאור הדבר הוא, שהתורה היא אור לא של האל עלמא ששיך בו אור ושייך בו חושך אלא היא אור בעצם מציאותה, וזה אור שקדם לבריאה שהוא מאיר בעצם,

שו"ת לאחר השיעור

העמדנו כמובן שיש כאן סוגיא של בחירה גמורה במציאות של ברק, והשורש של הבחירה זה מה שאתם התחלתם לומר שזה נכון מאוד, שהשורש של הבחירה זה בעומק האם לעבוד במקום שנקרא לשמה גמור שלמעלה מן התענוג, והתענוג מגיע באופן דממילא כדברי האגלי טל הידועים בהקדמה, או שהוא בוחר בתענוג, ברגע שהוא בוחר בתענוג אז כל תענוג הוא שוחד שהוא שורש כל הנפילות כולם, האדם לא נברא אלא להתענג על ה' וליהנות מזיו שכינתו, זה מצד הבורא שהוא מטיב, אבל מצד הנברא הוא צריך לעבוד לשמה, כמו שדובר ע"ז פעם בארוכה שיש כאן סוגיא

שורש הבחירה בעסק התורה בין לשמה ללא לשמה

שאלה היכן מתגלה עיקר הבחירה אם האדם רוצה להתענג בברק של התורה או בעצם של התורה.

תשובה ראשית כל, מה שנאמר בשיעור שזה הבחירה, אין הכוונה שזה העיקר של כל הבחירה, בשיעור נאמר הגדרה בחירה ביחס לסוגית הברק, [זה חכמה שצריך להבין כל פעם כשנאמר נקודה],

שאלה מה שמבואר בדברי רבותינו שנותנים לאדם לטעום מדרגה ואז לוקחים ממנו כמו בליל הסדר וכמו יציאת מצרים האם זה מדרגת הברק.

תשובה ההגדרה בזה קצת יותר דקה במה שאתם שואלים עכשיו כי ברק כמו שהזכרנו הוא מסתלק כרגע קט, כשנותנים לאדם לטעום אנחנו רואים את זה מבשרי אחזה שפעמים רבות מאוד, בדוגמה של ליל פסח זה לא מסתלק אחרי רגע קט, בדוגמה היסודית של בעל תשובה שמאירים לו הארה על דרך כלל זה לא יהיה לרגע קט, לפעמים זה מאיר אפילו תקופות ארוכות, לפעמים זה ימים, לפעמים זה שבועות או חדשים, ויש כאלה שזה גם שנים ואחרי שנים הדבר מסתלק לגמרי, אז השורש שלו הוא בברק אבל ההגדרה הדקה יותר במה ששאלתם, הגדרנו הרי שכל מציאות הברק צריך להיות מצורף לאור, השאלה כמה הוא מצורף לאור, ככל שהוא רחוק מהאור אז הוא מאיר לרגע קט והוא מסתלק, ככל שהוא מצורף יותר לאור אז זמן הימשכותו הוא יותר ארוך, אבל הוא נשאר ברק שמסתלק, משא"כ במדרגה הגבוהה שהזכרנו זה נקרא אבן הברקת שהברק שבו הופך להיות מציאות קבועה אפילו בדומם.

עינין העיר בני ברק

שאלה העיר בני ברק האם זה מלשון שהם בנים של הברק, או שזה רק השתלשלות של הברק.

תשובה יש מצד התיקון ויש מצד הקלקול, הוזכר פעמים הרבה בני ברק מצד הקלקול זה גימטריא של **השטן** [463] שזה מקום נפילתו, זה הידיבקות בברק המוחלט לולא שום חיבור למציאות של אור שזה כל הפיתוי של היצר הרע, היצה"ר מאיר כביכול לאדם ומפתה אותו בדברים, והוא משתמש בברק שמנותק לגמרי ממציאות האור, ושורש של התיקון של ב"ב זה שבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק כלומר מאיר שהברק הזה יכול לעורר את הנקודה הנעלמת, תכלית של הטובה שנמצאת במקום הרע ועל ידי כן לתקנה, זה כהגדרה הכוללת, כלומר אין לרע אחיזה בברק עצמו, אבל מכוח הבני ברק זה בני בניו בדייקא של המן שלמדו תורה בבני ברק, אז האיר להם הבן של הברק, ומכאן כן הם חזרו והתעלו בחזרה לשורשם.

תענוג בלימוד התורה ביחס ללשמה

שאלה לכאורה חיפוש חלקו של האדם בתורה נעשה ע"י חיפוש התענוג, ולכאורה התענוג זה השלא לשמה שבלימוד.

תשובה החיפוש יכול להיות בשני דברים, מה שהגדרתם שהחיפוש הוא על ידי התענוג זה לא ההגדרה אמיתית של החיפוש, ההגדרה האמיתית של החיפוש זה שהאדם מחפש את האמת של הדברי תורה, כשהוא מחפש את האמת של הדברי תורה הוא ימצא אותה, כשאנחנו משתמשים כסדר להשתמש בתענוג בשביל למצוא את חלקו בתורה, אז מצד לשון חז"ל הידוע לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה, אז מתוך השלא לשמה, כלומר מתוך התענוג הוא יגיע להשיג את חלקו שהוא מקום הלשמה שלו, אבל ההגדרה ודאי ברורה כמו שאומר הגר"א שצריך לכוון ללשמה גם בשעה שהוא עוסק בשלא לשמה, אז אם אדם מחפש רק את התענוג הוא לא יגיע, הוא יפול, משם שורש כל הנפילות, ואם הוא יגיע זה יהיה עלמא דדמיון, כלומר

שמתהפכת, בפשטות בדברי המסילת ישרים שכתב האדם לא נברא אלא להתענג על ה', אז האדם מעמיד את כל התכלית להתענג, לא! זה בדיוק הבחירה בשלא לשמה, האדם לא נברא אלא להתענג זה מדין הבורא שהוא מטיב לבריותיו, האדם מצדו צריך לעבוד בלי תענוג אדם לעמל יולד, רק כמובן שאם הוא יעבוד נכון אז הוא יקבל את המתנה מהבורא יגעת ומצאת, הוא יקבל תענוג, כדוגמה בעלמא עשה דברים לשם פעלן ודבר בהן לשמן וסוף הכבוד לבוא כלשון הגמ' בנדרים, כלומר אפילו אם יגיע נקודה שיש בו תענוג, לא לשם יכוון, אבל אם הוא בא באופן דממילא אין שום בעיה וזה לכתחילה גמור כי זה רצון הבורא שיהיה תענוג, ויתר על כן התענוג מחבר, ויש לעבוד לקבל תענוג על מנת להתחבר ע"י התענוג, ולא על מנת לקבל את עצם התענוג. אבל בכוונת האדם שורש הבחירה הוא האם הוא עובד לשמה או שלא לשמה, זה ההגדרה של שורש הבחירה, כשהזכרנו את הברק זה מדרגה יותר נמוכה, וודאי שהיא מונחת בשורש.

קב ביחס לקו

שאלה האם הקב הפרטי של האדם שורשו בקו.

תשובה כמובן שיש שורש בעומק בין קו בו' לקב בב' זה משורש שכל אור אין סוף נמשך מהקב אחד, והקב אחד הוא נקרא קו פרטי.

המשך שאלה האם נצרך שהקו יצא מהכח לפועל בכדי להשפיע לנבראים, וכמ"ש בספר העיקרים שהאור מאיר כעין מראה המלוטשת, והאם נצרך אור אחד כללי או כמה אורות יחד.

תשובה שורש הקו הוא אחד והתכלית הוא להאיר את הקו מלמעלה למטה עד סוף כל המדרגות כולם, עכשיו כמו שאומר הרב הקו לא מאיר עדיין בשלימותו והשורש של הדבר שהוא נעשה ג' קוין, ויתר על כן גם זה לא מאיר באופן דתיקון השלם למטה, השבירה והתיקון וכל סדר הדברים, אבל באחרית הימים בסוד משיח בן דן לישועתך קויתי ה' שזה סוד התקוה הגמורה אז מאיר הקו מתתא לעילא בשלימותו מכח התקוה, ומאיר הקו מלעילא לתתא בסוד ההמשכה והיא ממשיכה את כל השפע עד למטה, אבל זה לעתיד לבוא, האם לשם התכלית?, כן, האם זה מדרגת עלמא דידן?, אומר הרב שלא.

היחס בין ברק לניצוץ

שאלה מה היחס בין ברק לניצוץ.

תשובה אתה יכול לראות את זה בפועל, כשאתה רואה ניצוץ אתה רואה ניצוץ אחד, כשאתה רואה ברק אתה רואה אור רחב, אולם גם הרחב הוא לזמן מועט והוא מסתלק, ומראהם כמראה הבזק, הראשונים אומרים שהשורש למילה **בזק** ולמילה **ברק** הם קרובים, בברק השמים מבריקים אתה רואה אור רחב מאוד, אבל לאחר רגע קט הוא מסתלק לגמרי, זה הבדל יסודי בין הניצוץ לברק, בסדר המדרגות מתתא לעילא אז זה ניצוץ ברק ואור, בדקות אפשר לחלק יותר, רק ביחס שזנתם עכשיו שרפ"ח ניצוצות נפלו בדברי הרב זה לא רפ"ח ברקים, הניצוץ הוא התפרטות גמורה, האור הוא אור גמור שלם, הברק הוא קרוב לאור אך הוא לא קביעא וקיימא ומסתלק מיד כמו שהוזכר קודם.

השגה שמסתלקת ביחס לברק

תשע שלהם הוא ברק, ולכן בסביבותם נמצא המון המון שקר, והסיבה כי אנשים מחפשים את הברק ולא את האמת שנמצאת בתוכו, אנחנו לא מדברים על פלוני או אלמוני, זה סדר ברייתו של עולם שרובו רע ומיעוטו טוב, הם מחפשים את הברק ומוצאים את הברק רק שהם סבורים שהברק הוא נקודת האמת, ומכאן כל הטעויות שקורה כסדר.

המשך שאלה האם זה הסימן לדעת אם זה משם אם זה קביעא וקיימא או זה מסתלק?

תשובה זה לא סימן מובהק, כמובן שזה סימן מסויים, גם דבר טוב יכול להסתלק, וגם דבר שהוא לא טוב יכול להמשיך יותר זמן, זה לא סימן מובהק, בתוספת לכמה סימנים זה יכול להיות, אבל זה לא סימן מובהק לעצמו.

המשך שאלה כיצד א"כ ידע האדם אם הוא נמשך לברק או לאור.

תשובה שיחפש אמת, אנחנו חוזרים על כך כל הזמן, זה הלשמה, לחפש אמת, מי שמחפש תענוג בעבודת ה' אם הוא מחפש תענוג שיהיה דבר שיערב לו על מנת שלא יהיה לו קשה ועל מנת שזה יתן לו חשק זה חלק נכון, וכן על מנת שזה יברר לו לאט לאט את חלקו גם את זה צריך, אבל מי שנקודת האמת שלו לא חזקה כמו שאומר הבעש"ט הידוע שוחקים ממנו למעלה, צריך להבין שיכול להיות אדם שיש לו עליית נשמה אבל למעשה הוא לא מחפש אמת, זה משפט מאד מאד אמיתי והוא מאוד חד.

בירור ע"י אמת או חיבור

שאלה מה עיקר הבירור, האם לחפש את האמת ואת החיבור או רק אחד מהם.

תשובה זה שאלה נכונה מאוד הבסיס חייב להיות שיש מציאות של אמת, אבל מצד שני האמת לא אומרת שהוא מיד מתחבר, וביתר הרחבה, יש הבחנה שזו האמת שהוא רואה אבל עדיין הוא לא משיג אותה, מדבר שקר תרחק הוא רואה את השקר והוא מתרחק ממנו, אבל הוא רואה את האמת והוא גם לא נמצא בתוכה, יכול להיות שהוא לא מתחבר אליה מחמת שהוא עדיין לא הגיע אליה, אבל הוא רואה שזו האמת, לא מוכרח שאם זו האמת שהוא מיד יהיה מחובר אליו, ודאי שזו תכלית כל העבודה כולה, ככל שהאדם נמצא בתוך האמת הוא כמובן מחובר אליה, רק לפעמים האדם רואה את האמת מרחוק, "וירא את ההר מרחוק", הוא רואה את האמת אבל הוא לא שם, אז הוא עדיין לא מחובר, הוא משתקק

הוא יחזיק בזה מעמד כלומר לא יהיה לו כל כך נפילות, אבל יכול להיות שהוא כל כך נדבק לתענוג והוא הצליח כמו אדם בעל תאוה שמצליח בתאוותיו. אבל להגדיר שהחיפוש הראוי שהוא מחפש את מקום התענוג באופן מוחלט זה לא, האם להשתמש בתענוג כחלק גדול של כלי? התשובה המוחלטת היא כן. אדם שלא מחפש בכל מקום של תענוג את נקודת האמת, זה אנשים שמתעקמים בדרך כלל בכל מיני חשבונות והברקות שיש להם בחשבון הסוגיא, החיפוש צריך להיות כמובן גם על ידי התענוג, ברור ברור כן! בזה אתם צודקים בודאי, אבל לא להעמיד את כל ההגדרה כחיפוש תענוג שזה שורש הנפילות שלא עומדים על דעתם שחסר כאן את נקודת הלשמה.

לימוד מה שלבו חפץ ביחס ללשמה

שאלה מה שכתוב שאדם ילמד במקום שלבו חפץ האם זה שלא לשמה או שזה שלב טבעי שהוא מרגיש לאן נשמתו נמשכת.

תשובה כמובן שזה יכול להיות מצד השלא לשמה אבל הוא גם יכול לחפש את נקודות הלשמה, מצד השלא לשמה אז הוא מחפש תענוג, מצד הלשמה הוא חש ששם נקודת החיבור העצמי שלו לא ביחס של התענוג, שניהם יכולים להיות, דרך אגב מה שנאמר שמה לשון הגמ' בגירסא לפנינו זה ממקום שליבו חפץ, יש גירסאות בראשונים שכתוב במקום שלבו חפץ, והביאור מהו ממקום שליבו חפץ, כמו שמבאר שם רש"י שכאשר הוא לומד מרבו, שלא יחליף לו רבו מסכת ממסכת למסכת אלא ילמד לפי צורכו של התלמיד, וזה נאמר דווקא כשהוא לומד מרבו לפי דברי רש"י, וזה נקרא "ממקום" כלומר מהמקום שממנו הוא יונק, וכמו שהוא יונק ממקורו שבמשל זה הרב, בעומק הוא יונק מהמקור שלו עצמו, זה נקרא לומד ממקום שליבו חפץ כלומר משורשו, אם כתוב במקום אז הגירסא היא שונה, לפי"ז המהלך היא אחרת כמש"נ.

הארה מצדיק מתי זה ברק ומתי זה אור ודרך הבדיקה לכך

שאלה כאשר אדם מקבל השפעה מצדיק, האם הוא מקבל אור או רק ברקים.

תשובה התשובה יכולה להיות כך והיא יכולה להיות כך, רק צריך לדעת כמובן שרוב בני אדם שלא מחפשים אמת והם מתלויים לכל מיני צדיקים, הם מקבלים ברק, וזה אסף רוח כמעט, מי שמתבטל באמת בביטול עצמי לצדיק ויש לו התקשרות עמוקה בשורשו בודאי שהוא יכול להשיג אור, אבל כל התופעה שקיימת והיא רחבה מאוד של כל מיני קשרים לצדיקים, תשעים ותשע פסיק

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41777132] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בִּרְכָה 31:06

ג' מדריגות בִּרְכָה

המדריגה השנייה של הברכה זה מדריגת הגוף, עיקר מדריגת הגוף שזה מדריגת הכנס", מתגלה כידוע **ביעקב אבינו**, ולכן הכנס"י נקראים על שמו בית יעקב, ובית ישראל, כי יעקב הוא גופא דכנס", ובו התגלה הברכה שקיבל מיצחק [שגנב מעשיו] והוא בירך את בניו האֶסְפּוֹ וְאֶגִּידָה לָכֶם... איש אֶשֶׁר כְּבִרְכָתוֹ בִּרְךָ אֹתָם (בראשית מט) וארז"ל מלמד שהוקשו כולם זל"ז, כלומר יעקב הוא הגוף של הכנס"י שממנו התפשטו כל הכנס"י. מאברהם יצא יצחק, מיצחק יצא יעקב, אך מיעקב הוא עצמו שורש ההתפשטות של הכנס"י, שממנו מתפשטים י"ב שבטים שהם כנגד י"ב גבולי אלכסון, [ומצד כך ברכה זה מלשון הרכבה שהכל מורכב ממנו] וזה ההגדרה של ברכת יעקב, שבירכבם בעצם מדריגתו שהיא מדריגת גופא. וזה התפשטות תמידית [היפך מעיין שמכוב מימיו אפי' פעם בשבוע, אינו מעיין גמור], ולכן קי"ל שא' מן השבטים אינו כלה.

המדריגה השלישית של הברכה מתגלה אצל **יוסף**, כמ"ש וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־בָּרָאָה וְאֶת־בְּרָכָה וְאֶת־בְּרָכָה וְאֶת־בְּרָכָה (בראשית מא מג) א' ברך. וביתר דיוק א' בִּרְךָ, וכדפרש"י שנקרא אברך מחמת שכולם היו כורעים לפניו בִּרְךָ, ובעומק מקום ברכתו של יוסף הוא במקום הברכיים, שזה מקביל לרמש הרומש על הארץ, מקום הרגליים. נמצא א"כ שמונח כאן ג' חלקי הברכה שזה כל מדריגותיה של הברכה בשלימותה.

שלושת מדריגות הברכה הנ"ל מקבילים לג' האותיות ב'ר'כ', ונתבונן כיצד, האות ב' מקבילה לברכתו של אברהם אבינו, שברכתו זה מה שהוא דבוק בראשית, והוא בחי' ראש, ראשון, בכור, אך אינו ראשון בעצם, דהראשון הוא השי"ת, אלא הוא הראשון לנאצלים, זה האות ב', בבחינת אני ראשון. האות כ מקבילה לברכתו של יעקב אבינו, דהנה יש בחינה שיעקב כביכול דומה לבית"ש, כמ"ש אין קָאֵל וְיִשְׂרָאֵן (דברים לג) וכדאיתא בחז"ל ויותר יעקב לבדו, מה הוא יחיד בעליונים, אף הוא יחיד בתחתונים, ויעקב א"א דומה לבורא דכמו שהבורא הוא מקור הברכות שממנו מתפשטים כל הברכות, כך יעקב ממנו מתפשטים כל הכנס"י, [וזה ב' הגדרות החלוקות ביסודם, אברהם הוא דבוק בשורש הברכות והוא ראשית הנאצלים, משא"כ יעקב הוא כביכול דומה למאציל עצמו], וזה האות כ' אות המדמה שיעקב הוא דומה כביכול להויה. האות ר' זה כנגד ברכתו של יוסף שעיקר ברכתו בברכיים, ויתר ע"כ באות ברית קודש ששם המצווה היא פרו ורבו, ריבוי, זה האות ר' – ריבוי. כלומר שזה לא רק המשכה, אלא המשכה בריבוי.

שורש הברכה הראשונה בתורה היא שהקב"ה בירך את אלו שנבראו ביום חמישי, שבו ה' ברא אֶת־הַמַּיִם הַגְּדֹלִים שְׁזֶה כָּל־לֹחַ הַדָּגִים, וְאֶת־כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר אֶשְׂרָצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם, וְאֶת־כָּל־עוֹף־כְּנָף לְמִינֵהוּ, וגו'. והקב"ה בירכבם וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וגו'. ומבואר בגמרא (כתובות ה.) שבתולה נשאת ברביעי ונבעלת בחמישי הואיל ונאמרה בו ברכה לדגים, כלומר מונח בברכה הראשונה שורש כל הברכות. והברכה הראשונה היא לשלשה מינים, א"כ יש כאן ג' סוגי מהויות של ברכה, ויתבאר בעז"ה להלן מהם ג' מהויות הברכה שבירך הקב"ה פרו ורבו.

בכללות ממש, הרמש דרכו לרמוש על הארץ, לעומת כך הדגים אין דרכם להיות על הארץ, אלא הם במים למעלה מן הארץ, ויתר ע"כ העופות דרכם לעלות ללמעלה. יש כאן א"כ ג' תפיסות של ג' נבראים. וא"כ ג' סוגי ברכות.

ביתר חידוד, ביום שישי גם האדם נתברך פרו ורבו, וכידוע שהב' ריאה כולה היא בצורת אדם, [האדם השלם בקדושתו ית"ש], ובפרטות לעינינו לפי"ז האדם כולל את ג' החלקים הללו של הבע"ח והוא חוזר ומתברך בשורש הברכה. ונבאר היכן באדם נמצאים הג' חלקים הללו, האדם בכללות כידוע נחלק לג' חלקים, ראש [עליון], גויה [אמצעי], ורגליים [תחתון].

לפי"ז בהקבלה להנ"ל, הדגים נמצאים במקום גופא – הגויה, הרמש נמצא במקום הרגליים הדורכים על הארץ, והעוף נמצא במקום ראשו של האדם, ראשו מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה (בראשית כח יב).

ובהקבלה לכך ישנם ג' ברכות בתורה שנאמרו ביחס לג' החלקים הללו. **הראשון** שנאמר בו ברכה יסודית זה **אברהם אבינו** שנאמר בו וַיִּבְרָכֵהוּ וַיִּגְדֹּלֵהוּ וַיִּשְׁמְךָ וַיְהִי־הָיָה **בִּרְכָה** (בראשית יב ב), שנמסרו הברכות בידיו, וכן וַיִּבְרָכֵהוּ מִבְּרָכִיךָ ... וַיִּבְרָכֵהוּ בְּכָךְ פֶּלַח מִשְׁפַּחַת הָאֲדָמָה, ועוד, כידוע אברהם הוא **הראשית** הן לבריאת העולם [אברהם נברא העולם] והן לכנסת ישראל, וא"כ הוא מקביל לברכה של **הראש**, וגילוי הברכה בראש זה, שברכה אותיות בכור – ראשית, כי הוא ראשית אונו, כלומר, אברהם נמצא ודבוק בראשית, והראשית היא מקור הברכה, [וכידוע שאותיות ב,כ,ר, הם השניות ביד חידות עשרות ומאות], ולכן הבכור שהוא נולד ראשון הוא שורש הברכה שמתגלה בו.

השלם כך יש לו ברכה שאינה פוסקת לעולם, ומכח כך הוא נקרא בן העוה"ב, כי יש לו ברכה שאינה מפסיקה לעולם, אך כשהוא במדריגת הברכה של יום חמישי, יש לו רק חלקי ברכות ואין לו את המעין עוה"ב שהוא שורש מקור הברכה. וככל שהאדם דבק בצורת אדם שבו, הוא דבק בברכה השלימה, כך הוא זוכה ליום שכולו שבת, יום שאין לו הפסק, שתמיד הברכה ממשיכה בו לנצח, וככל שהוא דבק יותר במדריגת הברכה העליונה כך הוא זוכה לברכה עצמית שאין לה הפסק, זה שורש הדביקות הגמורה בצורת אדם השלם שהוא חי וקיים לעת"ל כיעקב אבינו, וזוכה לנחלה בלי מצרים, שאין מיצרים לברכה והיא ממשיכה והולכת עד אין קץ.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[עבור המערכת נושאי השיעור: ברך, ברכה, הרכבה, ברכיים, בכור, מרכבה, אברך, דגים, עופות, רמש, פרו ורבו, רגליים, גופא, ראש, אברהם, יעקב, יוסף, אפריים,]

שו"ת לאחר השיעור

שאלה נתבאר בשיעור שיעקב הוא בבחינת דומה למאציל, ול- כאורה כל האפשרות להדמות אליו ית' זה רק מצד הנאצלים, שה- נאצל דומה למאציל, וכיצד א"כ יעקב דומה למאציל עצמו.

תשובה אין הכי נמי, בהגדרה כוללת מצד המאציל אין עוד מל- בדו כפשוטו, מצד הנאצלים התחתון דומה לעליון. ובהגדרה של ספירות, יעקב הוא הכ' של הכתר, שהכתר כידוע אינו ראשית גמורה, [בראשית – ב' ראשית] והראשית הגמורה זה החכמה, שזה אברהם אבינו שמדתו מדת החסד קו ימין, ששורשו בחכמה, לכן הוא ראשית הנאצלים, ויעקב שהוא בקו האמצע, השורש שלו זה הכתר שדומה למאציל, זה העומק שנתבאר בשיעור. והגדרתם בשאלה שהדמיון הוא רק מצד התחתון ולא מצד העליון, זה נכון מאוד שזה השורש, אמת.

עיקר גילוי הברכה בתורה שזה פרו ורבו קאי על הברכה במדרי- גתו של יוסף, כלומר על אף שנתבאר שיש קומה שלימה לברכה, עיקר גילוי הברכה בפועל זה מדריגתו של יוסף, שזה הריבוי של הברכה, וכן על אף שלכאורה מקום ברכתו של יוסף זה במקום הברכיים, במקום הנמוך, יוסף כולל בברכתו גם את המדריגות שמעליו, מתגלה אצלו גילוי של בכור [שזה הברכה של אברהם] כמ"ש תבואתה לראש יוסף ולקדקד נזיר אָחיו... בכור שורו הָדָר לוֹ וְקִנְיָ רָאם קִנְיֹו, כלומר מכח שהוא מזרעו של אברהם אבינו הוא מגלה את ברכתו של אברהם אבינו. ולכן מצינו שהכנס"י נקראים על שם אפריים שהוא בנו של יוסף, הָבֵן יָקִיר לִי אֶפְרַיִם (ירמיה לא יט). וכן ברכתו של יעקב שזה מלשון הרכבה מתגלה אצל יוסף **וַיִּרְכֹּב** אֹתוֹ **בְּמֶרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה** (בראשית מא מג), וכן בשורש של יוסף כמבואר בחז"ל שראוי היה יוסף שיצא ממנו י"ב שבטים אלא שגרם החטא, כלומר שמצד השורש דתיקון יש ליוסף גם גילוי של גופא. אך עכ"פ עיקר הגילוי שלו זה וַיִּקְרָאוּ לְפָנָיו אֶבְרָהָם (שם) והגילויים העליונים שמתגלים בו הם רק מכח אברהם ויעקב, ולכן גילויים אלו אינם שלימים, דהגילוי של הבכורה שהתגלה ביוסף אינו בכורה עצמית, אלא הבכורה של ראובן פָּחַז כְּמִים אֶל תוֹמֵר כִּי עָלִיתָ מִשְׁכָּבִי אֲבִיךָ, וזה מחמת שהגילוי הא רק מכוחו של אברהם ולא של יוסף בעצם, וכן הגילוי של יעקב שהוא מדריגת גופא אינו התגלה ביוסף בגילוי גמור, דהרי גרם החטא, ויצאו ממנו רק ב' שבטים ולא י"ב, וההבדל היסודי בין תפיסת ב' בנים לבין תפיסת י"ב שבטים הוא, שב' הוא תפיסה של פרו ורבו מקום הברכיים, שבכללות מצוות פרו ורבו זה להוליד ב'. משא"כ תפיסת י"ב זה תפיסה של שורשי הצדדים שיוצאים משורש הגופא, זה לא רק שנתמעט הכמות, אלא זה תפיסה אחרת.

נתבאר א"כ שיש את הברכה של יום ה' של הבע"ח, וביום ו' ברכה לאדם, ובשורש צורת אדם קודם החטא האדם הוא למע- לה מהבע"ח, כאשר אדם זוכה מדריגתו היא מדריגת אדם והוא כולל בתוכו את כל חלקי הברכה, משא"כ כשאינו זוכה הוא נופל למדריגת הברכה של יום ה' שזה ברכת הבע"ח שזה רק א' מחלקי הברכה. ולכן כמו שהוזכר בתחילה שבתולה נבעלת בחמישי הואיל ונאמרה בו ברכה **לדגים**, ולא ביום ו' שזה הברכה שנאמרה לאדם מחמת שאנו לאחר החטא, וזה מתולדת החטא.

ככל שהאדם דבק במדריגת הברכה הגמורה ודבק בצורת האדם

סיכום הדברים המקבילים שנתבארו בשיעור:

מהות	מתגלה ב	בהגדרה פנימית	מקומו בצורת אדם	גילויו כבע"ח	כנגד אות	ברכה מלשון
ראשית הברכה	אברהם	שורש הנאצלים	ראש	עוף	ב' [תחילת ההתפשטות]	הברכה - המשכה
התפשטות הברכה	יעקב	דומה למאציל	גוף - גויה	דגים	כ' [הדמיון]	הרכבה
רובוי הברכה	יוסף	ריבוי הנאצלים	ברכיים - רגליים	רמש	ר' [ריבוי]	ברכיים

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41753948] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – פרק 29:48

תפיסת כלל העבודה הפנימית הגנוז בברכיים

כאשר אינו בטל לאביו אינו דומה לאביו.

תפיסת כלל העבודה הפנימית הגנוז בברכיים

שלימות מדירגת הברך היא שמחד כורעים לבורא מצד כך שהוא מלכנו, כעבד המשתחוה למלכו, אך מאידך לכרוע אליו ית' מצד כך שהוא אבינו, שהכריעה היא ביטול של התכללות בו ית"ש. ואז ברכיו של האדם מעמידים אותו שיהיה כ' – דומה אליו ית"ש.

משמעות נוספת למילה ברך, כידוע יש מעשה בראשית ומעשה מרכבה, וביחס לסוגיא דידן, ברגליים יש את ב' החלקים הללו, מחד האות ברית קודש הוא כח הראשית כלפי מי שנולד ממנו, ובכללות מי שנולד זה הבכור [ברך - בכור] שבו עיקר כח הראשית ולכן יש דין לכבודו, ומאידך יש את המעשה מרכבה שהבן נולד מכח ההרכבה של שלשה שותפים, ובפרטות, עיקר גלוי **הראשית** הוא דיקא **באות ברית קודש**, ועיקר גלוי **המרכבה** הוא **בברכיים** שמשם הוא נולד מבין ברכי אביו.

ולפי"ז ישנם ב' דרכים יסודיות בצורת הביטול שלנו אליו ית"ש, יש מעשה מרכבה שמצד כך הקב"ה כביכול רוכב על האדם ובשורש רש האבות הן הן המרכבה, זה סוג יחס א' של חיבור לקב"ה. אך יש חיבור נוסף שהוא התכללות בראשית, כידוע שלושה נקראו ראשית קוב"ה אורייתא וישראל כשארז"ל, וא"כ החיבור ביניהם הוא מדין ראשית. מצד מדריגת "כי הוא ראשית אוננו", החיבור הוא דרך הראשית וההתחלה, אך מדין הברכיים שזה מקום ההר"כבה, החיבור לקב"ה הוא ע"י הרכבה, וע"י החיבור של ההרכבה מברכים ממנו ית' שפע, זה השורש להבריך ע"י הרכבה, כלומר ע"י שהאדם נהיה מרכבה אליו ית' כך הוא מושך שפע, ולכן ברכות שמו"ע מתחילות בברכת אבות שהם המרכבה, אך יתר ע"כ כאשר נדבקים באני ראשון ונכללים בראשית, שם לא שייך תפ"י סה של ברכה כי הכל כלול שם ואין שם צורך בהברכה כי אין שם חסר, זה שתי תפיסות עמוקות מאוד.

ולפי"ז נבין עמוק, בתפיסת ברכיים שזה הרכבה מקפלים את הברכיים, והתחתון בטל לעליון כמו שהמרכבה בטילה לרוכב, אך באוב"ק אין תפיסה של כריעה אלא יש תפיסה של אבר חי [ארוך] ואבר מת [קצר ככל דבר שמת שמתמעט], אבר חי זה חיבור למישהו אחר, זכר ונקיבה בראם, וחיבורם הוא ע"י האבר חי. אבר מת מצד השורש התחתון זה שורש המיתה, אך מצד שורש העליון זה תפיסה שאינו מחובר לאחר אלא הוא כלול בראשון, זה בעומק נקרא אבר מת, הוא נכלל בשורשו ולכך מתקצר.

בלשון של עבודה, יש חיבור לקוב"ה כחיבור של זכר ונקיבה, שעל זה בנוי כל שיר השירים, זה חיבור של אבר חי, אך כאשר האבר מת ביאור הדבר שאינו מחובר לזולתו, אלא הוא מחובר

שורש המילה ברך נאמרה אצל יוסף, **ברכי** יוסף (בראשית נ כג) פי לי תכרע כל **ברך** (ישעיה מה כג), בפשטות **ברך** זה מלשון ברכה, עיקר גילוי כח הברכה באדם הוא במקום בין הברכיים, מקום ההולדה, **יהי מקורך ברוך** (משלי ה יח) וע"ש כן הברכיים נקראים כך כי הם במקום הברכה שבאדם. וזה נאמר דיקא אצל יוסף שמ"ד תו היא כח ההולדה פרו ורבו, וממנו נעשה שורש הברכה.

ביתר דקות הברכיים נקראים כך כי הם עצמם מושכים שפע ובהם עצמם מתגלה ברכה, ע"י כריעת הברכיים פי לי תכרע כל **ברך**, ועיקר הכריעה זה בברכת מודים, שעניינה הודאה, הוד, ביטול, כדברי רבותינו כידוע, וזה נמשך דיקא ע"י הברכיים שהם מקום הביטול, וכל הודאה אליו ית"ש היא המשכת שפע ממנו ית"ש. דור גמא לדבר נותן הודאה לשעבר, נצונו לעתיד (אבות ט ד) בפשטות כך הסדר שקודם מודה וא"כ מבקש, אך בעומק מכח ההודאה הוא מושך שפע ולכן עכשיו הוא יכול לבקש, וזה בעומק מה שא"נחנו כורעים במודים, שע"י הכריעה נמשך השפע מלעילא לתתא, וזה נמשך ע"י שהתחתון כורע ומתבטל לעליון.

משמעות נוספת למילה ברך, ב' רך, רכות, דבר קשה אינו מת"בטל, דבר רך מתבטל, הברכיים יש בהם רכות ולכן מתגלה בהם ביטול שזה הכריעה, וע"ש כן הם נקראים ברכיים דיש בהם תנועה של רכות. וביתר דקות זה ב' רך, רכות בתוך רכות, כלומר ישנם ב' סוגי רכות, יש רכות כמו קנה שלאחר שמתכופף חוזר לעמוד ישר, וזה נקרא כפיפת הראש, לכוף כאגמון ראשו, משא"כ כריעת הרגליים יש בהם רכות נוספת שכאשר האדם יושב רגליו מקופלות לזמן, ולא רק לרגע, וכן כאשר כורע לרגע זה כריעה למישהו אחר כדוגמת פי **לך** תכרע כל **ברך**, אך כאשר האדם יושב, חלקו התחתון מתבטל לחלקו העליון [וחלקו העליון נשאר ישר, וחלקו התחתון מתבטל לחלקו העליון] בתוך עצמו ולא רק למישהו אחר, זה עומק הרכות שמתגלה ברגליים.

נתבאר א"כ שיש ב' סוגי כריעה, יש כריעה למישהו אחר שבי"כללות זה אליו ית"ש, ויש כריעה בתוך עצמו של חלקו התחתון לחלקו העליון. למעלה מכך יש כריעה נוספת שכוללת את ב' סוגי הכריעות ביחד, וזה בניו של האדם, שהם יוצאים ממקום הברכיים, [ובשורש זה נאמר על פנים אדם לה' אלקים (דברים יד א)] שמחד הם בטלים לאביהם, וזה ביטול למישהו אחר, אך בעומק ברא כרעא דאביו וא"כ הבן הוא חלק מאביו וחלקו התחתון של האבא שזה בנו בטל אליו מתוך עצמו, וזה הגדרה נוספת למילה ברכיים וזה רמוז במשמעות המילה עצמה ברך – בר כ', הבר הבן הוא כאביו, כ' הדמיון, וזה רק כאשר הבן בטל לאביו כברכיים, אך

בכל הנפשות, הכח הזה של הביטול מתגלה במקום הרגליים, שמחד זה תפיסת השניים, ומאידך תפיסת האוב"ק שזה חי בור לזולתו, ויתר ע"כ מצד האבר מת – תם שבו, הוא חוזר ונכלל בו יתייש, וא"כ **במציאות הברכיים גנוז כל שורש סוד העבודה הפנימית.**

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[עבור המערכת נושאי השיעור: ברך, ברכיים, רך, בר, בן, ברא, רגליים, כרע, כריעה, ברכה, הברכה, מודים, הודאה, ביטול, תחתון, עליון, מלך, אב, בן, מרכבה, ברית, בכור, התכללות, זכר, נקיבה, אבר חי, אבר מת, יעקב, יוסף, טבור, לוחות, תם,]

שו"ת לאחר השיעור

ביאור המושג ללמוד ביחידות

שאלה לחיות ביחידות האם הכוונה כפשוטו שילמד כל זמנו בביתו לבד, או שילמד עם הציבור ויחיה ביחיד שבו בתוך הבית מדרש.

תשובה הזכרנו שאי אפשר לתת לזה שיעור כמה כל אדם ואדם נצרך, הזכרנו שכך הרמח"ל הגדיר את זה למעשה, אך ברור שזה לא שווה לכל הנפשות, אין לזה הגדרה שאפשר למעשה לתת ההוראה לכל האנשים איך ראוי להם לנהוג, זה משתנה מנפש לנפש, והזכרנו גם שכשאדם לומד עם חברותא יש מה שהוא שומע מה החבורתא אומר, שזה נקרא שהוא לומד **חוצה לו**, ויש מה שהוא שומע מה שהחבורתא אומר ואז הוא חושב מה הוא חושב על הסברא הזו, ואז הוא חושב את זה **בתוך עצמו**, שזה התפיסה, אם הוא שומע מה שהחבורתא אומר והוא חושב מה שהחבורתא אומר זה ההגדרה שהוא לומד מבחוץ, וזה מדין בין אדם לחבירו שהוא צריך להקשיב לו ולהבין אותו וכו' וכו', כאשר אנחנו מתייחסים לחלק הזה, אבל מדין תפיסת הלימוד שלו היא צריכה להיות הוא שמע את הסברא, ומברר מה האני האמיתי שלי חושב על הסברא הזו, וכך היא הצורה הנכונה, ונדגיש מדין בין אדם לחבירו לפעמים צריך גם להקשיב לשני **אפילו שאין בזה שום תועלת**, בעומק מה שאדם יוצא מעצמו לזולתו זה נקרא גמילות חסדים גומל דלים.

עבודת היחידות ביחס לנשים

שאלה ביחס למה שהוזכר שעבודת האדם להיות יחידי, ולכך נברא יחידי, לכאורה האשה נבראה לאחר אדה"ר ואינה היתה יחידה, וא"כ האם גם לה יש תפיסה מעצמה או שהיא צריכה להיות מיוחדת לשמש את בעלה.

תשובה ההגדרה היא שכל היחידה בנפש צריכה להיות מופנית לבורא, ויש יחס לאשה שהיא צריכה להיות קשורה לבעלה, אבל יש לה יחס שהיא צריכה להיות קשורה ישר להקב"ה, וזה טעות יסודית שתופסים אנשים שאשה כל העבודה שלה זה שיהיה לה בית של תורה ולגדל את הילדים, לא שזה לא נכון, אבל שזה כל התפיסה זה לא נכון, יש לה קשר ישיר להקב"ה והיא נוק' של הקב"ה, וכל כלל ישראל הם נוק' של הקב"ה, יש לה גם עוד תפיסה שהיא נוק' של בעלה, וכן דברי הרמב"ם הידועים מהו היחס של אשה לבעלה, אבל זה התפיסה של המשל זה לא התפיסה של הנמשל, כמובן שאם ננסה להגיע לנמשל בלי המשל לא זו הדרך, הקב"ה ברא את הנמשל וברא את המשל, אבל התפיסה שכל החיים זה רק המשל זה עיוות מוחלט.

לא"ס ית"ש והוא דבוק ביחיד, ולכן יוסף שנקרא א' ברך, כאשר הוא היה בנסיון במצרים נראתה לו דמות דיוקנו של אביו בחלון, בעומק מה שנתגלה לו בחלון זה דמותו של יעקב שהוא היה יחידי [כשארז"ל ויותר יעקב לבדו, שהיה דומה לבורא בכך שהוא יחיד], שהרי יוסף היה יחידי במצריים, ונגלה לו בחלון שהאבר לא יהיה חי אלא יהיה מת, ובעומק לא מת כפשוטו אלא בהפוך אותיות זה תם, שזה מדריגת יעקב שהוא איש תם, ואיש תם כוונה שהיה לו תמיד אבר מת, [כמובן מלבד לצורך עיבור לד' נשותיו] מחמת שאינו עומד להתחבר לנברא אלא רק לשורשו, ושם הוא נכלל באחד, בראשית, וההארה הזו התגלתה ביוסף בכך שויקראו לפניו אברך, א' ברך.

ומדריגתו של יעקב התגלתה אצל יוסף כמ"ש אלה תולדות יעקב יוסף, אצל יוסף התגלו ב' מדריגות הברך, גם מצד מדריגת החיבור, שהוא מתחבר לזולתו, ולכן דוקא בזה התנסה, ומצד כך **וירכיבוהו במרכבת המלך**, ומאידך שורשו של יוסף כידוע הוא בטבורו של יעקב שזה שורש האבר מת שחוזר בחזרה ונכלל בגופו של יעקב, ובמקום להתפשט ללמטה הוא חוזר ועולה ללמעלה, וכמו שהוזכר קודם על הברכיים, אלא שאם זה ברכיים זה שני ברכיים וזה הרכבה, אך מדין האוב"ק שהוא חוזר ונעשה אבר מת ונכלל בגופו של יעקב, החיבור הוא לְנִשְׁגָב ה' לְבָדוּ בְיָוִם הַהוּא (ישעיה ב' יא), וא"כ היה לו את ב' המהלכים האלו ביחד ולכן הוא נקרא אברך, א' ברך, חיבור לאחד א', וחיבור של ברך של שניים.

וכך בנוי כל הבריאה כולה ואלו שני מהלכים אלו הם יסודיים בעבודה, מחד להיות בחיבור של שניים, חרב אל הבדים ונאלו חרב על צוריהם של שונאיהם של ת"ח שיושבים ועוסקים בדבד ועוסקים בתורה, א"כ צריכים להיות דבוקים זה בזה, כלומר תפיסת עסק התורה הוא באופן של שניים, והשורש הברור לזה הוא **שני** לוחות אבנים, שכל התורה ניתנה באופן של שניים, אך כל זה רק מצד **השניים** זו שמעתי, אך מאידך הצד השני הוא שעבודת האדם הוא להיות יחידי, וכך צורת הבריאה, מחד זו"נ בראם, ומאידך לפיכך נברא האדם יחידי, ומצד הזה עבודת האדם היא יִשָּׁב פֶּדֶד וְיִדָּם (איכה ג' כח), [ולא מצד הנפילה שזה האבל שאין לו פה, אלא] כי הוא דבוק ביחידו של עולם, ממקום היחידה שבנפשו, וכל היותו היא תפיסה של יחיד, זה שורש כל תנועת האדם, ברצוא ושוב בין תפיסת הבורא – אחד, לבין תפיסת הנבראים – שניים, ועבודת האדם היא לדבוק באֶחָד דְּכָר אֱלֹקִים (תהלים סב יב), וכיון שאין האדם יכול לדבר כך לכן יִשָּׁב פֶּדֶד וְיִדָּם, אך מאידך עבודת האדם לצרף את כל הבריאה כולה, כשארז"ל לא נתנו מצוות אלא לצרף בהם את הבריות, שזה מלשון זיווג וצירוף.

וישיעור הדבר למעשה, זה תלוי בכל נפש ונפש לפי שורשים, ולדוגמא במסילת ישרים מבואר כמה פעמים* שרוב זמנו של האדם הוא נצרך להיות יחידי, מלבד הזמן שנצרך לו ללבן את הדברים עם בני"א, אך ברור שהתפיסה של ב' הצדדים קיימת

עובק ומזבו נמו לכב דימת ולכשב ננובתמ תויהל מדאה קירצ: טעמ טטצנו
תנידימה הרבחה נמ לדבהו תודובתה אוה סיגהנמב תושירפהו (ג"פ), ודודבתה ול ויהלאב קבדהל כך רחא דדובתיו ... יוארכ הב תוננובתהו הדובעה לא וכל תונפל ומכ יכ, תודובתהו אוה לכה נמ רקיו (ד"י). תיתימאה הדובעהו רשויה יכרד גישהלו ישה וילע קלמה דוד ריכוזה רבכו, ובלמ מתדמח ריבעמ נכ מלועה נינע ויניעמ ריסמש דודנ קיחרא הנה 'וגו הנויכ רבא יל נתי ימ (ז, הג סילהת) רמאו תודובתהו חבשב סול מירהה לא סמוקמ מידחמימ סתויה ונאצמ, עשיילאו והילא, סיאיבנהו. הלס רבדמב וילא מהיתובקעב וכלה הכרבל סנורכו סיניושארה מדיסחה סימכחהו. מתודובתה ינפמ קירצ הזל הנהו (ו"ט) תושירפה תומילש תונקל נוכמ רתויה יעצמאה הז מהל ואצמ יכ אוה [השודק] תאזה הדמה תגשהל רוזעש המ הנהו (א"כ) וירדחב דדובתיש מדאה (ו"כ) דבל וראשהו מהמ ודרפהב ... הברה השירפהו תודובתהה

מקשישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41865708] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – פרק 30:39

דרכי בירור סוגי התערובות

תערובת טוב בטוב, וזהו והערב נא וכו', שזהו עירוב דתיקון. וא"כ המח' הנ"ל תלויה בין תפיסת תורה לבין תפיסת מצוות.

אך מה שבתורה אין תערובת זה רק בתורה דלעילא, דוגמא לדבר, מבואר בגמ' (סנהדרין כג.) דיני ממונות בשלשה זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד ושניהן בוררין להן עוד אחד, עומק הגדרת הדבר, תורה לאו בשמיים, [הוזכר שכאשר מעשי האדם מצורפים לד"ת הוא אינו נצרך להגיע לבי"ד, משא"כ כשאין מעשיו מצורפים לתורה הוא צריך לבוא לבי"ד לדין תורה, וכך מתבררים מעשיו ע"י התורה, וזה בחינת טוב תורה עם דרך ארץ, לצרף בין התורה לדרך ארץ, וכשחסר בזה אז נצרך להביא את הדרך ארץ לתורה.] דין תורה שדנים זה תורה שבאה מתתא לעילא, ולא מלעילא לתתא, שם כן שייך בירור בין טו"ר, ולכן שם זה בורר וזה בורר.

דוגמא נוספת יסודית, במלאכות שבת יש מלאכת בורר, ובכדי שיהיה מותר לבורר נצרך ג' תנאים, שיהיה אוכל מתוך פסולת, ביד [שאין דרך לבורר כך אלא בכלי], ומיד [שכך היא צורת אכילה], ודין זה של לבורר אוכל מתוך פסולת נאמר לגבי שבת ובשונה מיו"ט ששם יעשה את היותר קל, וזה כי עיקר מה שצריך להוציא זה את הרע, והטוב כאן מקומו, ולכן הותר להוציא בשבת אוכל מתוך פסולת כי אי"ז מלאכה גמורה, כי עיקר הצורה השורשית של ברי"ר זה פסולת מתוך אוכל, ומלאכת מחשבת אסרה תורה והמלאכה נקבעת לפי דרך המלאכה באופן שהיא מצטיירת בשורשה העליון. מונה א"כ שיש את הטוב שמתברר ויש את הרע שיוצא לחוץ.

ביתר חידוד נתבאר שהעירוב הוא רק מצד הרע שנתערב בטוב, אך הטוב הוא טוב כשלעצמו, ועל הרע דיקא חל מציאות מלאכת בורר [בר מתערובת], וא"כ העסק הוא ברע, אך מצד מה שהותר בשב"ק להוציא אוכל מתוך פסולת, מבררים א"כ את הדבר הבורר ואין עסק ונגיעה ברע, וזה לא נחשב פעולת ברירה אלא לקיחת

בורר, שורש הצורך בבירור זה מחמת שיש תערובת של דברים נפרדים שנתערבו, צריך לבורר אותם, והשורש לכך זה בעץ הדעת טוב ורע, משא"כ בשורש עץ החיים שם הדברים מחוברים כראוי ולכן לא נצרך בירור. דוגמא יסודית מאוד, נחלקו בש"ס האם יש ברירה או אין ברירה, ולדוגמא שותפים בקרקע, האם לכל אחד יש חלק מבורר רק שאנחנו לא יודעים מה של כ"א, או שחלקם מעורב עד שיבררו, והחלוקה, למ"ד אין ברירה החלוקה מבררת מה של כ"א, ולמ"ד יש ברירה, החלוקה גילתה מה היה של כ"א, אך בעצם הוא כבר היה מבורר.

שורש המחלוקת הנ"ל, הוא שמצד תפיסת עץ הדעת אין ברירה הכל מעורב, ורק ע"י החלוקה הדבר מתברר, אך מצד תפיסת עץ החיים, כל דבר בפנמיותו הוא כבר מבורר, והחלוקה רק מגלה את הבירור הקיים. והעומק הפנימי של המח', למ"ד אין ברירה כי יש תערובת גמורה, כלומר יש רע בעצם שמעורב בטוב, אך למ"ד יש ברירה לעולם אין רע [בעצם] שמעורב בטוב, אלא שלנו עדיין לא נודע מה בירור הדברים, והחלוקה מבררת כיצד היתה המציאות מבוררת למפרע, ואין כאן חידוש של חלוקה אלא גילוי החלקים שהיו.

וזה כידוע ב' שורשים יסודיים בבריאה, האם יש רע בעצם ולפי"ז שייך בו תערובת, או שכלל אין רע בעצם ולא שייך מציאות של תערובת, ומצד לאחר החטא שנתערב הטו"ר, מתגלה רע כפשוטו וכל עבודתנו בהאי עלמא זה לבורר בירורים, וכשארז"ל לא נ"י תנו מצוות לישראל אלא כדי לצרף בהם את הבריות, אך בשורש היותר פנימי יש את התורה שהיא למעלה ממצוות, ובתורה אין מציאות של רע, כי התורה איקרי טוב כידוע, פ' לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו (משלי ד ב), וממילא בתורה לא שייך תערובת, וזה בעומק תפיסת יש ברירה, שזה תפיסת האוריתא שלעולם אין בה טו"ר, אלא רק נצרך להוציאה מהעלם לגילוי, ויש בה רק

שזה מדריגת מעשה ואפילו של קדושה, שביתה גמורה, מה הוא שבת אף אתה שבות, א"כ בשב"ק אין גילוי של פעולה שמבררת, אלא שבות, שזה העמדת הדבר שהוא מבורר ועומד, אלא שנצרך להוציאו מהעלם לגילוי, וע"ז נאמר אינו דומה מאור פניו של אדם בחול למאור פניו של שבת, בחול האדם נוטה יותר לעיין רעה, אך בשבת האדם נוטה יותר לעיין טובה, ולכן כו"ע מודו שבשבת נ"י תנה תורה כי תורה איקרי טוב ובשבת מתגלה מציאות הטוב, ולכן עם הארץ מפקד לשקר בשבת, כאשר מתגלה בשבת גילוי שלמ"עלה מהבירור והפעולה ומתגלה שכולו טוב, ובעומק המאור פנים שמתגלה בשבת הוא עצמו מסלק את ההעלם ונשאר גילוי, וזה מה שהתגלה במאור פניו של משה, וזה האור של הטוב עיין, אך מכח חטא העגל לא יכלו עם ישראל להביט בו והטוב עיין נעלם.

העולה מתוך הדברים שיש שתי תפסות עמוקות בעבודת האדם, האם העבודה היא בפועל, או שהעבודה היא רק לסלק את ההעלם, מי ששיך למדריגת מצוות עיקר עבודתו היא בפועל, ועי"כ הוא מברר את התערוכות בפועל, ועבודתו היא להפריד את הרע מהטוב דיקא, כמשנ"ת, אך יש אופן עליון יותר בעבודה, שהאדם דבק מכח אמונה שהכל מבורר, ואע"פ שזה נעלם ולא גלוי, ע"ז נאמר ואמונתך בלילות, ולאחמ"כ כשיאיר היום הוא יראה את הבירור בגילוי.

א"כ העבודה כפשוטו היא לעמול ולהתיגע ולברר, אך העבור זה בפנימיות זה להאמין בשלימות שהכל מבורר ועומד, ונצרך רק להסיר ולסלק את המסך המבדיל ולצאת מהעלם לגילוי, לכן מי שחי בתפיסת הפנים עיקר עבודתו היא אמונה [ששורשו האמונה בו ית"ש] להאמין שהכל מבורר ועומד כל דבר במקומו שלו, וזה מדריגת שבת אל יצא איש ממקומו שהכל עמד במקומו בשורשו, ככל שהאדם דבק בלוחות ראשונות הוא זוכה למאור פניו של אדם בשבת והוא משיג את הד"ת בלא עמל דאין צורך לסלק את ההעלם וזה מדריגת (משלי ב ו) כי ה' יתן חֶכְמָה מִפִּי דַעַת וּתְבוּנָה.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: ברר בורר גילוי העלם טוב רע ערב ערבוב עץ העת עץ החיים בר רע תערוכות ערב רב משה עיין שבת עמל יגיעה]

הטוב, כי הטוב אינו שורש התערוכות, זה בעומק מה שהותר בשבת אוכל מתוך פסולת, ולפי"ז עומק המחלוקת היא בין הטוב לרע, דמצד הטוב יש ברירה הטוב עומד כשלעצמו [רק שאינו בגילוי], אך מצד הרע אין ברירה כי הרע בא ומתערב בטוב, ולכן כשלוקחים את הטוב מהרע אי"ז נחשב בורר כי לא הוא שורש התערוכות.

לפי"ז נבין ברור שיש שתי תפיסות שורשיות בעבודה, ושמי תגלים בבריאיה, דוגמא יסודית מאוד, משה רבנו מדתו הוא כח הדעת [כנגד בלעם בקילקול שיודע דעת עליון], ודעת בגימטריא ערב רב [474] שזה שורש התערוכות הגמורה, בפשטות כי משה הוא היפך ממצאות הערב רב, ומחמת שהוא שורש הדעת לכן הוא העלה את הערב רב, [העם אשר העלית], ע"מ לתקנם, אך בעומק מבואר בחז"ל שמשם הוא בבחינת טוב עיין, כידוע יש ג' עיניים טובה בינונית ורעה, שורש הערב רב שהם התערוכות זה מכח הרע, עיין רעה, כמש"נ, [זה שורש החטא ותרא האשה וגו'], ומשה הוא העיין טובה [שעומד כנגד בלעם שהוא שתום עיין] ולכן הוא מעלה את הערב רב כיון שהוא טוב שאיננו מתערב ברע.

יש דין שת"ח נאמן על האבידה בטביעות עינא, משא"כ עם הארץ, בעומק זה בגלל שמי שהוא טוב עיין מתגלה אצלו טביעות עינא [ואע"פ שבתוס' מבואר שגם לע"ה יש טביעות עינא אלא שאינו נאמן, אך ביתר עומק לעינא דידן], אך ע"ה רואה רק את הארץ, את הרע, משא"כ משה רבנו רואה את העיין טובה את שורשו העליון של הדבר שהוא טוב. ע"ה רואה רע ולכן ראייתו רעוועה, ולכן אינו יכול בעינו להטביע את הטוב בדבר, משא"כ משה רבנו הוא טוב עיין שמטביע את הטוב במה שהוא רואה, ואת זה הוא הטביע בעם ישראל ולכן הוא נקרא רעיא מהימנא, עיין טובה היא מוציאה מה"עלם לגילוי, משא"כ עיין רעה משאירה את הדבר נעלם ויתר ע"כ מערבת אותו בתערוכות גמורה, ולכן משה רבנו הוציא את הערב רב כי דרך העין טובה זה להוציא מהעלם לגילוי, ומצד הטוב אין תערוכות של רע.

כח הברירה שמתגלה אצל משה רבנו זה להעמיד דבר כמבורר ולא לברר אתו, אלא לגלות שהדבר כבר מבורר, ואת זה האדם יכול לעשות רק כשהאדם דבוק בטוב של כל דבר, אז הוא יכול להוציאו מהעלם לגילוי.

במדריגת זמן זה מקביל לששת ימי המעשה ושב"ק, בששת ימי המעשה יש מציאות גמורה של מלאכה, כלומר יש תערוכות גמורה שנצרך לבררה, אך במדריגת שבת שהיא למעלה ממדריגת מצוות

היציאה שלו בפועל הגמור מתגלה בדורות האחרונים, ביחס למה שהוזכר עמלק הוא משתמש בכלי ככלות דקלוקל.

שאלה איך זה מסתדר מה שהרב אמר עכשיו לגבי הערב רב שיש לו חמשה סוגים מתוכם עמלק שיש לו העדר, עכשיו מה שאיראן רוצים לעשות שהם בעצם עמלק כמו שהרב רשם בתשובה שלו, הם רוצים ע"י הגרעין להפוך את הכל בעצם לאין והם רוצים למחוק את הערב רב לגלות שאין שם תיקון.

תשובה זה כוח של עמלק שרוצה לכלות את בני ישראל, ומצד עמלק עצמו הוא כולל דבר והיפוכו, מצד אחד הוא מגלה כילוי, מצד שני הוא מגלה עירבוב.

שאלה האם מה שרוב המעשים נעשים בדורות האחרונים בקלות זה מחמת שהרוב כבר התברר.

תשובה זו שאלה יסודית, הזכרנו כמה פעמים וניתן את ההגדרה, נזכיר אותו עוד פעם ביחס לנקודה דידן, כל דבר מאיר בו האור של האחרית, יש עולם הבא כאשר מתקרבים לעוה"ב מאיר האור של האחרית, יש את המשל הידוע של ר' פנחס מקוריץ כשיוצאים מעיר לעיר המקום הכי חשוב כשנמצאים באמצע, כשנמצאים קרוב לעיר הראשונה שיצאו ממנה מאירה משם, כשמתקרבים למקום שאליו הוא מגיע מאיר משם, נקודת האמצע הוא הכי חשובה, הוא אומר את זה ביחס לאבן עזרא וכו', אבל ביחס לדידן כשהוא מגיע לנקודת העיר האחרונה האור שמה כבר מאיר, וכך ככל שמתקרבים לאור דעולם הבא משיח מאיר האור דלעתיד, ושם זה ימים שאין בהם חפץ שזה למעלה ממקום העשייה, סיבה נוספת שאמרתם שהדברים כבר התבררו ממילא אין צורך לבררם, וזה נכון מצד התפיסה של העולם הזה, מצד התפיסה שאנחנו מתקרבים לעוה"ב שמה הדבר נעשה מאיליו, יש כאן שני מדרגות, ההגדרה שהזכרתם בשאלה שהדבר נעשה מאיליו מהר, כלומר אפילו אותו דבר שצריך לברר אותו, ניקח את הדוגמה צריך לברר אוכל מתוך פסולת, פעם האדם היה עמל לברר אוכל מתוך פסולת, היום עושים מכונה שעושה את זה במהירות, כלומר אפילו אותה כמות של עבודה נעשית מהר יותר והיא נעשית ממילא כמעט.

ללמוד גמרא

שאלה כיצד אדם שאין לו תפיסה פנימית יכול ללמוד גמרא ולא לתפוס רק את החיצוניות.

תשובה מי שנמצא בגמ' כפשוטו הוא נמצא בסוד נקודה זה עולם העשייה, מלכות דעשייה היא בסוד נקודה, מי שממש נמצא במדרגה התחתונה של לימוד הגמ' זה נקרא שהוא נמצא בעשייה, זה נקרא גמור מלשון גמרא גמירי לה, כך קיבלנו, זה המלכות התחתונה, ודאי שבגמ' גנוז הכל אבל מי שנמצא בתחילת המדרגה שמה הוא נמצא.

המשך שאלה וכיצד הוא ינצל מאזהרת הזוהר.

שו"ת לאחר השיעור

ערב רב - עמלק

שאלה הערב רב, משה רבנו רצה לתקן אותם, אך הקב"ה רצה שהם ימותו בגלות, האם זה התיקון האמיתי שלהם, שיתכלו.

תשובה נחזור בלשון קצרה מאד, יש חמשה מיני ערב רב וסימניך ג"ע ר"ע כמו שאומרים רבותינו, והע' עצמה זה או עמלק או ענקים, אחד מן החמשה מיני ערב רב כולל בתוכו את עמלק, יש ערב רב ויש עמלק ועמלק הוא אחד מהערב רב, כלומר יש כאן שני דינים והוא ממוצע בין שניהם, מדין ערב רב שזה לשון של תערובת, מדין עמלק זה השורש של העם-קל, לכן זה בחינה של העדר, לכן יש דין של מחה תמחה, כל ערב רב לא נאמר דין למחות אותם, זה נאמר רק בעמלק, רק יש לו גם דין עמלק וגם יש לו דין ערב רב דין נוסף, יש כאן בעומק שתי שורשי קלקול בבריאה, יש קלקול של הבריאה ששורשו בצמצום הראשון שהוא סוד החלל סוד ההעדר ושם שורשו של עמלק, הוזכר פעמים רבות לכן המצווה למחות את עמלק זה להחזיר אותו לשורשו, שורשו בחלל הפנוי זה המצווה שלו, משא"כ ערב רב זה כאשר נעשה קו אחד שמתפשט, ומהקו אחד נעשה ג' קווים, ולכן לתת יכול להיות באופן שהקווים לא מחוברים כראוי, זה שורש של מציאות הערב רב, והתיקון שלו הוא שהביטוש שלו גופא כיון שהערב רב זה תערובת לא מבורר, דבר אחד מתנגש בדבר השני, כשמתנגש אחד בשני על ידי הדבר עצמו זה מפריד את נקודת התערובת שבו שזה מדין ערב רב, ומדין עמלק שהוא אחד ממיני הערב רב, על ידי הביטוש שמתנגד אחד לשני הוא נכתש ונעשה העדר שזה שני שורשים גמורים.

שאלה האם תפיסת ערב רב בנפש זה התחיל בעצם כבר מחטא אדה"ר.

תשובה זה עץ הדעת טוב ורע מעורבים, זה ממש שורש התערובת, כשיש את התערובת טוב ורע שם שורש התערובת מדויק מאד אמת.

שאלה גילוי הערב רב בדורות אחרנים האם זה היה בנפש וכעת התגלה גם בעולם.

תשובה בשורש זה היה, אבל הגילוי שלו בפועל זה עומק הרע, ובדורות האחרונים בעיקר, ההגדרה הברורה היא כך בהתחלה היה מהלך של קיום, והקיום כל קו הלך כמציאות לעצמו, בדורות בתראה שזה מתקרב למציאות הכלי האחרון, בכלי הכל חוזר ומתערבב ביחד, כל הנחלים הולכים אל הים, כל הקווים חוזרים והולכים אל הים, ושמה חוזר ומתערבבים הקווים, כשמתערבבים הקווים מצד התיקון זה סוד הכלות שבכלי, אבל כשמתקרבים מצד הקלקול שבו זה הופך להיות תערובת דקילקול גמורה, זה מה שמתגלה בדרא בתראה, זה מושרש בחטא אדם הראשון, אבל

תשובה טוב או הכל לטובה, ישנו הבחנה בכל מציאות למצוא נקודת טוב אחד לפחות.

המשך שאלה לכאורה כאשר הוא דבק בבורא בפשיטות הוא כבר לא מרגיש את הרע.

תשובה הוא עולה למעלה ממדרגת טוב ורע שזה מדרגת עץ הדעת, ועולה לעץ החיים שזה האמונה ששם אין טו"ר.

שאלה איזה גילוי הארה הרב התכוון בשיעור, האם זה האמונתך בלילות.

תשובה זה ביחס, כל מקום שמדובר על הויה זה השורש של הדבר, תפיסת ההויה. הויה יכולה להיות שהיא לא מתגלה, כמו עכשיו לא כשם שאני נקרא אני נכתב, זה נכתב הוי"ה ונקרא אדנות, זה נקרא העלם שמסתיר את נקודת הגילוי, ישנה הבחנה שהדברים יורדים לתתא הם הופכים להיות מציאות של טוב ורע בפועל, הם הופכים להיות תערובת בפועל, תפיסה של דבר שהוא לא נמצא מהעלם לגילוי זה תפיסת שורש ההויה.

אמונה פשוטה

שאלה האם הכלי להשתמש בבלבבי חלק ח' זה כלי שונה מבלבבי חלק א-ב'.

תשובה זה אמונה פשוטה וזה ענין של השכלה, זה אותו יסוד בעומק אבל זה מתוך השכלה וזה מתוך אמונה, רק יש גם אמונה שיש השכלה באמונה עצמה שזה החלקים האחרונים.

המשך שאלה ואם זה נובע ממדרגה של תורה שהתורה היא לקח טוב.

תשובה זה מדרגת מאור של תורה זה לא אור של תורה, ולכן זה לא שייך לספון באהלה של תורה כי הדבוק במאור הוא לא דבוק באור.

המשך שאלה ואם הוא אדם שעובד הוא בעל הבית פשוט.

תשובה המסילת ישרים כותב בסוף ספרו בפרק החסידות שכל מה שהוא כתב זה הן לאדם שהוא ספון באהלה של תורה והן לאדם שעובד, בתוך עולמו שלו יש לו איך הוא עושה את זה, האור של המאור שבתורה גנוז בכל מקום בשוה, האור יש לו חילוקים, אבל מצד המאור שבתורה זה לא הנפקא מינה, יש בבעל התניא סברא לומר שבעלי בתים שעוסקים בפרנסה יש להם בחינה אחת מסויימת של הארה יותר ממי ששקוע באהלה של תורה, הם עוסקים במקיפים יותר מאשר בפנימיים, כמובן שהם קרובים יותר ליפול, ולכן בדרך כלל לא רואים במקיפים את האור העליון רק רואים את החומריות של מה שרואים, אפשר לגלות את הקב"ה בכל מקום, רק אופני הגילויים יש מקומות שהם יותר קרוב לאופן הזה, ויש מקום שקרוב יותר לאופן הזה.

תשובה בהגדרה הכי פשוטה זה מה שרבותינו מביאים, שיראה איך להתעורר מכל מעשה הטבה לעורר למידות הטובות וכדומה, זה התפיסה לעלות מהטפח התחתון לטפח היותר עליון, יש פירושים עד אין קץ שנאמרו של התעוררות מדברי התורה כפשוטו.

המשך שאלה כתוב שמשנה זה ביצירה וגמרא זה בבריאה, כיצד זה מסתדר עם מה שהרב אמר שזה מלכות דעשיה.

תשובה הזכרנו שזה התפיסה התחתונה שבגמ', זה שאלה יסודית בדברי הרב, כשאנחנו אומרים שחמשה חומשי תורה זה בעשייה, ויצירה זה משנה, וגמ' זה בריאה, שלכאורה הסדר מתהפך, יש צד לכאן וצד לכאן, שני הצדדים נכונים, ביחס למה ששאלתם יש תפיסה תחתונה בגמ', ויש תפיסה עליונה בגמ', כאשר תופסים את הגמ' בצד התחתון שבה שם היא המלכות התחתונה, אבל כשתופסים את הגמ' בתפיסה העליונה שבה היא במדרגת בריאה. זה ברור לכל בר דעת שעיקר הגילוי שמתגלה בריאה הוא מקום המוחין, וכשמתגלה בריאה במדרגה עליונה זה מי שלומד ומשכיל את הדבר, מי שקורא את הדברים כמעט כפשוטו פירוש קל בדף היומי, הוא עוסק במדרגת העשייה התחתונה של הגמ'.

נקודה טובה

שאלה איך אדם קטן יכול לנגוע במדרגה שהוא רואה את הכל טוב.

תשובה למצוא בכל דבר נקודה טובה, יש לראות רק טוב לא יגורך רע, שמה הוא לא רואה בכלל רע, אבל יש הבחנה שהוא לא רואה רק רע אלא הוא מוצא בכל דבר נקודת טוב, כעין נבילה שיניה לבנות, נבילה - לבינה כמו שאומרים רבותינו הוא מוצא בתוך הנבילה את האותיות לבנה, וכן על זה הדרך, בכל דבר הוא מוצא נקודה טובה.

שאלה ואם הוא דבק בסגולה של הנפש החיים בפשיטות ובתמימות האם כך הוא מוצא את הטוב בכל דבר כי הוא מבין שהכל זה אלוקות.

תשובה לפי הנפש החיים שהכל מושגח ממנו ית"ש ושם ודאי ששורש ההנהגה היא כולה מציאות של טוב, אבל שם זה **אמונה** ולא **ראייה**, מה שאתם אומרים זה נכון, אבל מדין אמונה, מכוח כך יכול להיות שישתלשל לו בבחינת החכמה מאין תמצא להמשיך את זה לראייה, אך המדרגה של הנפש החיים היא נשאת במדרגת אמונה, זה מדרגת הדבר, יש מה שהוא רואה בפועל את הדבר שהוא טוב, רק מכוח הסגולה של הנפש החיים הוא יכול להאיר את ההארה ולהגיע ולמצוא את נקודת הטוב בפועל, סגולת הנפש החיים הוא אפילו כשהוא רואה רק צרות, הוא מאמין שהכלל ממנו ית"ש, הוא לא רואה שום טוב, אבל כשהוא יראה כמו רבי עקיבא את המעשה של התרגול וכדומה הוא כבר רואה את נקודות הטובות שמתגלות, רק שמה רבי עקיבא ראה איך זה כמעט כולו

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41879375] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בוש'ה 29:44

תכלית התיקון של מדריגת הבושה

מעיו פניו הוא כופר בכל, ויתר ע"כ יש שלוקחים בכח דבר שאינו שלהם. ומצד הבחינה העליונה זה קטן היונק משדי אמו, ויתר ע"כ גם כאשר הוא ממשיך לגדול הוא אינו בוש לקבל מהוריו וככל שגדל יותר כך מתחיל הבושה לקבל מהם, ובפשטות זה מחמת קטנות דעתו שלכן אינו בוש לקבל, וככל שיותר גדל בדעתו כך מתבייש יותר לקבל מהם, אך בעומק הסיבה השורשית לכך שכל מציאות הבושה היא מהרגשת ריחוק מהדבר, אך מאביו ואימו אינו מרגיש ריחוק כלל ולכן אין לו מציאות של בושה מהם, דכאשר אדם מרגיש שיונק ומקבל **משורשו שלו** אין לו בושה בכך, וככל שגדל יותר, גדלה אצלו הרגשת הריחוק מהם וממילא הרגשת הבושה, זה כך הן בגשמיות, ויתר ע"כ בשורש השורשים, כל דבר שאדם מקבל ממנו ית"ש זה ההשפעה הטיבעית הנקיה שכך חקק רצונו ית"ש שכל שורש ישפיע לענפיו, ויהיו הענפים יונקים מהשורש, כלומר התפיסה הפנימית היא שאדם שמקבל מן השורש אינו בוש, ואף דלכאורה בירושלמי הנ"ל מבואר שאפ' אילן בוש להסתכל בפני השורש שממנו הוא יונק, זה נאמר דיקא באילן וזה משורש עץ הדעת, שמכח החטא נעשה שהיניקה היא אינה באופן טיבעי דנעשה ריחוק מהשורש, ולכן יש מציאות של בושה, אך מצד עץ החיים נאמר וְלֹא יִתְבַּשְׁשׁוּ, כיון שזה טבעו וזה שורשו.

בלשון נוסף, כאשר הקבלה עוברת דרך מהלכי הדעת, יש בושה, ולכן ככל שגודל בדעתו כך גודלת הבושה, אך כאשר מקור יניקתו מתפיסה שהיא למעלה מן הדעת, הוא מקבל אותה בפשיטות ובתמימות, כקטן הגמול עלי אמו, בבחינת תמים תהיה עם ה' אלוהיך, שם לא שייך בושה. כל מציאות הבושה נתחדשה רק כאשר אדם מקבל דבר לא ישירות ממקום חיותו, אלא מקבלם בדרך עקלתון, שהם אלו דרכי הדעת הפועלים מתולדת החטא.

מונח כאן א"כ הגדרה ברורה מאוד, ככל שהאדם חי יותר במקום שורשו שזה תמים [כשהוא תמים אז] תהיה עם ה' אלוהיך, מקור שורשו הוא בתמימות ובפשטות וטיבעיות, והוא מקבל כל דבר כגמול עלי אמו ואינו חושב מדוע זה ניתן לו, אלא זה ניתן לו כי חק הטוב להטיב, והוא מקושר לשורש, לכן אינו בוש לקבל. וזה

שורש הבושה בתורה נאמר אצל אדם וחווה קודם החטא וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבַּשְׁשׁוּ, [העדר בושה]. ידועים דברי הרמח"ל [בדרך ה' בדעת תבונות ועוד] שיש שתי סיבות מדוע נצרך לאדם עמל בעוה"ז, שהרי מחוק הטוב להטיב וא"כ מדוע בשביל לקבל את ההטבה צריך עמל ולא יקבלוה במתנה, וביאור א' שדבר שבא לאדם מחוצה לו הוא אינו נהיה חלק ממנו, וע"כ בשביל שההטבה תהיה שלימה צריך שהיא תהיה מעצמות האדם, ולכן האדם עמל וע"כ הדבר נהיה חלק מעצמותו וההטבה היא באופן שלם. והסיבה הב' מיסוד דברי הירושלמי מאן דאכיל דלאו דיליה בהית לאסתכולי באפיה (ערלה פ"א ה"ג), ולכן אם האדם היה מקבל את כל ההטבה מהבורא במתנה היה לו בושה לקבלה, ולכן ע"י שהוא עמל אין לו בושה לקבל.

ונשאלת השאלה אם קודם החטא לא היתה מציאות של בושה וְלֹא יִתְבַּשְׁשׁוּ, א"כ מדוע נצרך להם עמל כמ"ש וַיִּנְחָהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ, ובפשטות אפשר לומר שעיקר הסיבה שצריך לעבוד זה מהטעם הראשון שנתבאר שההטבה תהיה עצמית, והסיבה השנייה היא רק מתולדת החטא. וכן אפשר לומר שיש מדריגות בבושה, שהיתה להם בושה לקבל, אך להיות ערומים לא נתביישו כי היה להם כותנות אור, והיו ערומים רק מהכותנות עור, ובזה לא התביישו.

מהלך נוסף יסודי, עד כאן נתבאר שקבלה יוצרת בושה, אך יש מהלך של קבלה ללא בושה, מצד הקילקול זה נקרא עז פנים, עז פנים לְגִיהֶנֶם וּבִשְׁת פְּנִים לְגֵן עֵדֶן (אבות ה' כ'), כלומר היפך הבושת פנים זה העז פנים, דוגמא יסודית לכך וּמִצַּח אִשָּׁה זֹנוּהָ הָיָה לָהּ מֵאַנְתָּ הַכֶּלֶם (ירמיה ג' ג'), כל אישה היא בחינת מקבל, ובאופן דקילקול זה אישה זונה, ומי שנמצא במדריגה הזאת הוא במדריגת מצח, עזות מצח, ואינו בוש לקבל, ומבשרי אחזה שאנשים שהם עזי מצח הם אינם בוש לקבל, ויתר ע"כ אינם בוש לא **להחזיר** דבר שאינו שלהם, וכדאיתא בגמ' (בב"ק קז.) לגבי מדה במקצת חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו והאי בכולי בעי דנכפריה והאי דלא כפריה משום דאין אדם מעיז פניו, אך אדם שהוא כן

יניקתו יהיה מהתמימות ולא מהעמל, ושיעור העמל הנצרך בכדי לסלק את ההעלם תלוי בכל מדריגה ומדריגה לפי ההעלם שנמצא שם, וכן זה תלוי בשורשי בנ"א יש מי שנצרך לסלק יותר, ויש מי שנצרך פחות, אך כך הם המדריגות שחקקה חכמתו ית"ש.

למעלה מכך היא המדריגה שהאדם בטל בתכלית אליו ית"ש ונכלל בו, כעובר במעי אמו, ושם אין מתנת חנם אלא זה התכללות בעצם הטוב ולכן אין צורך לקבלו במתנה, וזה מדריגת עוה"ב השלימה איש גילוי של טוב בעצם ואין צורך לקבלו. וביתר עומק עצם זה שאנו תופסים שיש טוב ורע זה מחטא עץ הדעת, אך בעוה"ב מברך רק הטוב והמיטיב דאין רע כלל, בהגדרה פנימית יותר, בעוה"ז הגילוי הוא של הפעולות, בעוה"ב הגילוי הוא הויה, ודוגמא לדבר, לא כשם שאני נקרא אני נכתב, נכתב בהויה ונקרא באדנות, כלומר בעלמא דידן אין גילוי של הויה אלא של הפעולה היוצאת מההויה, ובפעולות שיש נותן ומקבל ושייך בושה, משא"כ כשהגילוי הוא הויה שם הכל אחד ואין יחס של נותן ומקבל לכן לא שייך בושה, ובחירת האדם היא היכן לחיות, אם לרדת לחיות בעץ הדעת, או לחיות בעץ החיים, אך לפי הסיבה הנוספת שביאר הרמח"ל שנצרך עמל בכדי שהטוב יהיה חלק מעצמותו, לפי"ז הבחירה היא האם לקבל את הדבר ע"י עמל ואז מה שהשיג יהיה חלק מחלקו החיצוני התחתון, או שהשגתו תהיה גילוי שהוא חלק מהויתו ית"ש, ושם אין כלל מציאות של בושה כי אין את מה שנותנים, ואין את מה שמקבלים, אלא הכל אינו אלא גילוי הויתו ית"ש וזה תכלית התיקון של מדריגת הבושה.

נקרא בלשון חז"ל הידוע אוצר מתנת חנם. לפי"ז עומק בחירת אדה"ר היא האם לבחור במהלכי הדעת והבושה, ושם נצרך עבודה ועמל, או לבחור בדרך תמימות ופשיטות ולינוק מהשורש ששם אין בושה.

וביתר עומק ישנו מהלך קדום יותר, מלבד הדרך של להיות כקטן היונק משדי אמו, קודם לכך יש את חודשי העיבור, עובר במעי אמו, ושם בודאי שיש לו דעת שהרי המלאך מלמדו את כל התורה כולה, וא"כ הוא מבין שהוא מקבל אוכל מה שאמו אוכלת כלשון חז"ל, ואעפ"כ אינו בוש, כי בושה זה רק כשקבל מחוצה לו, אך כיון שהוא תוך אמו, ועובר ירך אמו [לחד מ"ד] הוא בלוע באמו ונכלל בה ואין לו כלל הויה עצמית, וממילא לא שייך בושה, כי בושה זה שאחד בוש מהשני [האותיות ב' וש' הם השניות מההתחלה ומהסוף], אך כשהם אחד בעצם אין מי שיתבייש, ואין מימי להתבייש. דוגמא ברורה לכך, כאשר האדם אוכל, גופו אינו בוש מפיו שהוא מאכיל אותו כיון שכולו אחד. [וכדברי הירושלמי הידועים שאהבת ישראל היא כב' ידיים, שאם א' הכתה את חברתה היא לא תשיב לה, וזה מחמת שהם גוף אחד.]

נתבאר א"כ שיש ב' סיבות עליונות למעלה מן הבושה שזה מדריגת ולא יתבוששו, א' כתינוק היונק משדי אמו, שאינו מתבייש כי יונק משורשו בתמימות, ובנפש זה מדריגת התמימות שלמעלה מן הדעת, מדריגת עץ החיים. והמדריגה הב' למעלה מכך, זה עובר במעי אמו שהוא נכלל בעליון ונהיה חלק מהויתו ולכן אינו מתבייש כלל, ובנפש זה מדריגת הכתר, מקום ההויה שבנפש, ששם האדם נכלל בו ית"ש.

לפי"ז נבין עמוק מאוד, יש שני שורשים מהיכן האדם יונק את כל חיותו, בעיקר הרוחני, ומשתלשל עד הגשמי. מצד תפיסת לאחר החטא עיקר חייו והשגתו של האדם הוא ע"י עמל, אדם **לעמל** יולד, שתהיו **עמלים** בתורה, והשגתו היא באופן של **יגעת** ומצאת, מי שטרח בע"ש [שית אלפי שנין] יאכל בשבת [עוה"ב], ומצד כך כן יתבוששו. וכן זה מדריגת עם ישראל לאחר חטא העגל, ששם נאמר וַיֵּרָא הָעָם כִּי בָשָׁשׁ מֹשֶׁה לָרֶדֶת מִן הָהָר (שמות לב א), שזה משורש הבושה, דכשאדם מתבייש הוא פועל באיטיות ובבשישות, וזה מדריגת **שית** אלפי שנין שכל העולם כולו במדריגה של **בושה** ושם נצרך עמל ויגיעה.

למעלה מכך כמש"נ, שהאדם הולך אחריו ית"ש בתמימות והוא נמצא אצלו, הוא מקבל את השפע משורשו במתנת חנם, וככל שהוא יותר תמים תהיה עם ה' אלוהיו כך הוא נמצא בשורשו אצלו ית"ש וכך אינו נצרך למציאות של עמל, ואין הכוונה שלא נצרך כלל עמל, אלא העמל נצרך בשביל לזכך את חלקי נפשו שיוכל לקבל את השפע, שלא יהיה כמיים צלולים בכלי עכור, אך מקור

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בושה בושש בוש שש ששית שית נותן מקבל אור עור עזות עץ החיים עץ הדעת שורש עובר יונק עמל יגיעה הויה אדנות]

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41888116] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בשל 31:35

ד' מדריגות בשילוב האדם עם התורה

שלנו, וזה עומק הענין של הוי דומה לו מה הוא אף אתה, כי גילוי
 היא עצם מציאותנו, וכיון שנתגלה ששורש גילוי היא תנועה א"כ
 כל הויתנו אינה אלא תנועה מצד לצד, וכמ"ש נהסיות קצוא נשוב
 (יחזקאל א) שביארו רבותינו שכן החיות והוית הנברא הוא רצוא
 ושוב, וזהו שורש השילוב העליון שזה שילוב בתוך הדבר עצמו
 בתנועתו שלו, ומיסוד זה צריך להבין שאם יש לאדם ענפים של
 שילובים [תנועות] שאין בהם גילוי של שורש השילוב אזי חסר שם
 את עיקר חיותו ואין לו על מה לסמוך, דהרי בחיצוניות האדם
 צריך כל חייו להשתלב עם כל מיני דברים, כשנולד – לשדי אמו,
 לאחמ"כ לאמו, לאחמ"כ לצעצועים, וכן ע"ז הדרך, וכן יש דברים
 שהוא מתנגד להם, וכמובן שברוב הדברים שאליהם הוא מתחבר
 יש לו בהם גם צד של דחיה ואין לו אליהם חיבור גמור, ופשוט
 הדבר שבעולם [דין] שרובו רע ומיעוטו טוב אז הדברים שאפשר
 להשתלב עימם זה המיעוט, ומי שמשלב עם הרוב זה כי הוא חי
 במדריגת רובו רע.

בלשון פשוטה בשביל שהאדם יוכל להשתלב באמת עם מה
 שצריך להשתלב, צריך שיהיה לו את שורש השילוב של שורש
 התנועה שלו, שזה שילוב מציאותו שלו לבורא, וזה תורת
 שעשועים, ויתר ע"כ כאשר הוא נכלל בבורא הוא מתנועע בתוך
 הבורא וזה שעשועיו, ושם שורש השילובים שלו. דוגמא ברורה
 לכך יש אופן של ב' תלמידי חכמים שכ"א משתעשע בתורתו של
 חבירו, ויש אופן שהוא משתעשע מהחידושים שלו בתוך עצמו,
 ויתר ע"כ בעומק הנפש הוא משתעשע מעצם התנועה, וכעין תינוק
 שמשתעשע שכמה שהוא יותר קטן כך לא משנה לו במה הוא
 משתעשע אלא הוא משתעשע מעצם התנועה, וכמ"ש נהסיות? תן
 אֵל לבֹ (קהלת ז) וארז"ל די לו במה שהוא חי, כלומר די לו בעצם
 תנועתו שזה כל חיותו.

כאשר הנפש לא תופסת את מה שנתבאר האדם חי במקום של
 סתירות, אך כאשר זה נקלט בנפשו אזי כל סתירה נתפסת כשני
 צדדי התנועה. ודוגמא ברורה לדבר, יש מושג ידוע בעבודה, ימי

שורש המילה בישול בתורה היא **וּבִשַּׁל מִבֶּשֶׂל בְּמִים** (שמות יב
 ט), בשל בהיפוך אותיות זה שילוב, בבחינת **מִשְׁלֵבֶת אִשָּׁה אֶל**
אָחֶתָּה (שמות כו יז), כלומר בכל בישול ישנו שילוב, ונראה כעת
 כמה אופנים של שילוב שיש בבישול.

אופן א'. בכל בישול נצרך שיהיה אש תחת הסיר, א"כ יש בבישול
 שילוב של אש ומים, כלומר שאפילו שאש ומים הם צרות זו לזו
 [כלשון רבותינו] בבישול הם מתאחדים כעין השמים ששם זה אש
 ומים בב"א. אך אי"ז שילוב גמור דיש את הכלי החוצץ ביניהם.

אופן ב'. בדרך כלל לא מבשלים מאכל אחד לבד, אלא מתבלים
 אותו בדברים נוספים, א"כ זה שילוב נוסף בבישול, ושילוב זה
 הוא כבר **בתוך** הכלי, וכעין שנאמר בקרבנות על פֶּלֶק־קֶרֶבֶנָה
תִּקְרִיב מִלֶּחֶם (ויקרא ב יג), ובכל מאכל בדרך כלל מוסיפים תבלין.

על מציאות התבלין נאמר בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין
 (קדושין ל:). כלומר היצה"ר הוא מציאות של רע, והתורה שהיא
 איקרי טוב היא התבלין שמצרפים ליצה"ר בכדי לצרפו לטוב,
 וזה **התבלין** דתיקון היפך **הַתֵּבֵל** הָיָא [מעשה בהמה] (ויקרא יח), וכן
תֵּבֵלִל בְּעֵינָיו (ויקרא כא) וכן **טבל** של מעשר. ומבואר בחז"ל (סוכה נב
 :) שלעת"ל הקב"ה שוחטו ליצה"ר, ובעומק כשם שהתבלין ממתק
 ומתקן את המאכל, כך התורה תבלין מכוחה יהיה תיקון ליצה"ר
 לעת"ל, ומעין כך זה עבודת האדם השתא לתקן את הרע הוא ע"י
 התורה תבלין. ובעומק יותר התורה שהיא התבלין גילויה הוא
 האותיות, וא"כ שורש תיקון הרע הוא ע"י שילוב האותיות, [כדוגמת
 שילוב הויה ואדנות], ויתר ע"כ השילוב הוא בעצם התורה עצמה גם
 בלי מציאות של רע.

השורש הדק יותר של השילוב הוא דכידוע אורו של הקב"ה הוא
 אור פשוט ללא הרכבה, ותחילת גילוי הוא התנועה בתוך האור
 עצמו, כלומר השילוב הוא בתוך הדבר עצמו [כלומר בין התנועות]
 ולא עם דבר מחוצה לו, ומתנועות אלו נוצרו קוים ונקודות שמהם
 שורש האותיות, וגלוי של הקב"ה מגלה לנו בעצם מי היא הויתנו

בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד (זכריה יד) ומזה יתגלה התורה חדשה מאיתי תצא, ויתבטל כל הרע מהעולם ויתגלה שכל עסק התורה הוא רק בשורשו העליון בשעשוע ללא מציאות של רע כלל.

אחד מל"ט מלאכות זה מבשל, בעומק זה נאסר בשבת כי כל בישול בא לאחד דברים, אך ביום השבת שהוא רזא דאחד היא למעלה מתפיסת הבישול, ובמדריגת שבת התבלין הוא מימילא, כלשון חז"ל (שבת קיט) תבלין אחד יש לנו ושבת שמו .. וריחו נודף, בעומק מהיכן מגיע התבלין של שבת, זה מה שנתבאר, שמאיר הרזא דאחד שזה שורש השילוב ויורד ומשתלשל עד הבישול, וזה שלימות מדריגת הבישול, שזה הארת השילוב הגמור משורשו עד מקום העשיה בפועל של התבשיל, ונאסר הבישול התחתון בשבת, כי מתגלה הבישול העליון, ולכן כו"ע מודו דבשבת נתנה תורה דזה שורש השילוב של הבישול שזה השעשוע של הקב"ה, והוא משתלשל לתבשיל, ועיקר גלויו היה במן שיכלו לטעום בו את כל הטעמים שבעולם ובו התגלה השילוב באופן שלם, וזה מה שיתגלה לעת"ל בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד, כל השילובים באופן השלם.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בשל בישול שילוב תנועה משולב אש מיים תבלין תורה שעשוע חיות רצא ושוב התנגדות נגד אהבה ושנאה, חייב ופטור טמא וטהור אסור ומותר ריח אחד שבת]

אהבה [עליה] וימי שנאה [ירידה], ובאופן כללי האדם רוצה תמיד את ימי האהבה ולא את ימי השנאה, אך כאשר האדם תופס את התפיסה הפנימית הוא קולט שהם אינם סתירה, דלעולם תהיה שמאל דוחה וימין מקרבת, וחיותו בימים האלו היא מעצם התנועה בין ימי האהבה לימי השינאה, דהם אינם כדברים הסותרים זה לזה וכל אחד מהם הוא כמצב לעצמו, אלא הם משולבים זה בזה ובלשון עמוקה הם שני צדדי אותה תנועה, והם עומדים מאוחדים זה בזה וזה גופא נקודת חיותם.

כאשר זה תפיסת נפשו של האדם, הוא רואה את כל ההתמודדות בכל המצבים כולם ממקום אחר לגמרי. כאשר זה משתלשל למטה נצרך בישול, כלומר כאשר אדם נמצא בתפיסה של עולם שרובו רע, שם נאמר בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין, כלומר הוא צריך לבשל את הרע עם התבלין שהוא התורה, **וכל תפיסתו למושג תורה הוא רק במדריגה שהתורה היא רק כתבלין** בשביל למתק את כח הרע וזה תפיסה שפילה מאוד, בעומק אדם כזה הוא חי עם היצה"ר, [וודאי אליבא דאמת שהתורה היא גם תבלין, אלא כמ"ש בנפה"ה שהתורה היא נמצאת בגבהי מרומים ומשתלשלת לכל המדריגות כולם] וכל תפיסת השילובים שלו זה למתק את הרע, וכל בישוליו הם אינם ראויים לאכילה ללא הבישול, זה התפיסה התחתונה שבתוכה הוא נמצא.

אך כאשר האדם זוכה לצאת מתפיסה של תורה תבלין, הוא עולה ממדריגת רשעים שיצה"ר שופטן, למדריגת בינוניים שזה וזה שופטן ותפיסת הבינוני בתורה היא בתפיסה של טהור וטמא, חייב ופטור, אסור ומותר, וכן ע"ז הדרך שיש שילוב בין טוב ורע, וזה רוב העסק בפשטי התורה עד ההלכה למעשה.

ולמעלה מכך כאשר האדם זוכה לעלות לעולם של טוב, מדריגת צדיקים שיצר טוב שופטן, שם נאמר כי הם חיינו ואורך ימינו, התורה היא החיים ולא רק תבלין, על תבלין א"א לחיות, והוא עולה למדריגת התורה עצמה ושם כל השילובים שלו, ושם אין טהור וטמא כפשוטו, אלא שם גם הטמא הוא טמ א', שהוא אטום ומכוסה, אך אינו רע, זה צורת עסקו בד"ת.

למעלה מכך המדריגה השלימה זה שהאדם נכלל בו ית"ש וכל עסקו הוא בתורת שעשועים, בתנועות שיש בתורה בין האסור למותר, ובין הטמא לטהור, ובין החייב לפטור, זה שעשועיו, במדריגה הזאת האדם הוא רזא דאחד מעין מה שקוב"ה ואוריתא וישראל חד כך עסקו בתורה הוא במדריגה ותפיסה של חד ולא במדריגה של שני צדדים כפשוטו, זה שורש השילוב העליון של נפשו של האדם, וככל שהוא יותר מחובר לשורש השילוב בעומק שורש התנועה שבנפשו שזה התורת שעשועים, כך הוא זוכה שזה משתלשל לכל הענפים כולם בכל הבריאה כולה, וזה מה שנאמר

מקישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[41832389] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – בשם 30:04

ד' מדריגות הבשמים

נאמר שהוא מור דרור, וא"כ מתגלה בהם תפיסת חוש הריח. ב. המילה בשם עצמה עם אותיותיה היא בגימטריא משה. ג. מבואר בחז"ל (חולין קלט:) משה מן התורה מנין בשגם הוא בשר (בראשית ו ג), המילה בשגם זה אותיות בושם ג' שזב הג' מדריגות בבשמים שנתבאר, מלבד חלק הרע שאינו שייך למשה ששורשו בעץ הדעת טוב.

מקביל ליסוד שנתבאר שמדריגת **האכילה** היא **בפה** שהוא מקום **חיצוני** יותר לעומת **החוטם** ששם מדריגת **הריח** שהוא מקום **פנימי** יותר, מצינו בבית המקדש, שיש את עבודת **הקורבנות**, שהיא במדריגת **אכילה** והיא במזבח **החיצון**. ויש את מדריגת הקטרת **הקטורת**, שהיא במדריגת **ריח** והיא במזבח **הפנימי**.

ביתר עומק, הקטורת מלבד ההקטרה במזבח הפנימי, שזה מקביל למדריגת הריח טוב שהנשמה נהנית ממנו, יש ביום הכיפורים הקטרה גם לפני ולפנים, שזה בעומק מגלה את מדריגת הריח של למעלה מן החטא, שהרי יוה"כ הוא יום כפרת העוונות, וכלשון הברייתא שס"ח מנים היו בה, שס"ה כנגד ימות החמה, [מלשון חום, וכן מלשון חימה, שהקטרת במדריגתה התחתונה מסלקת את החרון אף. וכשארז"ל שמלאך המוות הוא זה שנתן את הקטורת מתנה למשה רבנו, שעל ידה יוכל לסלק את הנגף, אך זה מדריגה של סילוק רע], זה הקטורת **שעשו בחוץ**, [בעומק מי שמקטיר קטורת שלא כדין במזבח הפנימי, מתעוררת עליו החימה וכמעשה של נדב ואביהוא] ויתר ע"כ ביום הכיפורים מתגלה ג' מדריגות הבושם, שהרי לכאורה מדוע נצרך ג' מנים יתרים בשביל יוה"כ, מספיק שיהיה שס"ו מנים. אלא דצריך ליוה"כ ג' מנים כנגד ג' מדריגות הבושם. ויתר ע"כ הרי ביוה"כ אין בו אכילה ושתייה, וא"כ מתגלה שגם הריח ששייך למדריגת האכילה עולה למדריגת ריח החוטם בלבד.

שורש הריח דהשי"ת ברא את האדם עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה וַיִּפֹּחַ בְּאָפִיו נְשֵׁמַת חַיִּים, ושורש הריח הוא בנשמה, ושורש זה הוא קודם חטא אדה"ר, וא"כ כאשר האדם מריח במדריגת קודם החטא הוא לא רק מריח כפשוטו, אלא הוא מעורר את הניפח בְּאָפִיו וְנִשְׁמַת חַיִּים שזה

שורש הבשמים בתורה זה מש"כ בְּשָׁמִים רֹאשׁ מֶרְדְּכָי (שמות ל כג), ישנם ארבעה מדריגות של בשמים [ובדקות יש מדריגה נוספת של שמן ערב שיתבאר בשיעור הבא, (שורש בשן)], הא'. בשמים שנועדו לסלק ריח רע, כגון בשמים של מתים, ועליהם אין מברכים, ואין בהם מדריגת טוב אלא עיקרם הוא סילוק הרע. הב'. בשמים שנועדו לריח טוב, כגון פירות או עשבים או עצים, שהנאתם היא כהנאת אכילה שזה הנאת הגוף, וכמו שיש ברכות הנהנין על אכילה כך יש גם על בשמים, רק שהריח הוא במדריגת החוטם, ואינו חומרי כמו האוכל שהוא במדריגת פה, וזה הנאה קלושה יותר מן האכילה, אולם זה הנאה יותר רוחנית וע"ש כן הריח נקרא ריח מלשון רוחני [וכש"כ בכתב והקבלה ועוד]. הג'. בשמים שהם דבר שהנשמה נהנית ממנו, שזה הנאת הנשמה אך במדריגת לאחר החטא. הד'. בשמים שריחם הוא במדריגת קודם החטא, שכידוע כל החושים נפגמו בחטא אדה"ר מלבד חוש הריח, וא"כ יש גילוי של בשמים במדריגה של קודם החטא.

בהרחבה יותר, ב' המדריגות התחתונות הם כנגד עץ הדעת טוב ורע, המדריגה התחתונה נועדה אך ורק לסלק את הרע שבעץ הדעת, עליה לא שייך ברכה. והמדריגה היותר עליונה היא כבר נועדה לתת ריח טוב אך היא מצורפת למדריגת הפה, וזה מקביל לברכת הנותן ריח טוב בפירות שזה צירוף בין האכילה והריח שהרי גם הפירות שיש בידנו הם במדריגת אחר החטא.

המדריגה הג'. זה חוש שהנשמה נהנית ממנו אך זה לאחר החטא, וזה בעיקר כנגד ברכת בורא עשבי בשמים, דהרי כשחטא אדה"ר ירד למדריגה שאני ובהמתי נאכל מאבוס אחד, ועיקר מאכל הבהמות הוא עשבים ולא עצים או פירות.

המדריגה הד'. היא הנאת הנשמה אך בחוש שלא נפגם, ונשאר במדריגת קודם החטא, ושם הברכה היא בורא עצי בשמים שזה מדריגת עץ החיים.

עיקר גילוי כח הריח במדריגת נפש הוא במשה רבנו, ויש בזה כמה פנים, א. ארז"ל מרדכי בדורו שקול כמשה בדורו, ובמרדכי

בְּשָׁמַיִם, כי מדריגת הבשמים זה שהאדם לא שייך כאן לחומר, אלא הוא שייך לנשמה, שהיא שיכת לשם, היא בת השמים, שזה מקום שאין בו חטא, ולכן כאשר האדם מריח בשמים הוא צריך להתנתק מכל מה שנמצא סביבותיו ולהתחבר למציאות הריח, ואז הוא כביכול נמצא בְּשָׁמַיִם, כמובן שיש בזה מדריגות, שמים ושמי השמים, אך זהו האופן הפנימי והעמוק של הריח שלא סתם הריח בשביל לקבל מציאות של ניחא, אלא להתחבר לריח ולהתנתק מכל מה שקורא סביבותיו, ואז הוא מתעלה מהצירוף של הפה שאוכל, ממציאות החומר, והוא נקשר למקום הריח הפנימי איש איש לפי מהללו איזה חלקי ריח הוא ישיג עד המדרגה העליונה שנתבארה שהוא נוגע במקום הַנִּיפַח בְּאַפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים, ומאן דנפח מדיליה ומתוכו נפח, ובזה הוא נקשר קשר אמיץ ועמוק אליו יתברך שמו לחיי עולמים. יתר ע"כ ישנה מדרגה נוספת של שמן ערב שיתבאר בשורש בשן

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: בושם שם במ שמים אש מים חוטם חטא ריח קורבנות מזבח פנימי וחיצון קטורת משה מרדכי בשגם חימה יום הכיפורים נשמה דיבור]

שורש נפיחת נשמתו, וע"ז בעומק הברכה בורא עצי בשמים, ויתר ע"כ זה עץ החיים, והברכה היא הודאה על עצם נפיחת הנשמה שמתחדשת, וכדאיתא בפוסקים שברכת אלוקי נשמה שמברכים בברכות השחר [מלבד מה שהיא ברכת השבח] היא ברכת ההודאה, ולכן מעיקרא היו צריכים לברך אותה כל היום, ותיקנו לברך אותה פעם אחת בבוקר, ולכן גם מי שלא ישן צריך לברכה, דזה הודאה על עצם הרוח חיים שניתנה בו.

במילה בושם יש את אותיות **בם**, ודברת **בם**, שזה כח הדיבור, שהוא מכה הַנִּיפַח בְּאַפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים ויהי האדם לנפש חיה – לרוח ממללא כדברי התרגום, דכאשר הרוח חים מצטרף לדיבור שבפה מצד התיקון אז הוא מצטרף למדריגת הדיבור, זה רמזו במילה בושם עצמה שבו מתגלה הויפח באפיו נשמת חים שהוא יוצא ומתגלה בפה בדיבור ד"ת, דוגמא שורשית לדבר, ארז"ל (שבת פח): כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה נתמלא כל העולם כולו בשמים, כלומר שהשורש לכל ה**ודברת** במ הוא בעשרה **דברות** מצד ההוי דומה לו, וכאשר הרוח חיים [שזה הבשם] הופך לרוח ממללא [שזה הדיבור] במתן תורה, לכן מתמלא כל העולם כולו בשמים.

פנים נוספות, בושם – ב' שם מלשון שמים, כלומר, בְּשָׁמַיִם זה מקום שאין בו חטא, ולכן כשמשנה רבנו עלה לשמים הוא קיבל שם את הקטורת, והקטורת במדריגה העליונה היא מלשון קשר, בבחינת שמים שאש ומים נקשרים בב"א, וכיון ששם אין מציאות של חטא מאיר ההארה של האור הפנימי של הריח, בְּשָׁמַיִם אותיות

מדריגת הריח	ברכתו	מקביל ל	מקביל לעץ
בושם המסלק ריח רע	אין מברכים עליו	קטורת שמסלק את המות	הרע שבעץ הדעת
בושם המצורף למדריגת אכילה של פה	הנותן ריח טוב בפירות	קורבנות במזבח החיצון	הטוב שבעץ הדעת
בושם שהנשמה נהנית ממנו לאחר החטא	בורא עשבי בשמים	קטורת במזבח הפנימי	הטוב שבעץ הדעת – עצמות העץ
בושם שהנשמה נהנית ממנו קודם החטא	בורא עצי בשמים	קטורת דיוה"כ בקה"ק	עץ החים

שו"ת לאחר השיעור

תשובה ודאי שיש כי סוף כל סוף הריח שהוא בחוטם הוא למעלה מהפה, מצד הפה כשלעצמו יש את השורש של טוב ורע בפועל שיש אחיזה של רע, הריח גם במדרגה העליונה שבו הוא מסלק את הרע, מדגישים את ההבדל, בפה עצמו שיש אחיזה של עץ הדעת טוב ורע הוא גם אוכל את הרע בפועל, בריח עצמו ביסודו, על אף שיש קול ומראה וריח אין בהם משום מעילה, יש דין של ריח בע"ז, אבל כהגדרה כוללת ריח כשלעצמו הוא ריח שכבר נמצא במקום יותר עליון שהוא מקום טוב, וכן מה שיש ריח שמסלק את הרע בחוטם, והוא מסלק את החרון אף, אבל הוא לא עצם הרע, הוא מסלק את הרע, אז בודאי שעצם העלייה

ענין תלמיד חכם שלא יצא מבושם

שאלה מה הטעם הפנימי שתלמיד חכם לא יצא מבושם ומותר לו רק לשים בושם להסיר ריח רע

תשובה שמבואר שם בסוגיא שחשודים על הזכרים, זה הסיבה כאשר הריח נופל לצד הירוד שלו. התעלות ע"י ריח טוב

שאלה האם יש אפשרות להתעלות ע"י ריח טוב גם מי שאינו במדריגת נשמה.

ד' מדריגות בשילוב האדם עם התורה (המשך)

פרישות מריח טוב

שאלה מסופר על צדיק אחד שלרוב פרישותו כשהריח בשבת בשמים, הריח רק לרגע כי לא רצה להנות ממנו, לכאורה זה חוש שהנשמה נהנית ממנו.

תשובה זה שאלה בכל צורת העבודה, יש חשש שהאדם חושש שבשעה שהוא נהנה מדבר בעולם הזה הוא נקשר לעולם הזה, וגם ההנאה מן הריח אם זה מחמת התועלת העצמית הפשוטה שלו התחתונה זה עוד אופן נוסף שהוא נקשר לעולם הזה, ויש את המבט הפנימי שבשעה שהוא מריח הוא מעורר את הנשמה, שאז דייקא לפעמים נצרך עומק גדול מאד של ריח כמו שהזכר, א"כ זה שתי צורות של עבודה, יש צורה של העבודה שהיא כל הזמן לברוח מהחומר, להתנתק ממנו ולמעט ממנו, ויש אופן להשתמש בחומר **אחרי הזיכור**, [מדגישים את הלשון בלשון חדה מאוד], בשביל לגלות יותר את הנשמה, זה שתי צורות יסודיות של עבודה הידועים.

המשך שאלה האם א"כ גם בחוש הנשמה אדם יכול להשתמש בו באופן נפול.

תשובה העולם מלא באיזה חוש של ריח ביום יום, כל אחד יכול לראות את חנויות הבשמים האם הם גילוי הנשמה?

העבודה במאכל שיש בו ריח טוב

שאלה בדבר שאפשר גם להריח אותו וגם לאכול אותו אז מה בעצם העבודה פה, שאם הוא מברך עליו תחילה ואז הוא אוכל אותו אז מה התיקון העליון בדבר הזה.

תשובה יש אופן של אחדות החושים והפה וצריך לקחת את אותו דבר שהוא גם עומד למציאות של אכילה וגם להריח ממנו, מעיקרא דעתו על שניהם והוא מברך על שניהם, וכך נעשה חיבור שהוא מעלה את מקום האכילה במידת מה למקום הריח שבו, שזה אחדות בבחינה מסויימת בצירוף הברכות של האכילה לברכה של הריח הנותן ריח טוב בפירות והוא מצרף את שניהם בבת אחת.

סיבות שהריח נחלש

שאלה כשאדם מריח ריח טוב ואחרי כמה פעמים שהוא הריח, והריח נחלש ממנו האם זה כי הוא יצא ממקום הגסות של הריח והוא נכנס למקום יותר דק.

תשובה יש לזה כמה וכמה סיבות, יש סיבה חיצונית שלפעמים זה נובע מחמת שהוא התרגל לריח ואם הוא יחליף ריחות זה יועיל לו, ויש סיבה יותר פנימית מחמת שגם בתנועת ההרחה הוא התאמץ והאומץ הזה החליש אותו, ויש אופן יותר עמוק שבשלב מסויים הוא נכנס לעומק נשמתו שהריח כבר מפריע לו ומבלבל אותו, הוא רוצה את השקט הפנימי שצריך לשם, הזכרנו בכללות ממש שלשה תפיסות שיכולות להיות.

ממדרגת אכילה פה למדרגת ריח ששייך לחושים זו עלייה כשלעצמה, אפילו ריח לסלק את הרע הוא עלייה מעצם זה שהוא אוכל אכילה בפועל שמעורב בזה טוב ורע.

המשך שאלה אז מה הוא יעשה בפועל.

תשובה למעשה, למעשה אדם שמרגיש לפעמים צורך לאכול הוא יכול לקחת דבר ולהריח וזה ישקוט לו מעט את הצורך לאכול, זה תשובה למעשה למעשה, דוגמה מעשית, וזה כי הוא התעלה כאן ממקום האכילה למקום הריח, זה לא יועיל בדרך כלל להרבה זמן, אבל לזמן מסויים זה יועיל.

המשך שאלה ובשבת גם יש אפשרות להגיע למקום הזה.

תשובה בשבת שהוא יומא דנשמתא לכן יש שנוהגים בשביל שיהיה מאה ברכות לחלק בשמים, אבל זה לא רק מחמת זה, אלא מחמת ששבת שהוא יומא דנשמתא חוש הריח נמצא בו יותר גלוי שזה דבר שהנשמה נהנית ממנו. כהגדרה ברורה השל"ה אומר כידוע שטועמיה חיים זכו בשבת קודש נאמר רק לטעום - טועמיה, א"כ יש את ההבחנה טועמיה לטעום מכל דבר שזה כפשוטו שהביאו הפוסקים, השל"ה כתב שהוא לא יאכל הרבה אלא רק באופן של טעם אותיות מעט, הוא רק יטעם, בהבחנה הזו ההשלמה של זה, זה בחוש הריח, תבלין יש ושבת שמה **וריתו נודף**, זה ההגדרה הבהירה של האכילה של שבת שהיא מצטרפת למקום הריח והיא חלק מהשובע של השבת, וקראת לשבת עונג בדרך כלל בני אדם תופסים את זה באכילה בפועל, לא! תבלין יש ושבת שמו **וריתה נודף**, על זה נאמר בעומק וקראת לשבת עונג שחלקו ויסודו של העונג הוא בריח, בשבת זה גלוי מאוד מאוד זה יומא דנשמתא.

התחברות לקודם החטא ע"י שאר החושים

שאלה בשאר החושים חוש הראיה וחוש השמיעה האם אין אפשרות להתחבר למקום של קודם החטא.

תשובה המילה אין אפשרות זה לעולם לא הגדרה שיכולה להיות, כל דבר בסוף שורשו הוא בקודם החטא כמו שאומר הרמח"ל שעל אף שיש מציאות של חטא אז הדרך של קודם החטא איננה נסתלקה אלא נעלמה ונתכסתה ונגנזה, אבל היא קיימת, זה העומק של כל פנימיות העבודה שהאדם יכול לגעת במקום של קודם החטא, ובעומק בכל פרט ופרט יש נגיעה בקודם החטא, יש חלקים יותר גלויים, ויש חלקים יותר נעלמים, כל חלק וחלק צריך לדון בו מה השיעור היעלמותו ומה שיעור גילוי.

המשך שאלה א"כ מה המעלה של חוש הריח על שאר החושים.

תשובה שוב פעם לשון רבותינו שהוא לא נפגם, בלשון פשוטה שהדבר של הריח הוא הדבר הכי דק ביחס לאכילה של הטעם והמישוש כמובן, גם ביחס לראיה הוא רואה דבר ממשי, וגם גלי הקול הם יותר עבים מתנועות הריח.

המשך שאלה האם ביחס לקודם החטא יותר קל להתחבר דרכו דוקא.

תשובה כן בהחלט. כי זה חוש שהנשמה נהנית ממנו, וחוש זה אינו נפגם.

מקיישים:
כוכבית [*]
סולמית [#] -
[42067286] -
סולמית [#]

להאזנה לשיעור
בקול הלשון

073-295-1245 ישראל
USA 605-313-6660

בלבביפדיה עבודת השם – תמצית השיעור – גאה-גאווה דקדושה 40:44

גאה - גאווה דקדושת

תקציר השיעור

גאווה דקדושה בשורשה העמוק הוא גילוי היחידה בנפשו של האדם, ששם האדם קשור לבורא ית"ש ללא שום אמצעי כלל, לא בבחינת תורת משה, ולא בבחינת תורת משיח, אלא קשר עצמי לבורא. אך כאשר האדם משתמש רק בקשר זה לבורא ולא נקשר אליו גם דרך התורה זה השורש לכל הנפילות שבנפשו, ולכן יש להשתמש בכל האמצעים המקשרים לבורא בשביל כל לבושי נפשו, ורק בעצמיות הנפש לחיות את הקשר הישיר והעצמי אליו ית"ש ללא שום אמצעי, וזהו גילוי תורתו של משיח שמגלה שמתוך הקשר העמוק לתורה אפשר לעלות לקשר עצמי לבית"ש ולחזור לבחינת קודם חטא אדה"ר, ולזכות לזה ה' קיונו לו.

השורש העמוק של מדריגת גאווה דקדושה

שורש המילה גאה בתורה הוא בפסוק כי גָּאָה גָּאָה (שמות טו א). כידוע שהגאווה היא מיסוד האש. וישנה גאווה דקדושה בבחינת אֲנִי אֶמְלֹךְ (מלכים א' א ה). ויש גאווה דתיקון בבחינת ה' מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבָשׁ (תהלים צג א). כעת נעסוק בעיקר בשורש העמוק של גאווה דקדושה. כח הגאווה הוא כח ההתרוממות לעלות ללמעלה, ופשוט שהמקום שאליו האדם צריך לעלות הוא מקור שורש נשמתו ששם הנשמה היא חבוקה ודבוקה בך, ובהגדרה מדויקת זה נקרא גאווה דקדושה, שזה עצם תכונת העליה ללא גבול עד אין סוף שאינה מצד האני, אלא מצד מהות הדבר שחושק לשורשו.

ידועים דברי הגמרא בסנהדרין (צט.) ר' הילל אומר אין להם משיח לישראל, שכבר אכלוהו בימי חזקיה, ופרש"י אלא הקב"ה ימלוך בעצמו ויגאלם לבדו. ופשוט הוא שנבואת הגאולה תתקיים בפועל, ושיש אורו של משיח, אך מחדש ר' הילל שפנימיות הגילוי שיהיה אין עיקרו גילוי של משיח, אלא גילוי של הקב"ה בעצמו, [עכ"פ לפרש"י, וישנם פירושים נוספים]. יתר ע"כ מבואר במדרש רבה" שלעת"ל אין ישראל צריכין לתורתו של משיח, אלא אומות העולם צריכים לה, והמשיח בא בשביל לקבץ גלויות, [ולכאורה בדברי ר' הילל לפרש"י מבואר דקות נוספת שאינם צריכים לו, ולא רק לתורתו.], ומבואר כאן יסוד

א (מדרש רבה בראשית-סדר ויחי-פרשה צח, ט) וז"ל אָמַר רַבִּי תַנִּין אֵין יִשְׂרָאֵל צָרִיכִין לְמַמְדוּ שֶׁל מֶלֶךְ הַמַּשִּׁימִים לְעֵתִיד לְבֹא, שְׁנַאָמַר (ישעיה יא, י): אֵלֶּי גּוֹיִם יִדְרֹשׁ, לֹא יִשְׂרָאֵל, אִם כֵּן לָמָּה מֶלֶךְ הַמַּשִּׁימִים בָּא וּמָה הוּא בָּא לַעֲשׂוֹת, לְכַנֵּס גְּלוּתֵיהֶן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְלָמַךְ לָקֵם שְׁלֹשִׁים מִצְוֹת, הֲדָא הוּא דְמַתִּיב (זכריה יא, יב): נָאמַר אֲלֵיהֶם אִם טוֹב בְּעֵינֵיהֶם וְגו'.

מוחלט וברור שיש שני סוגי קשרים של האדם עם בוראו, יש קשר לבורא דרך אמצעי, שבכללות בשית אלפי שנים זה משה, ולאחמ"כ זה משיח. ויש קשר לבורא בלי אמצעי כלל, בלי משה ובלי משיח. וכמובן שאין הכוונה זה בלא זה, דזה תלוי בחלקי נשמת האדם, בעצמיות הנשמה היא אחד עם הבורא בלי שום אמצעי, אך בכל לבושי וחלקי הנפש ישנו אמצעי של גילוי המקשר בינו לבין בוראו.

ובעומק זה נקרא גאווה דקדושה, שאינו צריך לאף אחד, דהרי הפכו שהוא בעל ענוה, הוא מקבל מכל אדם, כי מצד הקדושה האני של האדם דבוק בבורא בעצם ואין האדם נצרך לדבר אחר שיקשר אותו, כי הוא הדבר הגבוה ביותר. ואין הכוונה שהוא למעלה מהם, אלא שאינו עובר דרכם.

כאשר אדם נכנס לפנימיות נפשו הוא מתחיל להסתפק להיכן לצפות בעיקר, האם לביאת משיח [שזה אחד מ"ג עיקרים], או אליו ית"ש, וכן כשיבוא משיח בב"א האם האדם יצפה לקבל תורה ממשיח, וכשארז"ל שתורה של עוה"ז היא הבל מפני תורתו של משיח, או שהוא ירצה לקבל תורה מפומיה דקוב"ה. ברור הדבר שיש נקודה יותר פנימית מהגילוי של משיח שאליה נצפה גם אחר שיבא משיח, שזה הגילוי של הַנֶּה אֶלְקִינוּ זֶה קִינוּ לוֹ וְיִוָּשְׁעֵנוּ זֶה ה' קִינוּ לוֹ נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ (ישעיה כה ט).

אך צריך להבין ברור דכשם שיש גאווה דקדושה כפשוטו, כך יש אדם שמעומק הגאווה דקדושה הוא מבטל את כל המדריגות הנמוכות יותר והוא פונה רק לבורא, ועי"ז הוא מגיע לקדושה, דהרי חמשה שמות יש לנפש נרנח" (נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה), וכ"א מהם נצרך לזון אותו לפי מדריגתו, ואם למשל יזון את הנפש במדריגת יחידה, נפשו תישאר יבשה וכאשר חלקי נפשו אינם מקבלים את חיותם הם אינם מקושרים לבורא, וגם פנימיות נפשו אינה יכולה להתקשר לבורא כשכל חלקי נפשו הם כעצמות יבשות. ולכן מוכרח שבשאר חלקי נפשו הוא מקושר בכל האמצעים כולם שזה כל חלקי התורה וכל גילויי הצדיקים של כל הדורות כולם אשר כולם קשורים כשלשלת המקשרת את האדם לשורשו.

הגאווה הזאת היא כח האש דקדושה וכמו שנאמר על ביהמ"ק באש היצתי ובאש אני עתיד לבנותה (עי' בב"ק ס), ולחלק מדברי רבותינו ביהמ"ק השלישי עתיד לירד מן השמים, ובעומק על אף שכח האש שהיא עולה מתתא לעילא, ביהמ"ק השלישי ירד מעילא לתתא באש ויחזיר את האש של כל מי שהוא במדריגת ביהמ"ק ללעילא

גאה - גאוה דקדושת (המשך)

הנקיבה נבראה בכח שני מהצלע של האדם, ולכן היא נבראה מתוך **שינה** מלשון **שני**, ואצלה לא היה גילוי שלם של כח המעשה של הבורא ולכן היא היתה יותר קרובה להפריד את כח המעשה מגילוי הקב"ה.

שורש מדריגת הגאולה זה להחזיר את קומת ישראל להתקשר לבורא ללא אמצעי כלל, הכח הזה הוא **האור השלם** של הגאולה שזה למעלה מאורו של משיח. וזה גילוי היחידה בקומת נפשו של האדם, מה הוא יחיד בעליונים אף אתה – כל אחד ואחד שהשיג את גילוי היחידה, הקשר בינו לבורא הוא **יחיד** ואין לו עוד קשרים.

דברים אלו צריכים להיות ברורים בעומקם, ראשית כל בדעתו של האדם, ולאחמ"כ לברר לפי"ז את הקשר בעומק נפשו בכח הציפיה אליו ית"ש, כי בדר"כ רגילים לחבר יחד את גלוי הבורא וגילוי משיח יחדיו, אך באמת זה שני שלבים. ובהקבלה לכך, קוב"ה אוריתא וישראל חד, מצד גילוי תורתו של משיח הישראל קשור לבורא דרך התורה, אך מצד הקשר הישיר לקוב"ה נאמר אין ישראל צריכים לתורתו של משיח.

אך הגילוי הזה הוא גם יכול להיות **השורש לכל הנפילות כולם**, דכאשר מתחברים לבורא רק חיבור עצמי ולא גם דרך התורה זה נקרא תורתי עזבו ומה מגיעים לשורש כל הנפילות בנפש, שלימות הנפש שזה מה שיגלה משיח **שמתוך** חיבור עמוק והתקשרות שלימה לתורה מגלים חיבור **ישיר ועצמי** לבורא ית"ש ללא שום אמצעי, וזה מש"כ שבתשעה באב נולד משיח, שזה יום שאסור בת"ת, אך מי שחי כל ימיו בבחינת ת"ב, הוא חי חיי חורבן, במשך השנה צריך להיות בנין, ובעומק נפשו וביום אחד בשנה להיות מקושר לבורא ללא אמצעי.

הדברים הללו צריכים בירור עמוק ודק ומדוקדק במעמקי נפש האדם באופן הנכון של מדריגת ביאת משיח ובגילוי של זה ה' קיוונו לו.

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך משמיעת השיעור עצמו.

[נושאי השיעור: גאה גאוה קשר משה משיח תורה אש חטא חוה מעשה דיבור אמצעי עצמי קשר שינה שני דעת עתיד.]

שזה חיבור בעצם לבורא בלי אמצעי, זה האש של הגאולה דקדושה.

בביהמ"ק השלישי מבואר בחז"ל שגם אומות העולם יעלו אליו, אך הם ישארו רק במדריגת הקשר לבורא ע"י אמצעי, והם דברי המדרש שהוזכרו לעיל, שאומות העולם צריכים לתורתו של משיח, וכן מבואר שם שהוא יוסיף להם עוד ל' מצוות, משא"כ ישראל אינם צריכים לתורתו של משיח אלא לתורה מפומיה דקוב"ה. ומי שבכל מדריגת נפשו מצפה רק לגילוי של משיח, הוא **מצפה למדריגה של האומות**, והדברים מבהילים.

כידוע כל גילוי שעתיד להתגלות בעתיד הוא קיים בהווה בכיסוי, והמעלים עליו הוא מכח חטא עץ הדעת, **דעת** אותיות **עתיד**, כלומר מה שהיה בהווה הפך להיות עתיד, [כל יום הפך לאלף שנים]. אך מצד מדריגת קודם החטא כמבואר ברמח"ל שמדריגה זו קיימת אך נתכסתה ע"י חטאו של אדה"ר, אך זה קיים בעומק נפשו של האדם, וביד האדם לבקוע למקום הפנימי של קודם החטא, ושם האדם דבק בבורא ללא אמצעי כלל כאדה"ר קודם החטא. וע"י חטא עץ הדעת נגרם שהדעת היא האמצעי בין הנברא לבורא, שזה בחינת משה רבנו שהוא הדעת.

הבריאה נבראה כידוע במאמרו של הקב"ה, ויאמר ויעש, האמירה הפכה לעשייה בפועל, אך בשונה בבריאת האדם נאמר **נַעֲשֶׂה אָדָם**, שהקב"ה עשה אותו בפועל ולא רק באמירה, וזה בשביל שכח המעשה של האדם יהיה מחובר לבית"ש בגילוי, בשונה משאר הבריאה שכח הדיבור שבה שזה האותיות שבה הם מחוברים לבורא בגילוי, אך כח המעשה שבהם אינו מחובר בגילוי לבורא, אך ע"י שחיה נַתַּחַם מִפְּרִי וְנֹאכַל ע"י מעשה העבירה התנתק כח המעשה מהחיבור לבורא בגילוי ונתכסה, וזהו שמבואר בחז"ל (בראשית רבה פרשה מד) לא נִתְּנוּ הַמַּצּוֹת אֶלָּא לְצַרֵּף בֵּהֶן אֶת הַבְּרִיּוֹת, שמלבד כפשוטו שזה מלשון לזכך, בעומק הכוונה לצרף את המעשים למעשיו של הבית"ש ולקיים מה הוא אף אתה במדריגת המעשים ולא רק במידות, זה עומק החילוק בין קודם ללאחר החטא.

וזה בעומק מש"כ על ימות משיח וְהָגִיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין לִי בָהֶם חֶפֶץ (קהלת יב א) שבפשטות מכח ריבוי הדעת שיהיה ידיעה שלימה וממילא לא תהיה בחירה, אך בעומק כמש"נ שמדריגת המעשה תשוב להתחבר לבורא בגילוי וממילא כל המעשים יהיו גילוי של מעשי הבורא בעצמו, ולא יהיה גילוי של הבחירה של האדם.

ובהגדרה מסויימת בדקי דקות תחילת החטא נעשה דיקא ע"י מעשיה של חוה, כי האדם הוא מעשה ידיו של הקב"ה בעצמו, אך